The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vītola, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; $2.80—$5.60 par vienu collas slejas telpu.

SATURDAY, DECEMBER 28, 1957. 104./641. n-rs. SESTDIEN, 1957. G. 28. DECEMBRĪ 7. gads

KANADAS DV SALIDOJUMS 15. UN 16. FEBRUĀRĪ TORONTO

Daugavas Vanagu Kanadas valdes sēdē 22. decembrī Hamiltonā piedalījās valdes priekšsēdis V. Mukts, valdes locekļi: A. Lucs, A. Zibens, V. Štengels, J. Ronis, P. Broks, E. Breikšs un K. Bencons, kā arī Hamiltonas nod. valdes sekretārs J. Dubinskis, kasieris E. Krasts un rev. kom. loc. J. Kalniņš.

Valde pieņēma zināšanai piesūtītos DV Rietumvācijas, Anglijas un ASV apkārtrakstus:

DV centrālā valde paziņo, ka Kanadas DV nodaļas nav saistītas ar iesūtītiem sarakstiem par mēnešraksta Daugavas Vanagi abonēšanu, bet ja būtu jauni abonenti, nodaļas lūgtas tos pieteikt DV KV līdzšinējā kārtībā.

Kasieris A. Lucs ziņoja, ka Ziemassvētku ziedojumu akcija vēl nav beigusies, bet uz 15. decembri jau iesūtīti $1.681,83. No šīs summas izsniegšanai trūkumcietējiem nosūtīti: ziedojumi uz vārdiem $379,00, ar norādījumiem $740,00, bez norādījumiem $520,00, saiņi uz vārdiem (caur Zviedriju) $56,00, uz Sibīriju — $320,00.

Valde akceptēja $200,00 izmaksu no bēru fonda DV Edmontonas nod. biedres Regīnas Čaks mātes, kas mirusi š. g. 16. decembrī, apbedīšanai. No bēru fonda šogad jau izmaksāti $2.300,00 par mirušajiem 3 biedriem un 7 ģimenes locekļiem. DV dienu sarīkojumi DV KV noslēgušies ar $46,56 iztrūkumu, jo koncerts bija vāji apmeklēts, bet DV Toronto nodaļai — balle devusi tīru atlikumu pāri par $300,00. Tā kā DV Kanadas delegātu pilnsapulce š. g. 26. un 27. janvārā sanāksmē nolēma, ka no DV dienu sarīkojumu tīrā atlikuma nodaļām jānodod DV KV kasei 50%, tad valde nolēma lūgt DV Toronto nodaļas valdi iemaksāt $46,56 iztrūkuma segšanai.

Kultūras daļas vadītājs P. Broks ziņoja, ka ienācis ierosinājums aprīļa otrā pusē sarīkot Mildas Grimmas - Strauses un Hugo Strausa koncerta turneju. Nodaļas, kuras vēlētos šo koncertu sarīkot, lūgtas to pieteikt DV KV. Valde nolēma atbalstīt jaunatnes žurnālu „Ceļinieks", abonējot 15 eks., tos piesūtot katrai nodaļai kā paraugeksemplāru un aicinot nodaļas arī no savas puses atbalstīt jauniešu žurnālu.

DV Hamiltonas nodaļa ierosina bēru fonda noteikumu papildināšanu. Valde nolēma lūgt nodaļas iesūtīt vēlamos papildinājumus vai grozījumus līdz 1. februārim DV KV, kura tos nodos delegātu pilnsapulcei izlemšanai.

Delegātu pilnsapulci nolēma sasaukt 1958. g. 15. un 16. februārī Toronto, DV namā, paredzot šādu darba kārtību:

1. Delegātu sanāksmes atklāšana, a) svētbrīdis, b) uzruna.
2. Mandatu komisijas ziņojums.
3. Sapulces vadības vēlēšanas.
4. Iepriekšējā delegātu sapulces protokola pieņemšana.
5. Valdes ziņojumi: a) priekšsēža, b) priekšsēža vietnieka, c) aprūpes daļas vadītāja, d) kasiera, e) informācijas daļas vad., f) kultūras daļas vadītāja, g) jaunatnes un sporta d. v., h) biedrziņa, i) sekretāra, j) ziņojums par Vanadžu darbību, k) Montreālas nod. attieksmes pret DV KV.
6. Saimnieciskie pasākumi pie DV KV.
7) DV Centrālās valdes locekļa ziņojums.
8) DV Kanadas Goda tiesas ziņojums.
9. Revīzijas komisijas ziņojums.
10. Nodaļu delegātu ziņojumi.
11. Debates par ziņojumiem un amatpersonu darbību.
12. Turpmākā darbība: a) aprūpe, b) informācija, c) bēru fonds, d) saimnieciskie pasākumi, e) jaunatne un sports, f) kultūras nozare, g) Vanadžu darbība.
13. Vēlēšanas: a) valdes priekšsēža, b) valdes priekšsēža vietn., c) valdes vēlēšanas, d) revīzijas komisijas, e) goda tiesas, f) CV locekļa.
14. Budžets 1958. gadam.
15. Dažādi jautājumi un ierosinājumi.

Noklausījušies debates par jaunatnes organizāciju, valde atzina, ka latviešu jauniešu darbība atbalstāma un veicināma, kā vispāri, tā arī pie DV organizācijas.

BEĻĢIJĀ MIRIS MĀCĪTĀJS GRIKMANS

25. novembrī 57 gadu vecumā Beļģijā miris latviešu karavīru draugs un labvēlis mācītājs Grikmanis. Bijušie latviešu karavīri, kas bija gūstā Beļģijā, mācītāju Grikmani atceras kā pirmo latvieti, kas līdz ar dievvārdiem stiprināja latviešu karavīru morāli. Māc. Grikmanis sūtīja arī pārtikas saiņus kara gūstekņiem, lai stiprinātu gūstekņu fiziskos spēkus. Vieglas smiltis cildenajam latviešu mācītājam!

DĀVANA INVALIDIEM ZIEMASSVĒTKOS

Gleznotājs J. Cīrulis Bostonā dāvinājis invalidu mītnei Bērzainei Vācijā vienu no saviem labākajiem darbiem un mudina citus gleznotājus darīt to pašu. Mākslinieks dziļi saprot invalidu skumjo likteni; tēvijas sargu iepriecināšanai veltījis daudzus savus darbus. Attēlā: gleznotājs J. Cīrulis un mākslas salona īpašnieks J. Porietis. O. Akmentiņa foto

CRUŠČEVS RĪKOJAS

Sola samazināt armiju un vāc savējos

Maskavā. Viesodamies Ukrainas galvaspilsētā Ķijevā, Padomju Savienības komūnistu partijas pirmais sekretārs Chruščevs ziņoja, ka valdība domā „par vēl tālāku" padomju bruņoto spēku samazināšanu nākotnē. Chruščevs liekuļoja, ka doma par bruņoto spēku „tālāku" samazināšanu radusies pēc Ziemeļatlantijas organizācijas valstu valdību galvu konferences Parīzē, kur pacēlušās balsis pret bruņotas varas lietošanu.

Spēlējot abas lomas vienlaicīgi, Chruščevs Ukrainas „parlamentam" pastāstīja Maskavas jaunākos atbruņošanās piedāvājumus Rietumiem un pie tā paša piedraudēja, ka, miermīlīgai koeksistencei nespējot īstenoties, vienīgā iespēja, kas paliekot, esot katastrofāls karš. — Šādā virzienā, — žēlojās Chruščevs, — strādā vairākas no vadošām Ziemeļatlantijas organizācijas valstīm.

Runājot par padomju techniskajiem sasniegumiem, Chruščevs pavēstīja, ka Padomju Savienība progresē daudz straujāk kā jebkura cita valsts pasaulē. Tika paregots, ka nākamo piecpadsmit gadu laikā Padomju Savienība būs ne tikai panākusi, bet būs pārsniegusi Sav. Valstu rūpniecības produkciju un līdz ar to, protams, būs nostājusies visas pasaules vadībā.

MAZA TĪRĪŠANA

No amata atcelti Kazachstanas un Ukrainas komūnistu partiju pirmie sekretāri, pēdējais — Chruščevam viesojoties Ķijevā.

Londonā. Maskavas radio ziņo, ka pēdējās dienās amatus zaudējuši Kazachstanas komūnistu partijas pirmais sekretārs Jakovļevs, kura pienākumi tagad uzticēti kādreizējam Chruščeva palīgam Beļajevam. Pēdējo uzskata par vienu no Chruščeva uzticības personām, kas, Maļenkovam stājoties partijas purgatorija priekšā, bija viens no viņa asākajiem kritiķiem.

Vai arī Ukrainas komūnistu partijas vadības pārmaiņas ir Chruščeva tīrīšanu rezultāts, vēl pāragri spriest. No amata atbrīvoto Kiričenko, ko līdz šim ieskatīja par Chruščeva atbalstītāju, tādēļ ļoti iespējams, ka viņa atcelšana no pienākumiem, kurus viņš pildīja jau kopš 1950. gada, ir paaugstinājums un nevis degradācija. Vēl tikai pavisam nesen Kiričenko tika iecelts par komūnistu partijas centrālkomitejas sekretāru. Viņš ir arī pilntiesīgs prezidija biedrs. Aizejošā Kiričenko vietā Ukrainas komūnistu partijas pirmā sekretāra amats tagad uzticēts kādam Podgornijam ,par kuŗa līdzšinējiem nopelniem Maskavas radio neko nevēstīja.

STARP DIVĀM UGUNĪM

Prezidenta Eizenhauera atbruņošanās jautājumu padomdevējs Stasens un ārlietu ministrs Dalless nespēj vienoties par atbildi Padomju Savienības ministru prezidentam Bulgāņinam.

Vašingtonā. Padomju Savienības miera un saticības piedāvājumu vēstules, kas tika piekaisītas pa visu pasauli tieši Ziemeļatlantijas organizācijas valstu valdību galvu konferences priekšvakarā, ir spējušas radīt zināmu sajukumu ne tikai Rietumu sabiedroto valstu starpā, bet arī Sav. Valstu valdībā.

Ziemassvētki Vašingtonā tika pavadīti, gudrojot atbildi Bulgāņina piedāvājumiem, bet, Stasenam un Dallesam nespējot vienoties, šāda atbilde vēl līdz šim nav sastādīta. Prezidents Eizenhauers, kuŗu atbruņošanās jautājumos iespaido kā viņa personīgais padomnieks Stasens, tā arī ārlietu ministrs Dalless, pašreiz atrodas starp divām ugunīm — lielākas piekāpības un līdzšinējās nepiekāpības uzskatiem. Stasens, kas pagājušā pavasarī un vasarā vadīja Sav. Valstu delegāciju Apvienoto Nāciju atbruņošanās apakškomisijas sarunās Londonā un jau tad pārcentās, mēģinādams panākt sadarbību ar Padomju Savienību, cenšas ietekmēt prezidentu Eizenhaueru un līdz ar to arī ārlietu ministru Dallesu, ka tagad būtu laiks pārformulēt līdzšinējos atbruņošanās piedāvājumus. Stasens bez tam ir viens no tiem, kas uzsveŗ tiešu sarunu nepieciešamību ar Padomju Savienību cerībā, ka šādas sarunas varētu novest pie bruņošanās ierobežošanas. Dalless, kas Ziemeļatlantijas organizācijas konferences laikā pārējo sabiedroto vairākuma priekšā beidzot negribīgi atzina, ka atbruņošanās sarunas ar Padomju Savienību varētu mēģināt, par līdzšinējo Sav. Valstu priekšlikumu pārformulēšanu vēl nav domājis. Pretēji citiem Ziemeļatlantijas organizācijas pārstāvjiem, kas sarunas ar Padomju Savienību ieteic „vispārējā mērogā", Dalless vēl vienmēr turas pie saviem līdzšinējiem uzskatiem. Un, proti: ja vispār par sarunām ar Padomju Savienību tiek runāts, šādas sarunas organizējamas vienīgi atbruņošanās jautājuma rāmjos. Ar to pilnīgi pietiktu, lai redzētu, vai padomju politikā notikušas kādas pārmaiņas vai ne. Ja atbruņošanās jautājumā Pad. Savienība būtu izvēlējusies ietuvrēt savu līdzšinējo noraidīgo nostāju, tad par sarunu iespējamību citos jautājumos vairs vispār nevajadzētu lauzīt galvu.

ASV PALIELINA IESAUCAMO SKAITU

Kaut gan ASV armijā patlaban ir mazliet zem 1 milj. kaŗavīru un armijas sastāvs uz 1958. g. 30. jūniju noteikts tikai uz 900.000 ,iesaucāmo skaits pašreiz palielināts. ASV bruņoto spēku vadība Pentagonā paskaidro, ka tam nav nekāda sakara ar sputnikiem vai ārpolitisko stāvokli, bet armija vienīgi vēlas uzlabot savu sastāvu. Demobilizējot pastiprinātā kārtā nepiemērotos, lai tos aizstātu, jāiesauc fiziski un garīgi spēcīgi jaunekļi. Iesaucāmo kopskaits janvārī paredzēts uz 10.000, kamēr oktobrī, novembrī un decembrī iesauca 8.000 jauniešu. Pentagonā domā, ka 1958. g .dažu mēnesi iesaucāmo kvotas var pat palielināties līdz 15.000 vīriem, kas visi domāti armijai, jo pārējās ieroču šķirās pietiek ar brīvprātīgajiem. Iesaucamo vecums pašreiz ir 22 un 23 gadi. (X).

SAPRAŠANĀS AR MASKAVU-ILLŪZIJA

SARUNAS AR KREMĻA VĪRIEM: PAR UN PRET

Padomju Savienība noraida Ziemeļatlantijas organizācijas piedāvājumu uzsākt atbruņošanās sarunas ieinteresēto valstu ārlietu ministru starpā. Maskavai nepieņemams ir arī kāds cits Rietumu priekšlikums, kuŗā bija paredzēts atbruņošanās sarunas uzticēt Apvienoto Nāciju pilnsapulces divpadsmitajā sesijā atbruņošanās komisijai, kuŗā piedalītos 25 valstu pārstāvji.

Vašingtonā. Padomju Savienības ministru prezidenta Bulgāņina vēstuļu kalni, kas daļēji apraka Ziemeļatlantijas organizāciju valstu valdību galvu sarunas Parīzē, gaidīto ir sasnieguši un paredzēto ir pierādījuši. Un, proti, pašā niknākā bruņošanās sacensības karstumā Maskavai ir izdevies atdzīvināt pašas apslāpēto atbruņošanās uguni, un, otrkārt, ātri vien noraidot visus Rietumu priekšlikumus, Padomju Savienība ir paguvusi pierādīt, ka atbruņošanās sarunas to vēl vienmēr neinteresē, katrā ziņā ne uz Rietumu noteikumiem.

Ziemeļatlantijas organizācijas valstu valdību galvas Parīzē atkārtoti apstiprināja sarunu nepieciešamību ar Padomju Savienību, ne tikai atbruņošanās, bet visos iespējamos jautājumos, kam sakars ar starptautisko saspīlējumu un pieaugošiem kaŗa draudiem. Brīvo Eiropas valstu valdību galvu runās sarunu nepieciešamība ar Padomju Savienību izpaudās daudz krasāk, nekā to varēja secināt no Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera un ārlietu ministra Dallesa priekšlikumiem. Kanada, lai gan tās balss nebija visai noteikta, sarunu jautājumā atbalsta eiropiešu ieskatus.

Izsakoties par sarunu vēlamību, brīvā pasaule tomēr spēj arī saskatīt briesmas, kas aiz šādām sarunām slēpjas. Ar Bulgāņina vēstulēm vien jau pietika, lai radītu nopietnas domstarpības Ziemeļatlantijas organizācijas valstu starpā, kaut vai tikai jautājumā par atbruņošanās sarunu nozīmīgumu vai nenozīmīgumu. Kā Rietumiem, tā Austrumiem, Ziemeļatlantijas organizācijas valstu reaģēšana sagādāja bagātīgu vielu tālākas politikas izveidošanai. **Ziemeļatlantijas organi**zācijai bija jāpieredz, ka tā nav nesaškeļama; ka tās vienotības saknes nebūt nav pārāk dziļas un ka katra valsts vispirms mēģina aizstāvēt savas intereses, tikai pēc tam domājot par visas organizācijas interesēm. Padomju Savienība savukārt, priecīgi pārsteigta, varēja vērot savas propagandas rezultātus, redzot, ar cik ārkārtīgi lielu kāri brīvā pasaule uzsūc katru vārdu, kas zīmējas uz sadarbību, atbruņošanos un eventuālu mieru.

Ar apbrīnu jāvēro lielais ātrums un veiklība, ar kādu Maskava Rietumiem pasvieda atbruņošanās un sadarbības ēsmu — un cik ātri tā atkal tika parauta nost, tiklīdz Rietumi sāka ap to knibināties: piedāvātās ārlietu ministru vai atbruņošanās komisijas sarunu vietā, kas kā viena, tā otra Padmoju Savienībai izrādījās nepieņemamas, pēdējā pieprasīja Apvienoto Nāciju ārkārtēju pilnsapulces sesijas sasaukšanu vai arī konferenci, kuŗā būtu pārstāvētas visas komūnistu un nekomūnistu valstis. Tātad — tiklīdz Maskavai ir kļuvis skaidrs, ka atbruņošanās sarunas Rietumus interesē, tās prasības momentāni pieaug.

Rietumu lielvalstu uztverē atbruņošanās sarunas ir un nav nepieciešamas. Valstvīri, kas uzsveŗ šādu sarunu nepieciešamību un pat rēķinās ar nepamatoto iespējamību, ka tās varētu izdoties, citē Bulgāņina vēstuļu draudus, ka atomkaŗa gadījumā visām iejauktām valstīm gaidāma vēl līdz šim nepieredzēta iznīcība. Bruņošanās sacensībai turpinoties, šādu iznīcību nesoša kaŗa draudi nepārtraukti pieaug, un tos var cerēt novērst vienīgi starptautisku sarunu ceļā — panākot starptautisku atbruņošanos. Tālāk brīvo Eiropas valstu valdību galvas pastāv, ka tā viņiem būtu politiska pašnāvība, ja viņi akceptētu piedāvātos amerikāņu ieročus, vispirms nepārliecinādamies, vai nav iespējams radīt stāvokli, kuŗā šādi ieroči izrādītos nevajadzīgi. Trešais arguments par sarunu nepieciešamību tiek balstīts uz ziņām, **ka spiediens padomju bloka iekšienē ir sasniedzis tādus apmērus, ka Maskavai vairs nav citas izejas kā nopietni sākt domāt par atbruņošanos, lai atslogotu rūpniecību un celtu dzīves līmeni ne tikai Padomju Savienībā, bet arī satelitu zemēs, kas ir spiestas palīdzēt krieviem nest lielās bruņošanās nastas smagumu.**

Un, beidzot, tiek uzsvērts, ka pašreizējā propagandas kaŗa laikā Rietumi vienkārši nevar atļauties noraidīt Maskavas piedāvātās sarunas. Pretējā gadījumā Padomju Savienībai būtu izdevies spert milzu soli uz priekšu pārējās pasaules pārliecināšanas virzienā, ka Rietumi nedomā ne par ko citu, kā vienīgi par jauna pasaules kaŗa sākšanu, kamēr Padomju Savienība visiem spēkiem cīnās par apdraudētā miera saglabāšanu virs zemes.

Pret sarunām ar Padomju Savienību spēcīga sabiedroto vairākuma priekšā visnoteiktāk stāv Sav. Valstis. Pēdējo valdība domā, ka pašreiz nav īstais laiks sarunām. Un proti, Rietumu kopība pašreiz nav tāda, lai varētu riskēt ar tik vārīgu tematu kā atbruņošanos. Otrkārt, pieņemot, ka raķešlaukā Padomju Savienība ir aizsteigusies priekšā Sav. Valstīm, pēdējām varētu nākties pieņemt komūnistu prasības. Laikā no 1946. gada līdz pat pagājušai vasarai, kad Padomju Savienība bija militāri vājāka par Rietumiem, tā nekādās nopietnās atbruņošanās sarunās negribēja ielaisties. Kādēļ tad lai Rietumi to darītu tagad, kad jārēķinās ar padomju pārākumu raķešlaukā?

Otrkārt, nav nekāda iemesla domāt, ka Padomju Savienība turēs sarunās doto vārdu. Jaltas un Potsdamas konferences pierādīja, ka krieviem nevar ticēt. Savu agrāko viltību Maskava no jauna apliecināja 1955. gada konferencē Ženēvā, kad Rietumu lētticība tika izmantota kā aizsegs politiskās agresijas organizēšanai Vidējos Austrumos, kas Padomju Savienībai deva lieliskus panākumus un Rietumiem sagādāja tikpat lieliskas nepatikšanas. Treškārt, Rietumu diplomāti, kas pazīst Padomju Savienību un tās politikas paņēmienus, vienošanās iespēju ar Maskavu uzskata par tukšu illūziju. Komūnistu partijas pirmais sekretārs Chruščevs reiz kādā runā solīja apbedīt visas nekomūnistiskās iekārtas. Padomju Savienības izturēšanās neliecina, ka Chruščevs no sacītā būtu nolēmis atkāpties. Tādēļ mēģināt padarīt illūziju — vienošanos ar komūnistiem — reālu, pēdējiem tikai palīdzētu un atklātu brīvās pasaules vājos punktus.

Un, beidzot, Rietumi baidās, ka ielaižoties ar Padomju Savienību garās atbruņošanās sarunās, kuŗu rezultāti ir visai apšaubāmi, varētu tikt palēnināta padomju raķešu iekustinātā Rietumu bruņošanās mašinērija. Gaidot uz sarunu noslēgumu, Rietumu valdības varētu sākt kavēties izdot bruņošanās vajadzībām nepieciešamās milzu naudas summas un tā militārā laukā vēl tālāk atpalikt aiz Padomju Savienības.

PLAISA NAV PĀRKĀPJAMA

RIETUMU UN AUSTRUMU MĒRĶI UN INTERESES IR PAR DAUDZ DAŽĀDAS, LAI VARĒTU CERĒT UZ PANĀKUMIEM EVENTUĀLĀS ATBRUŅOŠANĀS SARUNĀS

Vašingtonā. Tikmēr, kamēr Rietumi turēsies pie savas „pārraudzītās atbruņošanās" prasības, par vienošanos ar Padomju Savienību vispār nav ko sapņot. Tas, ko prasa Rietumi, Padomju Savienībai nav pieņemams. Atliek vienīgi cerēt, ka to, ko prasa Padomju Savienība, Rietumi nekad nepieņems.

Padomju valdības atbruņošanās noteikumi, tādi paši, ar kādiem krievi jau ir operējuši gadiem ilgi, ceļodami no vienas konferences uz otru, tika no jauna atkārtoti ministru prezidenta Bulgāņina vēstulēs Rietumu valdībām.

Bulgāņins deklarē, ka vienošanos atbruņošanās jautājumā var cerēt panākt vienīgi pakāpeniski. Piemēram, šādas sarunas būtu jāsāk ar vienošanos pārtraukt atomieroču ražošanu un novietošanu Viduseiropas valstīs (abās Vācijās, Polijā un Čechoslovakijā). Nākamais solis būtu neuzbrukšanas līgumu parakstīšana Ziemeļatlantijas organizācijas un Varšavas pakta valstu starpā, kam sekotu Sav. Valstu un Padomju Savienības draudzības līgums, apstiprinot abu valstu vēlēšanos sadarboties, un apsolot propagandas kaŗa pārtraukšanu. Nākamā fazē Sav. Valstīm būtu jāatceļ pastāvošie tirdzniecības ierobežojumi pret komūnistu valstīm, jārespektē Padomju Savienības tiesības Vidējos Austrumos un jāparaksta solījums pārtraukt atomieroču izmēģināšanu uz vismaz diviem vai trim gadiem.

Akceptējot Pad. Sav-bas noteikumus, Rietumi būtu sevi pilnīgi izģērbuši: Austrumeiropas okupācija būtu legālizēta; tirdzniecības ierobežojumus atceļot, tieši vai netieši būtu atzīta komūnistu Ķīna. Pārtraucot propagandas kaŗu, apspiestām tautām tiktu atņemts pēdējais cerības stariņš, kas ar Amerikas Balsi vēl vienmēr spiežas cauri dzelzs priekškaram. Padomju Savienība no savas puses dod pretī vienīgi solījumus, bez jebkādām garantijām, ka šie solījumi arī tiktu pildīti.

Rietumu atbruņošanās prasības vispārējos vilcienos ir šādas: vispirms atomieroču ražošanas un mēģinājumu pārtraukšana un starptautiska pārraudzība šādas pārtraukšanas nodrošināšanai. Padomju Savienībai tas nav pieņemams. Vācijas apvienošana, balstoties uz brīvu vēlēšanu rezultātiem, ir kāda cita Rietumu prasība, par ko Padomju Savienība negrib ne dzirdēt. Tāpat Padomju Savienība pat domāt nedomā paklausīt Apvienoto Nāciju lēmumam Ungārijas jautājumā utt. utt. Starptautisku atbruņošanās sarunu gadījumā Rietumi no augšminētajām prasībām ir solījušies neatkāpties. Ar šīm prasībām ir pieticis, lai gadu pēc gada Padomju Savienība atrastu iemeslu dažādo atbruņošanās sarunu kavēšanai un pārtraukšanai. **Plaisa Rietumu un Austrumu starpā ir par daudz plata, lai ar vienkāršām sarunām vien tai varētu tikt pāri — atskaitot, protams, ja viena vai otra puse beidzot piekāpjas. Un Rietumiem piekāpties nozīmē izdarīt pašnāvību.**

Sputņiks pret Dievu

No Austrumvācijas saņemtas ziņas, ka komūnisti pasākuši jaunu propagandas ofensīvu pret baznīcu ar saukli „Sputņiks pret Dievu." Vācu garīdznieki norāda, ka skolās abu padomju satelitu izšaušana izskaidrota kā pierādījums tam, ka cilvēce pārvalda universumu, bet nevis kāda augstāka vara.

Austrumvācijas baznīca uz šo propagandu atsaukusies un sludina, ka cilvēks iespēju iekļūt pasaules izplatījumā saņēmis tikai caur Dievu. (X).

TITO TRIUMVIRĀTS

Pēc ziņām no Dienvidslāvijas, nesen Brionī salā notikusi kāda ļoti slepena Tito apspriede ar vadošajiem dienvidslavu komūnistiem .Apspriede bijusi mazāk veltīta jaunajām un kārtējām ģimenes nesaskaņām ar Kremli, kā iekšpolitikas jautājumiem. Tito ar saviem 65 gadiem jūtoties nopietni slims un saguris, kādēļ ar vadošajiem komūnistiem pārspriedis sava eventuālā pēcteča jautājumu. Kā zināms, Tito, kā jau diktātors, savās rokās ir apvienojis visus augstākos valsts amatus. Viņš ir „valsts prezidents, ministru prezidents, armijas virspavēlnieks ", arī vietējās komūnistu partijas ģenerālsekretārs. Viņš ļoti baidoties, ka viņa nāves gadījumā Dienvidslavijā varētu izcelties ne vien komūnistu jukas, bet arī kontrrevolūcija, kuŗas apspiešanā palīgā varētu piesteigties arī sarkanarmija no Ungārijas un Albānijas, lai tad dienvidslavus pilnīgi ierindotu „brālīgo" tautu saimē. Domā, ka Tito vēloties paturēt tikai „valsts prezidenta" amatu, bet ministru prezidenta un partijas ģenerālsekretāra amatus sadalīt saviem uzticīgākajiem pavalstniekiem — Edvartam Kardeļam (48 g. v.) un Aleksandram Rankovičam (46) g. v.). Kardels ir slovēnis, bet Rankovics serbs — pēc dabas ļoti iedomīgs, kuŗu nevarot uzskatīt par cilvēku no tautas. Slovēņa un serba uzņemšana Tito projektētajā triumvirātā demonstrētu tautas līdztiesību tagadējā Dienvidslavijā, kaut gan par īsta komūnisma „cementu" tur esot uzskatāmi serbi. Pieņem, ka galīgā izšķiršanās šajā jautājumā notikšot 1958. gada sākumā, kad paredzēts Dienvidslavijas komūnistu partijas lielais kongress. Abi „maršala un ģeneralisima Tito triumvirāta kandidāti esot viņa labākie personiskti draugi (vislabākais — Milovāns Djilass par mutes palaišanu un komūnisma nelietību iztiržāšanu ietupināts aiz restēm).

V. Aks.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

MASKAVAS PANĀKUMI PARĪZES KONFERENCĒ

Kremļa pašreizējais diktātors Ņikita Chruščevs un visa kompartija var atkal priecāties par NATO konferences Parīzē nesekmīgo iznākumu. Maskavas klātiene šajā konferencē bija jūtama nepārprotami. Ar savu lielisko propagandu un meistarīgo diplomātiju Kremlis ietekmēja visu konferences gaitu. Lēmums par jaunu rietumnieku un padomju vadītāju tiešām sarunām ir Kremļa lieliska uzvara. ASV cerības, ka NATO locekļi pieņems amerikāņu priekšlikumus par atomieroču bažu ierīkošanu viņu zemēs (šādi ieroči būs gatavi tikai 1959. gadā!), kādam lēmumam tad būtu liela politiska un morāla nozīme cīņā ar komūnistu bloku, izčākstēja kā sniegs piesaulītē, jo vienīgi Lielbritanija, Turcija un Holande bija ar mieru atvēlēt bazes, kamēr pārējās zemes pret tām izturējās noraidoši. Gan atzina, ka „principā" ASV priekšlikums ir pozitīvs, taču jautājums katrai valstij sīkāki iztirzājams tiešās sarunās ar ASV. ASV tagad — pašas Eiropas drošības labad — būs jākaulējas ar atsevišķām Eiropas zemēm, NATO locekļēm, par politiskām koncesijām un finanсiāliem pabalstiem, lai šādas bazes varētu ierīkot stratēģiski svarīgās vietās.

Pēkšņai atturībai pret atomieroču bazēm ir tikai viens izskaidrojums — pieaugošā Maskavas ietekme Eiropā, ko īpaši pasvītroja Bulgāņina vēstules katram NATO zemes ministru prezidentam īsi pirms Parīzes sanāksmes. Maskavai atklāti brīdinot neatļaut amerikāņiem ierīkot Eiropas aizsardzībai nepieciešamās bazes savās zemēs. Dziesmiņu par jaunas maskaviešu un rietumnieku lielmaņu konferences nepieciešamību (līdzīga sanāksme Ženēvā 1955. g. jūlijā bija tukšu salmu kulšana) komūnisti jau uzsāka pāris mēnešus pirms NATO sanāksmes. Vašingtona šo krievu triku kategoriski noraidīja, norādīdama, ka Maskava nekad pagātnē nav turējusi savus solījumus un arī tagad nav ne mazākās ticības, ka tā to darīs. NATO konference tomēr amerikāņus „piespieda pie sienas". — lēmums par jaunas „Ženēvas sanāksmes" nepieciešamību arī nav nekas vairāk kā Kremļa triumfs. Eiropas neitrālisti un koeksistenciālisti, pieskaitot tiem Kanadu, ruinēja Parīzē Vašingtonas nodomus. Krievu šantažs un eiropiešu nobīlis spieda ASV lauzt savus principiālos ieskatus attiecksmēs ar Maskavu. Un tā ir zīme tam, ka paši ASV politiskie vadoņi jau zaudējuši ticību ASV spēkam un brīvības ideāliem, ja baidās riskēt ar ASV neatkarīgās politikas īstenošanu. ASV jau nonākusi tādā strupceļā, ka rodas sajūta, it kā ASV pašas drošība nu būtu atkarīga no 14 mazākām Maskavas iebaidītām zemēm Eiropā un Vidējos Austrumos.

Rietumu sabiedroto aizsardzības spēku virspavēlnieks Eiropā ģen. Norstads nesen teica, ka komūnistiskō agresoru satriekšanai bez atmaksas un aizsardzības spēkiem vēl vajadzīga arī griba cīnīties pret komūnismu. Padošanās bailu priekšā Parīzes konferencē liek apšaubīt, vai NATO locekļos, arī ASV, ir šāda cieta griba. ASV Parīzē nespēja vairs pārliecināt iebaidītos eiropiešus, ne pierādīt tiem, ka maskaviešu draudi pagaidām vēl ir blefs.

Kremlis vairāk kā 10 gadu muļķojis rietumniekus, vienmēr pie tam pats iegūdams. Kvebekas (1943. 1944. g.), Teheranas (1943.) un Jaltas (1945.) konferencēs ASV prezidents, pakļaudamies krievu ietekmei, nodarīja neizlabojamu ļaunumu. ASV ģenerālis Pettons vēlāk atklāti izteicās, ka ASV 1. un 3. armijas Vācijas kapitulācijas dienās krievus būtu uzvarējušas 6 nedēļās, vēlāk ASV tam vajadzēšot 6 gadus un 6 miljonus amerikāņu. Šodien ASV jau ievāc savas politiskā stulbuma augļus. LUX

UNGĀRIJAS BĒGĻU LIKTEŅI

TIKAI NEPILNI 4% REPATRIĒJUŠIES

Apmēram gadu pēc revolūcijas apspiešanas pēdējām lielākām ungāru bēgļu grupām izdevās vēl sasniegt Austriju, kurp aizbēgt izdevās pavisam 179.500 cilvēkiem. Gada laikā no Austrijas uz dažādām Rietumu pasaules zemēm ir izceļojuši apmēram 152.000 ungāru bēgļi. Pārējie vēl tagad atrodas Austrijā un daļēji (apm. 20.700) veģetē vecās kazarmās vai baraku nometnēs, kādas bija pazīstamas gandrīz visiem latviešu trimdiniekiem pēc Otrā pasaules kaŗa .Ungāru liktenis Austrijā nav apskaužams, jo tikai nelielam viņu skaitam ir izdevies atrast darbu. Austriešu iestādes šajā ziņā vaino pašus ungārus, bet īstā vaina patiesībā meklējama Austrijas darba pārvaldēs, kuŗas necenšas izvietot ungārus kaut cik pieņemamos darbos, lai tie nenosistu algas pašiem austriešiem. Tikai nedaudzi ungāri ar aizdevumu palīdzību Austrijā uzsākuši nelielus amatniecības uzņēmumus, bet toties samērā liels ir ungāru bēgļu studentu skaits. Ļoti daudzi ungāru mācās arī ģimnazijās Visumā ungāru palicēji Austrijā komplektējas no vecākiem ļaudīm, kuŗiem revolūcijas barikāžu cīņās vai kā citādi ir iedragāta veselība un kuŗus neviena Rietumu valsts nevēlas uzņemt. Cik līdzīgas ainas ar latviešu „pārpalikumu" Rietumvācijā! Ungārijā šo „humānitāti" vēl īsti nespēj aptvert un viņu izmumus līdz ar pašnāvību skaitu Austrijā pieaug ik dienas. Uz komūnistisko Ungāriju gada laikā atpakaļ atgriezušies tikai 6807 ungāri. Šo repatriantu vairums, šķiet, komplektējas no komūnistu līdzskrējiem, kuŗi revolūcijas sākumā uz Austriju aizbēguši baidoties no brīvības revolūcijas uzvaras. Vairums ungāru bēgļu Austrijā gandrīz fanātiski tic, ka viņi reiz varēs atgriezties no komūnisma brīvajā Ungārijā.

Pirmās bananas

Budapeštas laikraksts „Estri Hirlap" ziņo, ka komūnistiskā Kadara režīma terrorizētie ungāri uz šiem Ziemassvētkiem saņemšot veselus divus vagonus ar Ekvadoras bananām . . . Šie augļi Ungārijā būšot pirmie pēc Otrā pasaules kaŗa. Ar tālākiem iepirkumiem nevarot rēķināties, un šo „luksa pārtikas līdzekli" pārdošot tikai dažos Ungārijas veikalos. Tātad bananas lielo „biedru" mutēm varbūt gan pietiks . . .

Tīrīšanas Padomijā

Pēc ziņām no Austrumberlīnes secināms, ka līdz ar maršalu Žukovu tagad nežēlastībā krituši arī 14 sarkanarmijas ģenerāļi, kuŗi atcelti no saviem amatiem. Tīrīšana esot skārusi arī daudzus zemāku pakāpju sarkanarmijas virsnieku. Atceltie ģenerāļi esot bijuši Žukova piekritēji. Domā, ka viņus netiesāšot, bet degradēšot, kādu liktenis sagaidot arī pašu maršalu Žukovu.

NO BRITU KOLUMBIJAS UZ ONTARIO

Vai Ontario provincē izpeļņa un dzīves apstākļi ir labāki kā Kanadas rietumos?

Ciemojoties kādā latviešu saimniecībā Dandalkā, Ontario, nejauši sastapu vecu paziņu no Latvijas laikiem, pazīstamu preses un sabiedrisku darbinieku, Ed. Ezeru, kas šogad, pēc 9 gadu nodzīvošanas Britu Kolumbijā, pārcēlies no Vankuveras uz Ontario provinci. Interesantā sarunā viņš pastāstīja par latviešu dzīves apstākļiem abās provincēs, kuŗas vienu no otras šķiŗ 3000 jūdzes.

UZ VANKUVERU

Izceļojot no Vācijas, jaunās dzīves posms sācies Vankuverā, vienā no skaistākajām Britu Kolumbijas pilsētām. Jau 1948. g. Ezeram ar kādas Vankuveras veclatviešu ģimenes galvojumu radusies iespēja izbraukt uz Kanadu, un tā viņš bijis pirmais „jaunlatvietis", kas ieradies Vankuverā, bet pavisam drīz jau secējuši arī citi tautieši, — vispirms „mājkalpotājas." Latviešu pulciņš 1949. gadā bijis jau tik liels, ka nodibinājusies latviešu biedrība, kas speciāli reģistrēta valdības iestādēs, un no Vankuveras apkārtnē dzīvojošiem 400 latviešiem, šodien par biedriem pulcina vairāk kā 100 tautiešu. Sabiedriskā dzīve un rosība bijusi diezgan liela, viesojušies arī Sietlas latvieši ar savu kori vai teātra izrādēm.

Vankuveras latviešu biedrības priekšnieka amatā arī viņš bijis divus gadus ,bet runājot par pašaizliedzīgākajiem sabiedriskā darba darītājiem, mans sarunu biedrs sevišķi uzsver tagadējā biedrības priekšnieka — veclatvieša un atvaļināta Kanadas armijas majora Viktora Veldi darbu un nopelnus latviešu sabiedriskās dzīves celšanā. Veldi iebraucis Kanadā vēl kā zēns, bet visu laiku palicis uzticīgs savai tautai. Kad sākuši ierasties pirmie ieceļotāji no Vācijas bēgļu nometnēm, tad Veldi, kā labam vietējās apkārtnes un valsts iestāžu pazinējam, pie tam vēl armijas virsnieka uniformā, — daudzas iebraucēju lietas izdevies nokārtot pavisam ātri un vienkārši, kas citos apstākļos būtu bijis daudz grūtāk izdarāms.

KO STRĀDĀ LATVIEŠI BRITU KOLUMBIJĀ

Ed. Ezers stāsta, ka maizes klēts un galvenā nodarbošanās tālajā okeāna krastā pašā sākumā, sadūroties arī ar valodas grūtībām, bijusi galvenokārt raktuvēs un mežu darbos, bet tagad gan latviešu lielākais vairums strādājot pilsētā un ļoti daudzi būvniecībā, pie kam pēdējā nozare strauji augot, tikai apkušu būvuzņēmēju, tādu kā Toronto, Vankuverā gan neesot.

Latviešu zinātnieki, prof. Leimanis un Dr. Bišmanis, esot lieciēniti mācības spēki Britu Kolumbijas universitātē, kur mācoties ap 8000 studentu.

Pa kādam latvietim varot atrast arī visās pārējās nozarēs — zvejniecībā, rūpnīcās, birojos un arī mežu darbos, kur uz akorda strādājot, pie labas veiksmes izpeļņa sasniedzot pat līdz 30 dolaru dienā.Tikai mežu cirtēju darba paņēmieni, kādus viņš redzējis Ontario provincē un kādreiz dzimtenē — Britu Kolumbijā esot pavisam citādi. Tur jāpiemērojas vietējiem apstākļiem dabā ,un Britu Kolumbija jau ir visā pasaulē pazīstama ar savām garajām, slaidi noaugušajām milzu priedēm un eglēm, tāpat pārējiem milzu kokiem, kur bieži, lai aptvertu stumbru, jāsadodas rokās 5-6 vīriem.

Ja nu, šādu koku laistu zemē ar parastajiem paņēmieniem, zāģējot no apakšas, tad tas gāžoties salūztu sīkos gabalos, un apkārtējo koku lūstošie zari būtu ļoti bīstami. Visparastāk zāģēšanu sāk no augšas, laižos pa gabaliem zemē, izmantojot blokus, vinčas un speciālas palīgierīces. Tāpat ļoti sarežģīts tālākais darbs— kā dabūt šos sazāģētos milzu bluķus laukā no meža, sevišķi, ja apvidus kalnains. No kālna uz kalnu pāri gravām, pa nostieptajām tērauda virvēm, slīd sazāģētā mežu bagātība, lai tad sabirtu tuvākajā ezerā vai upē — pludināšanai pa piemērotu ūdens ceļu. Viss tas kopā ir tik grandiozs skats, ka jāredz pašа acīm, viss ir pilnīgi jauns un neredzēts, salīdzinot ar to, kā mēs kārdeiz Latvijā savu „zaļo zeltu" nogādājām līdz Daugavai, Gaujai vai Ventai.

Nemaz nav jābrauc tālu no Vankuveras lai atrastu vēl īstu „mūža mežu", krustām šķērsām sakritušu koku, zaru un lūžņu biezokni. Darba laiks mežos ir īss, 6-7 mēneši gadā. Vasarā strādāšanai ir par karstu, un ziemās

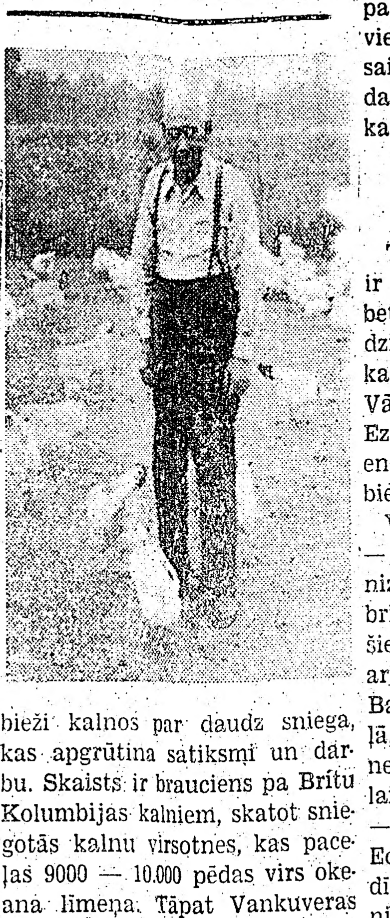

bieži kalnos par daudz sniega, kas apgrūtina satiksmi un darbu. Skaists ir brauciens pa Britu Kolumbijas kalniem, skatot sniegotās kalnu virsotnes, kas paceļas 9000 — 10.000 pēdas virs okeāna līmeņa. Tāpat Vankuveras tuvumā augstākās virsotnes, kas pārsniedz 2500 pēdas, rada par varenu un majestātisku iespaidu, un pati pilsēta, pieguļot kalna pakājei un saplūstot ar celtņu kvartāliem ielejā, ir skats, kas paliks ilgi atmiņā. Gadās redzēt, ka pat siltās vasaras dienās no kalniem atgriežas mašīnas ar sniegu uz jumtiem.

Klimats rietumos esot daudz patīkamāks un sausāks nekā Ontario dienvidu daļā. Naktīs varot labi izgulēties, bet ziemas tik siltas un īsas, ka ziemas drēbju nemaz nevajagot, un arī apkures jautājums daudz „galvas sāpju" neradot.

NAMĪPAŠNIEKU VAIRĀK NEKĀ ONTARIO

Dzīvokļu jautājums — par to gan ģimenes cilvēkiem esot jāpadomā, sevišķi tādiem, kam ir bērni pusaudžu gados. Divu vai trīs istabu dzīvokļa cena, ja jādod atrast vecajās mājās, svārstās ap 60-70 dolariem mēnesī, bet jaunajās, modernajās apartamentu mājās pat līdz 100 dolariem. Tāpēc arī vairums latviešu Britu Kolumbijā ir iepirkuši savas ģimenes mājas. Izpeļņa esot apmēram tāda pati kā Ontario, gandrīz visās darba vietās arodbiedrību kontrole, un dažās nozarēs algas pat pārsniedzot oficiālās amatnieku stundu algu likmes Ontario.

Britu Kolumbijas jaunās, milzīgo apmēru alumīnija un tērauda rūpnīcas, ar speciāli būvētajām spēkstacijām un jaunajām pilsētām rūpnīcu rajonos, nākotnē solot dzīves standartu pacelt vēl augstāk.

Par iemeslu savai dzīves vietas maiņai no Vankuveras uz Ontario Ed. Ezers min darba apstākļus kādā optiskā darbnīcā, kur visu laiku strādājis, bet ar viņa 72 gadiem veselības stāvoklis pasliktinājies un ārsti ieteikuši izvēlēties dzīvi ārpus pilsētas, lauku klusumā un mierā. Pēc sarakstīšanās ar tautiešiem „latviešu pagastā", viņš par savu dzīves vietu izraudzījis lielu latviešu saimniecību Dandalkā, kur tik daudz dažādu darbu un katra roka noderīga.

50 GADU SABIEDRISKAJĀ DARBĀ

Tērzējot ar Ezeru, kam galva ir balta kā ābele ziedu laikā, bet acis mirdz jauneklīga dzirksts, atceramies tos laikus, kad abi dzīvojām vienā nometnē Vācijā, Špakenbergā, kur Ed. Ezers vadīja kooperatīvu un enerģiski piedalījās nometnes sabiedriskajā dzīvē.

Viņa ražīgākais darba posms — prese, pilsētas valdē un organizāciju dzīvē aizritējis Jelgavā, brīvajā Latvijā. Tiem tautiešiem, kas dzīvojuši Jelgavā vai arī lasījuši laikrakstu „Zemgales Balss", kas iznāca 5 reizes nedēļā, pat līdz 40 lapaspušu metienu, nevarēja palikt nemanīts, ka laikrakstu kā atbildīgais izdevējs — direktors rīkotājs, parakstīja Ed .Ezers ,kas ilgus gadus arī vadīja Jelgavas pilsētas valdes būvniecības nodaļu, bija arodbiedrības priekšnieks, darbojās patērētāju biedrībā un citos atbildīgos amatos.

Atvadoties sirsnīgi spiežu roku sirmajam Triju zvaigžņu ordeņa kavalierim, kas 50 gadus ir bijis īsts Latvijas patriots .Ed. Ezera pašaizliedzīgo sabiedrisko darbu Kanadā augsti ir novērtējuši arī latvieši Vankuverā un ar piešķirto atzinības rakstu iecēluši viņu par Vankuveras latviešu biedrības mūža goda biedru.

J. Ligers.

DIFENBEIKERS RUNĀ PAR APSPIESTAJIEM

Sakarā ar Atlantiskās organizācijas konferenci Parīzē, Kanadas ministru prezidents Difenbeikers 18. decembrī pieņēma Austrum- un Viduseiropas trimdas organizāciju pārstāvjus. Apspiesto Eiropas tautu asamblejas Parīzes delegācijas priekšsēdis, bijušais Ungārijas sūtnis P. de Auer teica uzrunu, iepazīstinot ministru prezidentu ar trimdas darbinieku bažām un cerībām. Difenbeikers atbildē uzsvēra, ka viņš savās runās konferencē jau ir uzsvēris apspiesto tautu tiesības brīvi lemt par savu likteni un izvēlēties valdību pēc savas gribas. Tom sekoja sarunas par aktuāliem tematiem.

Latviešus pārstāvēja sūtnis Dr. O. Grosvalds un mācītājs E. Lappuķe. Sūtnis pateicās ministru prezidentam par latviešiem izrādīto labvēlību.

KANADĀ

TORONTO

Toronto Latviešu studentu kopas eglītes vakars notika 20. decembrī Campus Co-operative Residence Inc. telpās. Akadēmisko Ziemassvētku svētrunu teica māc. A. Čops. Klavieŗu solo sniedza Lauma Pētersone no Velandas. Vakars bija labi apmeklēts.

TLB rīko Jaungada sagaidīšanu 31. dec. pl. 8 vakarā, 198 Osler ielā. Vēlams pieteikties pie A. Gribusts, tel. HO 6-2988.

Latviešu katoļu bērnu eglīte Toronto notiks 29. decembrī, pl. 3 p.p. Sv. Miķeļa katedrāles zālē. Vecāki, kuŗi vēl nebūtu bērnus pieteikuši, lūgti to darīt nekavējoties, lai Ziemassvētku vecītim būtu vajadzīgās ziņas.

Latviešu ārsti Toronto

J. Karols, 404 Delavare Ave., tel. LE 4-1681; P. Bārdiņš, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203; Silvija Užāns, 52 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; Marta Salna, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 537 College St., tel. WA 1-0455 vai LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd., tel. RO 2-0962 vai CH 4-2081; Dr K. Zymantiene, 1393 Dundas St., W., tel LE 4-6851.

ST. KATARĪNES

Izsakām sirsnīgu pateicību tautiešiem par lielo atsaucību un atbalstu DV Sv. Katarīnas nodaļas Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akcijas īstenošanā, kas sekmīgi izpildījās ar sekojošiem ziedojumiem: invalidiem — $91,-; trūkumvietējiem Vācijā — $35,-; trūkumcietējiem Austrijā $22,-; veciem ļaudīm — 47,-; saiņiem uz Sibiriju — $83,-; palīdzībai dzimtenē — $14,-; vietējai aprūpei — $11,-. Kopā $303,-

Minētā summa nosūtīta pēc augšminētā sadalījuma.

DV Sv. Katarīnas nod. valde.

AICINĀJUMS JAUNATNEI

SAKARĀ AR ZENTAS MAURIŅAS 60. DZIMŠANAS DIENU.

Amerikas latviešu jaunatnes apvienības pulciņu nodaļa aicina visus jaunatnes pulciņus pienācīgi atzīmēt mūsu lielās humānistes, gaismas ceļa rādītājas, rakstnieces Zentas Mauriņas dzīves vilcienā aizvadīto 60. gada dienu, kas, kā zināms, piepildījās š. g. 15. decembrī.

„Mīlestība ir tā, kas citiem sāpes nedara . . ." tā ar K. Raudives motto sākas Zentas Mauriņas grāmata „Tālā Gaita". Šos vārdus arī mēs, jaunie, varam ņemt par mudi: atcerēsimies savu lielo rakstnieci ,kas tik daudz darījusi, lai Latvijas vārds, latviskā sirds un dvēsele tiktu pazīstama visā Eiropā. Godināsim rakstnieci mīlestībā, lasīsim viņas darbus, rīkosim pārrunu, referātu vakarus. „Šāds sarīkojums ir katra pulciņa spēkos un, ja ne katra, tad daudzu jauniešu garīgajās interesēs," savā vēstulē pulciņiem raksta ALJA's pulciņu nodaļas vadītājs, Jaunās Gaitas redaktors, Jānis Peniķis.

„Zentas Mauriņas darbos skan daudzi motīvi. Nebūtu taisnīgi, mēģināt dažos vārdos raksturot visu rakstniecei īpatnējo; maz būs tādu kultūras problēmu, kam rakstniece nebūtu pieskārusies savos darbos. Sevišķi nozīmīgi mums, jaunajai paaudzei trimdā, ir trīs elementi, kas no jauna parādās vai katrā Zentas Mauriņas darbā: kristiānisms, humānisms un spīts. Šajā laikā, kad naida ideoloģija ,materiālisms un vēlēšanās pielāgoties — „peldēt līdzi straumei", apdraud visu cilvēces gara vērtību struktūru, Zentas Mauriņas darbi ir atgādinājums un aicinājums neaizmirst mīlestību, cieņu pret garīgām vērtībām un **cieņu pret mūsu latvisko mantojumu"** aicinājumā raksta J. Peniķis.

Draugi, atbalstīsim, iedzīvināsim šo pulciņu nodaļas vadītāja aicinājumu — godināsim rakstnieci, kamēr viņa ir starp mums, kamēr viņa var sadzirdēt mūsu jauno siržu pukstus! Lai dotu rosmi darbam, katram rakstniekam vajag sadzirdēt tautas atbalsi, zināt, ka viņa darbi sējuši sēklu — un Zenta Mauriņa to pelnījusi: viņas darbi katrā lasītājā radīs gaišu mijiedirbi, pacels mīlestības un humānisma augstumos. Novēlēsim viņai jo daudzus raženus darba un dzīves gadus.

Hugo Atoms,
ALJA's inf. nod. vad.

GRAND RAPIDOS APLAUPĪTAS ČETRAS BAZNĪCAS

Grand Rapidi. (Mich.) Zināms satraukums radās latviešu ev.-lut. draudzes māc. Jānim Lazdam un viņa ģimenes locekļiem, kad pirmdien, 9. decembra vakarā, diezgan pavēlā stundā, pie baznīcas ieradās prāva policijas patruļa vairākās mašīnās un ielenca to no visām pusēm. Drīz tomēr noskaidrojās bruņoto policijas vīru ierašanās iemesli, jo tie šinī vakarā bija sākuši gūstīt baznīcu aplaupītāju bandu. Tā bija paspējusi „apskatīt" jau divus dievnamus, vēl turpat tuvumā esošo Reformātu baznīcu, un tad sākuši apstrādāt latviešu draudzei piederošo. Zagļi vispirms no baznīcai piegulošās garāžas jumta caur logu iekļuvuši altāŗa telpā, bet nevarēdami tur neko atrast, atmūķējuši apakšējās zāles atsevišķā nodalījuma logu un iekļuvuši tur iekšā, meklēdami naudu. Neko līdz nepaņemdami, tie aizbēguši. Par aizdomīgām personām šis baznīcas apkaimē ziņojuši daži kaimiņi. Vispār zagļu guvums no visām baznīcām bijis samērā niecīgs. No kādas citas baznīcas tie paņēmuši līdz diezgan stingri kaltu naudas lādi, un tā otras dienas rītā atrasta Grand Rapidu apkaimē. Pagaidām ļaundari nav atklāti.

V. Z.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

PATEICĪBA

Visu kalpakiešu vārdā izsaku dziļi izjustu pateicību par ziedotām summām:

Toronto Korporāciju kopai par $78,00 un Sv. Jāņa latviešu draudzei par $81,71.

J. Dreimanis,
Kalpakiešu pārstāvis Kanadā.

Satiksmes negadījumā smagi cietis jaunietis

Grand Rapidi (V. Z.) 18. decembrī ap pusdienas laiku Grand Rapidu Junioru kolledžas students 18 gadus vecais Juris Kļaviņš auto mašīnā devies no savas dzīves vietas uz pilsētas centru. Bet jau pēc dažām minītēm sekojis smags nelaimes gadījums. Juŗa Kļaviņa vadītai mašīnai Eastern un Lyon ielu krustojumā bijis brīvs ceļš, bet satiksmes noteikumu „Stop" zīmi nav ievērojusi kāda cita amerikāņa vadīta mašīna, un tā ar lielu sparu iedrāzusies sānos pirmajai. Juris Kļaviņš izsviests no mašīnas, kas pārvērtusies tieši lūžņu kaudzē. J. K. lauztas 8 ribas un lāpstas kauls, pie kam viena no ribām iestrēgusi plaušās. Cietušais nekavējoties nogādāts Batrvorta slimnīcā, kur steidzami izdarīti vairāki rentgena uzņēmumi un sniegta pirmā palīdzība. Jaunais kolledžas students savu negaidīto nelaimi panes apbrīnojami pacietīgi, un viņa veselības stāvoklis uzlabojas. Smagi cietusi arī otrās mašīnas līdzbraucēja, un tās stāvoklis pēc ievietošanas slimnīcā atzīts par kritisku.

LASĪTĀJU vēstules

VAI MĒS ARĪ BŪSIM LŪDZĒJU PULKĀ?

Latvijas Amerikā red.:

Novembŗa vidū lasīju amerikāņu laikrakstos par ASV katoļu bīskapu gadskārtējo sanāksmi valsts galvaspilsētā Vašingtonā.

Noslēgumā viņi paziņojuši, ka šī gada pēdējā svētdienā, t. i. 29. decembrī, visās katoļu draudzēs ASV notiks aizlūgšanas dievkalpojumi, kur aizlūgs par visām tautām, kas cieš zem komūnisma.

Viņi aicina arī nekatoļus, kas mīl patiesību un nīst netaisnību, šai dienā savās draudzēs lūgt par cietējiem aiz dzelzs aizkara.

Ir pagājušas vairākas nedēļas, bet latviešu presē neesmu vērojis nekā, kas liecinātu, ka arī mūsu draudzes šai dienā domā ieslēgties lielajā lūdzēju saimē. Arī draudzes mācītājs par to man nevarēja neko pagaidām paskaidrot.

Vai nebūtu savādi, ja amerikāņu draudzes lūgtu par mūsu tautu un citiem, kas cieš, bet mēs klusētu?

Personīgi domāju, ka šis katoļu aicinājums ir ļoti apsveicams un arī mums derētu tam pievienoties.

Iegaumēsim Kristus vārdus: „Lūdziet, tad jums taps dots!"

Būtu labi, ja mēs 29. decembrī kopā ar citiem raidītu savas lūgšanas Visuvarenajam, lai Viņa roka sargā cietējus mūsu dzimtenē un arī citās zemēs. Jā, nebūsim tik savtīgi, ka lūgsim tikai par savu tautu. Lūgsim par visiem, jo visiem mums ir vienas sāpes un vienas cerības, vienalga, vai ungārs, latvietis, igaunis vai cits zem komūnisma!

Lūgsim šai dienā brīvību viņiem! To mēs varam katrs, liels vai mazs, bagāts vai nabags.

Z. T., Čikāgā

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus var sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus aiz dzelzs aizkara sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD.
22, ROLAND GDNS LONDON S.W.7 ENGLAND
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

VIŅI DAUDZINA LATVIJAS VĀRDU VAIRĀK KĀ CITI

BRAUCIENS ANGLIJAS ZIEMEĻOS

Es braucu pie jauniešiem, par kuŗiem saka — tiem nav rītdienas. Tā to raksta mūsu ienaidnieki. Es braucu pie jauniešiem, kuŗi nekad nesaka „Sveiki!", bet vienmēr — „Uz redzēšanos!", jo tie vienmēr ir ceļā — Langolēna, Kardifa, Dablina, Eslingena, Štutgarte, Edinburga, Londona un tagad Sicilija. Tie traucas no vienas pilsētas uz otru savos krāšņajos tautas tērpos, pavadīti apbrīnu saucieniem un tautas deju ritma iejūsminātī dejā. Nevienā vietā viņi nesaka sveiki — tikai uz redzēšanos. Tautu meitas ar savu vainagu vizuļiem noslauka svešnieku apputējušās sirdis un liek domāt par mūsu nelaimīgo dzimteni un tautu dēļ savos lepnajos tērpos ... latviešu lepno garu . . .

Es braucu pie jauniešiem. Šīs domas skan manā sirdī, kad vilciens no Londonas izauļo pretim Jorkšīras ogļraktuvēm, dzelzs lietuvēm un milzīgajām austuvēm. Man pretim sēd resni jorkšīrieši, kas smēķē apdilušas pīpes, apmierināti ... dienas avīzes, kas stāsta par šausmīgo nelaimes gadījumu, kurā cietā vairāki simti. Viņi ir noskaitušies un dziļi aizkustināti, — liekas vilciens pilns mirušu dvēseļu — dvēseļu, kuŗas runā svešādā valodu . . . Bet tad man pieskaras pazīstama roka — pagātnes domas — es braucu pie latviešu jauniešiem, kuŗi vairāk kā jebkuŗš cits darījuši, lai mūsu nelaimīgās tautas vārds Anglijā atkal un atkal tiktu daudzināts gan presē, gan sarunās. Es braucu pie Kamoliņa.

Brigita Balode — model... najā modeļu aģentūrā „V...

KAMOLIŅŠ VEĻAS PĀRI AITU MUGURĀM

Skaidrīte Ēberšteine dejo, raksta dzejas un strādā par dekoratori.

Līdsa. Pelēkā un drūma pilsēta. No netālajām ogļu raktuvēm pret tumšajām debesīm kāpj liesmas un dūmi. No dzelzs un vaŗa lietuvēm šaujas dzirksteles un no austuvēm skan dīvainas skaņas, it kā tāla bišu dūkšana. Lielas un dusmīgas, tās nes apkārtnes iedzīvotājiem medu — materiālu labklājību. Gaišajos veikalu logos mantu un greznumu pārpilnām. Cilvēki, ierāvuši galvas apkaklēs, klīst no viena veikala uz otru ...

Prof. Endzelīna radinie... ne tikai dejo un dzie... lē arī kokli.

Turpinājums; TUR ... RU, TUR MAN ...

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5361
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

PATEICĪBA

Visu kalpakiešu vārdā izsaku dziļi izjustu pateicību par ziedotām summām:

Toronto Korporāciju kopai par $78,00 un Sv. Jāņa latviešu draudzei par $81,71.

J. Dreimanis,
Kalpakiešu pārstāvis Kanadā.

Satiksmes negadījumā smagi cietis jaunietis

Grand Rapidi (V. Z.) 18. decembrī ap pusdienas laiku Grand Rapidu Junioru koledžas students 18 gadus vecais Juris Kļaviņš auto mašīnā devies no savas dzīves vietas uz pilsētas centru. Bet jau pēc dažām minūtēm sekojis smags nelaimes gadījums. Juŗa Kļaviņa vadītai mašīnai Eastern un Lyon ielu krustojumā bija brīvs ceļš, bet satiksmes noteikumu „Stop" zīmi nav ievērojusi kāda cita amerikāņa vadīta mašīna, un tā ar lielu spēku iedrāzusies sānos pirmajai. Juris Kļaviņš izsviests no mašīnas, kas pārvērtusies tīšu lūžņu kaudzē. J. K. lauztas 8 ribas un lāpstas kauls, pie kam viena no ribām iestrēgusi plaušās. Cietušais nekavējoties nogādāts Batrvorta slimnīcā, kur steidzami izdarīti vairāki rentgena uzņēmumi un sniegta pirmā palīdzība. Jaunais koledžas students savu negaidīto nelaimi panes apbrīnojami pacietīgi, un viņa veselības stāvoklis uzlabojas. Smagi cietusi arī otrās mašīnas līdzbraucēja, un tās stāvoklis pēc ievietošanas slimnīcā atzīts par kritisku.

LASĪTĀJU vēstules

VAI MĒS ARĪ BŪSIM LŪDZĒJU PULKĀ?

Latvijas Amerikā red.:

Novembra vidū lasīju amerikāņu laikrakstos par ASV katoļu biskapu gadskārtējo sanāksmi valsts galvaspilsētā Vašingtonā.

Noslēgumā viņi paziņojuši, ka šī gada pēdējā svētdienā, t. i. 29. decembrī, visās katoļu draudzēs ASV notiks aizlūgšanas dievkalpojumi, kur aizlūgs par visām tautām, kas cieš zem komūnisma.

Viņi aicina arī nekatoļus, kas pilnīgi piekrīt un nav netaisnību, šai dienā savās draudzēs lūgt par cietējiem arī zem komūnisma. Drīz ir pagājuse vairākas nedēļas, bet latviešu presē neesmu vērojis kādu, kas liecinātu, ka arī mūsu draudzes šai dienā būs iesaistītas lielajā lūdzēju saimē. Arī draudzes mācītājs jau to man nevarēja neko pagaidām paskaidrot.

Vai nebūtu savādi, ja amerikāņu draudzes lūgtu par mūsu tautu cietiem, kas cieš, bet mēs klusētu?

Personīgi domāju, ka šis katoļu aicinājums ir ļoti apsveicams un arī mums derētu tam pievienoties.

Iegaumēsim Kristus vārdus: „Lūdziet, tad jums taps dots!"

Būtu labi, ja mēs 29. decembrī kopā ar citiem raidītu savas lūgšanas Visuvarenajam, lai Viņa roka sargā cietējus mūsu dzimtenē un arī citās zemēs. Jā, nebūsim tik savtīgi, ka lūgsim tikai paši par sevi. Lūgsim par visiem, jo visiem mums ir vienas sāpes un vienas cerības, vienalga, vai ungārs, latvietis, igaunis vai cits zem komūnisma!

Būsim šai dienā brīvību vienības! To mēs varam katrs, liels vai mazs, bagāts vai nabags.

Z. T., Čikāgā

V. Z.

ldības manuskriptus saīsināt.
kriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūta pastmarka.
iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās redakcijas viedoklim.

nekavējoties atbildēsim;
a gaisa pastu bezmaksas paraugus.
UN PASKAIDROJUMI
U VALODĀ.

VIŅI DAUDZINA LATVIJAS VĀRDU VAIRĀK KĀ CITI

BRAUCIENS ANGLIJAS ZIEMEĻOS

Es braucu pie jauniešiem, par kuŗiem saka — tiem nav ritdienas. Tā to raksta mūsu ienaidnieki. Es braucu pie jauniešiem, kuŗi nekad nesaka „Sveiki!", bet vienmēr — „Uz redzēšanos!", jo tie vienmēr ir ceļā — Langolēna, Kardifa, Dablina, Eslingena, Štutgarte, Edinburga, Londona un tagad Sicilija. Tie traucas no vienas pilsētas uz otru savos krāšņajos tautas tērpos, pavadīti apbrīnu saucieniem un tautas deju ritma iejūsmināti dejā. Nevienā vietā viņi nesaka sveiki — tikai uz redzēšanos. Tautu meitas ar savu vainagu vizuļiem noslauka svešnieku apputējušās sirdis un liek domāt par mūsu nelaimīgo dzimteni un tautu dēļi savos lepnajos tērpos rāda latviešu lepno garu . . .

Es braucu pie jauniešiem. Šīs domas skan manā sirdī, kad vilciens no Londonas izauļo pretim Jorkšīras ogļraktuvēm, dzelzs lietuvēm un milzīgajām austuvēm. Man pretim sēd resni jorkšīrieši, kas smēķē apdilušas pipes, apmierināti lasa dienas avīzes, kas stāsta par šausmīgo nelaimes gadījumu, kuŗā cieta vairāki simti. Viņi ir noskaitušies un dziļi aizkustināti, — liekas vidciens pilns mirušu dvēseļu — dvēseļu, kuŗas runā svešādu valodu... Bet tad man pieskaŗas pazīstama roka — pagātnes domas — es braucu pie latviešu jauniešiem, kuŗi vairāk kā jebkuŗš cits darījuši, lai mūsu nelaimīgās tautas vārds Anglijā atkal un atkal tiktu daudzināts gan presē, gan sarunās. Es braucu pie Kamoliņa.

KAMOLIŅŠ VEĻAS PĀRI AITU MUGURĀM

Skaidrīte Eberšteine dejo, raksta dzejas un strādā par dekorātori.

Līdsa. Pielijusi un drūma pilsēta. No netālajām ogļu raktuvēm pret tumšajām debesīm kāpj liesmas un dūmi. No dzelzs un vaŗa lietuvēm šaujas dzirksteles un no austuvēm skan dīvainas skaņas, it kā tāla bišu dūkšana. Lielas un dusmīgas, tās nes apkārtnes iedzīvotājiem medu — materiālu labklājību. Gaišajos veikalu logos mantu un greznumu pārpilnām. Cilvēki, ierāvuši galvas apkaklēs, klīst no viena veikala uz otru — pat lietus un aukstums nespēj aizdzīt Ziemassvētku noskaņu. Visus pārņēmis dāvināšanas prieks. Brīdi es klīstu ielās. Tad smags, liels divstāvu autobuss mani aizšūpo pie latviešiem, kuŗu viesmīlību es nākošajās dienās izmantošu. Čapeltauna ir centrs, kuŗā apmeties lielais vairums Līdsas latviešu un kur arī atvērts Līdsas DV nodaļas klubs. Pati Čapeltauna ir rajons, kuŗā kādreiz elpojusi Viktoroijas laika labklājība, tagad lielie dārzi un milzīgās mājas drusku apsūbējušas, bet vēl vienmēr nav zaudējušas savu cienīgumu un svinīgo stīvumu. Kaili koki, ieķērušies pielijušajās debesīs, purina savas vecās galvas, it kā nevēlētos saprast to, ka tagad šeit vairāk par angļu valodu skan latviešu, poļu, igauņu un lietuviešu mēles. Un tad es esmu pie sava ceļa mērķa. Mani sagaida īstena latviešu saimniece, kuŗas valodā vēl vienmēr var samanīt vidzemnieces mīkstenp pieskaņu. Latviski audumi, svečturi, segas un spilveni; lielas un mazas latviskas lelles un koka šķīvji — visa apkārtne elpo dziļu latvisku mieru. Saimniece mani cienā ar pīrāgiem un karstu tēju. Mēs runājam tikai par pagātni, par vietām, kuŗās esam dzīvojuši, un laikiem, kas pagājuši. Saimnieces meita, pie kuŗas īsteni esmu braucis — Skaidrīte Eberšteina — atrodas DV klubā, kur dekorē zāli saviesīgajam vakaram par labu tautiešiem Sibirijā. Skaidrīte jau vairākus gadus strādā kā dekorātore vienā no lielākajiem veikaliem Līdsā; viņa nobeigusi Hullas mākslas skolu, un uzņēmība pavērusi ceļu uz augšu. Vēl vienmēr liņā, kad dodamies uz DV klubu. Šeit, par pārsteigumu jāsaka ,ka pats klubs ne tikai zeļ un kuplo, bet arī atstāj īstenu mājīgu un tīru iespaidu. Pavisam īsā laikā kluba pārvaldnieks Gustavs Kārkliņš no paputējušā angļu kluba ir izveidojis ziedošu uzņēmumu, kuŗu apmeklē ne tikai latvieši, bet arī poļi, igauņi, lietuvieši, ungāri un angļi. Ar īsteni veikalnieciski mākslu „savas dzīves biedres atbalstīts, bijušais Rīgas kino „Dzintarpils" īpašnieks klubam piešķiris latviskas viesmīlības gaisotni. Latvijas šņabis garšo pavisam citādi ar pašu latviešu ceptu rupjo maizi un dūmu desu . . .

Brigita Balode — modelis slavenajā modeļu aģentūrā „Vougue".

Sarīkojumu zālē skan jauniešu balsis, un, ieejot dekorēt iesāktajā zālē, ap mani aptinas silts viesmīlības kamoliņš. Paiet tikai dažas minūtes un man sāk likties, es šeit esmu bijis gadus. Skaidrīte, Sarmīte, Brigita, Liliāna, Mārīte, Inese, Anita, Edīte un Ilga, Jānis, Bruno, Vilis, Augusts, Antons, Ivars, Ivars Valdis un vēlreiz Ivars — tie ir visi Kamoliņa dalībnieki, tie ir rītvakara sarīkojuma rīkotāji — jaunie latvieši, kuŗi ne tikai liek skanēt latviešu vārdam ,bet ar savu neatlaidību kāpj pa panākumu kāpņēm pašī savā dzīvē. Kādās profesijās gan tie nestrādā! Skaidrīte Eberšteina — dekorātore, Jānis Šmits — drānu fabrikas eksporta nodaļas vadītājs, Liliāna Jefimova — strādā birojā ,viņas brālis Ivars studē inženierzinātnes, tajā pašā laikā strādādot kādā fabrikā, Bruno Rullis strādā vienā no lielākās mēbeļu fabrikas noliktavām, ir DV nodaļas kultūras daļas vadītājs .Varbūt visvairāk pazīstama visā Jorkšīras novadā ir Brigita Balode, kuŗa ir modelis slavenajā modes aģentūrā „Vogue". Arī viņu nekas nav aizkavējis kopā ar Kamoliņu velties pāri pilsē-

Prof. Endzelīna radiniece Sarmīte ne tikai dejo un dzied, bet spēlē arī kokli.

tām, kuŗas celtas uz „aitu mugurām". Lai man piedod tie, kuŗus nesaucu vārdā, bet es zinu, ka Kamoliņa locekļi studē farmāciju, medicīnu, inženierzinātes un iet mākslas skolās, bet manas paviršās žurnālista piezīmes tā sajukušas, ka nevar visus vārdus sameklēt. Galvenais tomēr paliek — latviešu jaunieši, kuŗi, satinuši „Kamoliņu", kāpj augšup pa stāvajām panākumu kāpnēm un veido Līdsas jauno intelliģenci, nezaudējot no sava tautiskuma, pat vēl vairāk — tie ir latviskāki nekā jebkuŗa paaudze varēja būt Latvijā. Ir pāri pusnaktij, kad Skaidrīte iesit pēdējo naglu sienā un uzkaŗ dekorācijas. Zāle ieguvusi daudz priecīgāku un svinīgāku seju. Laiks ir pagājis tik ātri, ka aizmirsts dienas nogurums. Atgriezušies mājās, mēs vēl ilgi runājam par Kamoliņa gaitām. Guntis Zariņš

Turpinājumā; TUR ES DZĒRU, TUR MAN TIKA

Ziemassvētku eglīšu vakaru ievadījumā pirmsvētku noskaņā 14. decembrī fil. J. Benjamiņas mājās pulcējās arī L. U. studenšu prezidiju konventa Toronto kopas locekles. Vecākās paaudzes vidū bija krietns pulciņš jaunuzņemto meiteņu, kas savu augstāko izglītību iegūst tagad Kanadas universitātēs un kam tuvs un mīļš ir brīvās Latvijas studenšu gars. J.Kreiļa foto

FRANCIJA RAŽO ATOMIEROČUS

Vai nākošajā gadā arī Sacharas tuksnesī detonēs atombumbas?

Parīzes nedēļas laikraksts „Enterprise' 'raksta ,ka jau 1958. gada pavasarī notikšot pirmie mēģinājumi ar pašu franču ražotām atombumbām. Atomieroču plānošana un to ražošanas priekšdarbi vislielākajā slepenībā Francijā esot sākušies 1956. gadā, un visi Rietumu sabiedrotie tagad pārsteigti par eleganci un tempu, ar kādu franču zinātnieki un iežēnieŗi ar ļoti ierobežotiem līdzekļiem īsā laikā nevainojami veikuši sarežģīto problēmu atrisināšanu.

Ne tik optimistiskas ir Francijas oficiālās iestādes. No labi informētām aprindām dzirdams, ka 1958. gada pavasarī mēģinājumi vismaz ar ūdeņražbumbām Sacharā vēl nevarēšot notikt. Kavēšanās esot notikusi tādēļ,ka sociālistu ministru prezidenta Molē valdīšanas laikā visi atomieroču izveidošanas darbi gandrīz pilnīgi apstājušies. Molē enerģiski pretojies katrai francūžu aktīvitātei atomieroču ražošanā, bet armijas vīri šo pretestību neievērojuši un slepus no pašu valdības darbus turpinājuši. Molē pēcteči aktīvu pretestību atomieroču ražošanai vairs neesot izrādījuši un darbi tagad veicoties lieliski. Tās pašas parasti labi informētās franču aprindas arī nenoliedz, ka jau tagad tiek veikti visi militārie priekšdarbi mēģinājumu vajadzībām. Līdz ar to gandrīz apstiprinās, ka atomieroču konstrukcijā Francija ir uz labākā ceļa, kas ved uz pasaules „atomklubu". Francijai ir pamatotas cerības kļūt ceturtajam „lielajam" arī šai ziņā. Franču zobgaļi pagaidām par visu šo lietu ņirgājas un apgalvo, ka Francija vēl pirms ASV paladīšot gaisā arī kādu satelitu. Suns franču sputņika vajadzībām esot jau nopirkts . . .

Atombumbas nometēja traģēdija

39. g. v. aviācijas majors K. Izerlijs, kuŗš 1945. g. 6. augustā vadīja amerikāņu izlūklidmašīnu B 29, kas nometa uz Hirošimu atombumbu, tagad atzīts par psīchiski slimu, jo netiekot vaļā no savas vainas apziņas par gaisa uzbrukumu Japānai. Pēc neveiksmīgā pašnāvības mēģinājuma 1950. g. viņš ievietots Veterānu slimnīcā Teksasā. Bij. majoram tagad jāatbild par ielaušanos divos Teksasas pasta kantoŗos, lai nozagtu naudas pārveduma čekus. Ārsti nodeva liecību, ka nozieguma izdarīšanas laikā majors bijis garīgi slims un neapzinājies savas rīcības sekas.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ČIKĀGĀ

O DV Čikāgas apvienības Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akcija dod labus rezultātus, jo ienākuši jau tuvu pie 1.000 dol, un ziedojumi joprojām turpina ienākt.

O Žurnālists Arnolds Burģis mainījis adresi — turpmāk dzīvos paša namā 8112 Strong Rd., Norwood Park, Illinois, tel. GL 3-3349.

O Latviešu jaunatnes pulciņš kopā ar Studentu kopu rīko eglītes vakaru Northside auditorijā, 3730 N. Clark ielā, sestdien, 28. dec., pl. 7 vakarā. Ieeja $1.50. Viesus lūdz ņemt līdzi mantas savstarpējai apdāvināšanai apm. $1,00 vērtībā. Pēc priekšnesumiem sekos viesīga sadzīve.

O DV ASV pr-ks Augusts Vanags, kam darbā notika smags nelaimes gadījums un kuŗu ar bojātu aci ievietoja slimnīcā, tiktālu atspirdzis, ka pārvests mājās. Ārsti izsaka cerības, ka cietušais redzi ar laiku atgūs pilnīgi.

O DV Ziemassvētku eglītes vakaru ievadīja sestdien, 21. dec. māc. A. Rautenšilds ar svētrunu. Ciānas draudzes jaukts koris dir. E. Straumaņa vadībā dziedāja vairākas dziesmas. Vakaru atklāja DV pr-ks R. Poruks, pieminot latviešu strēlniekus Ziemassvētku kaujās; par tām referēja vecais strēlnieks H. Kreicers. Viņš arī vadīja jauno „mākslinieku" priekšnesumus, kuros ar dziesmām, klavieru solo un deklamācijām piedalījās E. Gulbergs, Anete Vilcina, Anete Utināne, Jānis Reveliņš, Agita Strautniece un Reinis Kalnājs. Ieradās arī Ziemassvētku vecītis (Elm. Upermanis) un „sirsnīgās sarunās" ar bērniem tos apdāvināja. Par mielastu bērniem un pieaugušajiem bija rūpējušās DV dāmas. ro.

GRAND RAPIDI (MICH.)

O DV apvienības priekšnieks Grand Rapidos informē, ka ziedojumu vākšana Ziemassvētku akcijas ietvaros tagad noslēgusies. 276 ziedotāju devums bijis $551,50, pie kam lielāko summu nodevuši Pēteris un Austra Kalniņi — 20 dol. (gan ar nosacījumu zināmai personai), tālāk 15 dol. Jānis un Marta Kušķi, bez nosacījumiem. Šoreiz tautiešu atsaucība bijusi lielāka kā pag. gadā un apvienības valde visiem aprūpes darba sekmētājiem izsaka sirsnīgu latvisku paldies. Augšminētā summa nosūtīta DV centrālai valdei sadalīšanai pēc vajadzības.

O Grand Rapidu latviešu biedrība 31. decembrī savā namā rīko Jauna gada sagaidīšanu un solās apmeklētājiem sagādāt dažādus pārsteigumus. Svētku eglītes vēl tiks dedzinātas arī pēc Ziemassvētkiem, 4. janvārī tādas paredzētas Latviešu katoļu draudzei un latviešu biedrības teātŗa kopai.

O Satiksmes negadījumā cietis Kārlis Rozenbergs, kuŗa mašīna uz slidenās ielas izslīdējusi un rezultātā sadūrusies ar kādu citu. K. Rozenberga mašīna sasista tik stipri, ka apdrošināšanas biedrība viņam apsolījusi citu, jo sasisto vairs labot neatmaksājoties. Viņš ticis cauri tikai ar dažiem zilumiem sejā. Braucēji otrā mašīnā nav cietuši.

O Roveŗu cilts apspriedē Grand Rapidos, starp citu, pieņemti sekojoši atzinumi: roveŗu solījums rīkojams 1958. g. 17. — 18. maija naktī Detroitas tuvumā. Proponēts novada vadītāju nometni rīkot nākošā gada 7. un 8. jūnijā, kas tāpat notiktu Detroitas tuvumā. Atzīts par vēlamu rīkot arī sagaitu un par tās eventuālo laiku paturēt nedēļas nogāli pēc Pateicības dienas, t. i. 29. un 30. novembrī. Bez tam nolemts, ka pēc iespējas kuplākā skaitā jāpiedalās Kanadas jendas sagaitā, kuŗa notiks nākošā gada vasaras otrā pusē. V. Z.

JAUNA FILMA PAR LATVIJU

Latviešu dzīves archīva valdes pagājušā gadā iegūtās 3 filmas — „My Latvia" un zviedru un dāņu uzņēmumi „Rīga šodien" ir apceļojušas gandrīz visas latviešu kolonijas Amerikas Savienotajās Valstīs. Sakarā ar organizāciju interesi un atsaucību šo dokumentārfilmu izrādīšanā un popularizēšanā, archīvam no filmu nomas bija radies mazs atlikums, par ko varēja iegādāties filmu labojamo un rediģējamo aparātu, kas turpmāk būs ļoti noderīgs. Radušos bojājumus filmās tagad ir iespējams daudz lētāk pašiem izlabot ,un filmas pēc vajadzības iespējams rediģēt, pievienojot vai izņemot atsevišķus skatus.

Bez tam archīva valdei, izlietojot līdzekļu ietaupījuums, ir izdevies iegūt 2 filmas archīva papildināšanai: a) Latvija 1938. gadā un b) Dziesmu svētki un Līgo vakars.

Dokumentārfilmu Latvija 1938. gadā ir uzņēmusi savā laikā Sabiedriska lietu ministrija, lai propagandētu Latviju un tās ražojumus ārzemēs. Kaut pēc būtības šis dokuments ir reklāmas filma, tomēr tā atklāj īpatnēju, augstas kvalitātes reklāmu. Proti, filma rāda Latviju kā progresīvu agrāru valsti, kuŗas vadītāji rūpējas par zemes un tautas labklājību, piešķiŗot jo sevišķu vērību sanitārai pārraudzībai, lai producētu augstas kvalitāts ražojumus. Filmas ievadā ir rādīti Latvijas toreizējās saimnieciskās dzīves vadītāji un lauksaimniecības un piensamniecības skolas Priekulē un Smiltenē. Tālāk ir parādīta valsts saldētava, Ķeguma spēkstacijas būve, Ķemeŗu viesnīca, kūrmāja, parki, apstādījumi, rakstnieku pils Siguldā un skati no priekšzīmīgām saimniecībām ar labi koptiem laukiem un pievilcīgiem māju pagalmiem.

Dziesmu svētki un Līgo vakars rāda latviešus kā dziesmu miļotāju tautu, kas cienī savu pagātni un tradicijas.

Kaut šīs filmas ir uzņemtas turpat pirms 20 gadiem, to uzbūve un techniskais izveidojums iespaidīgi izceļ galveno ideju, tā ka šajās filmās atspoguļojas īsta latviska vide, ko illustrē interesanti un pievilcīgi skati un grupējumi melnbaltā fotografējumā. Šīs, protams, nav skaņu filmas, un to izrāde ilgst 30 minūšu. Minētās filmas jau apceļo latviešu kolonijas ASV. Iespējams, ka šīm filmām varēs pievienot vēl 6½ min. filmu par Amerikas latviešu apvienības 6. kongresa Filadelfijā 1957. g. maija mēnesī norisi, ko uzņēmuši Filadelfijas latviešu jaunatnes pulciņa dalībnieki

Visu šo filmu īres maksa nolikta $20,- lai segtu filmu iegādes, labošanas un citus techniskus izdevumus. Latviešu skolām un mazām latviešu grupām atiecīga atlaide. Lai izrādēs filmas saudzētu ,ieteicams lietot projekcijas aparātu — Bell & Hovell, Ampro, RCA

Pieprasāma un archīvā dabūjama zviedru žurnālista Anders Bernholma sarakstīta illustrēta grāmata angļu valodā par iespaidiem Latvijā 1956. g. Grāmata saucās „Riga Today", to izdevis Latviešu nacionālais fonds Skandināvijā, un to pret $1,- samaksu var pieprasīt archīvam, lai piesūta, pasūtinājumus adresējot uz ALA's adresi: 1727 Kenyon St. N. W., Washington 10, D. C., U.S.A.

M. Šlessers,
Archīva pārzinis.

Vai Jaunā gadā ASV būs 5 milj. bezdarbnieku?

ASV oficiālās iestādes norāda, ka 1958. g. sākumā bezdarbnieku skaits pārsniegs 4,5 milj. vai pat sasniegs 5 miljonus. Taču iestādes atzīst, ka saimnieciskas bažas nevietā, ja bezdarbnieku skaits nepārsniegs 6 miljonus.

ASV saimniecībā 1958. gadā sagaidāmas šādas iezīmīgas pārmaiņas: ar vieglāku roku atkal piešķirs aizdevumus, parādus veicinās, bet ne ierobežos, kā tas ir patlaban. Valdības izdevumi pieaugs. Aicinās vairāk pirkt. Visam par iemeslu pieaugošais bezdarbs, sarukums daudzu preču noietā mazumtirdzniecībā. Turklāt 1958. g. ir atkal vēlēšanu gads un klusa saimnieciskā dzīve var nest zaudējumus valdošai partijai. Nāk. pavasarī būs grūtības ar darbu atrašanu, strādniekiem maz izredžu uz algas paaugstinājumiem, strādnieki sapratīs darba vērtību, pieaugs darba veiksme, aiz bažām zaudēt vietu, kad darba meklētāju skaits tik liels. Pat pieprasījumi pēc inženieŗiem vairs nebūs tik lieli kā šogad, un sākuma algas paliks līdzšinējās. Vispārējie apstākļi ASV saimniecībā 1958. gadā mainīsies.

LUTERĀŅU GRĀMATU GALDS LONDONĀ

Luteriešu padome Lielbritanijā pirms dažiem gadiem apsvēra domu par savas grāmatnīcas noorganizēšanu. Šādam pasākumam financiālo atbalstu solīja Filadelfijas apvienotais luteriešu grāmatu apgāds. Padome šai darbā aicināja Roderiku Pavasari, kas pārņēma Luteriešu padomes grāmatu galdu un noorganizēja akciju sabiedrību „Lutheran Books Ltd". Parallēli tīri organizātoriskam darbam sākās meklēšana pēc piemērotām veikala telpām un veikala iekārtas, kas Londonas apstākļos ir neticami komplicēts uzdevums. Beidzot darbs pašķīrās tik tālu, ka īsi pirms š. g. Lieldienām varēja atklāt veikala telpas, kaut arī tikai ar 2 vienkāršiem galdiem un vēl bez izkārtnes!

Starplaikā veikals ne tikai moderni un gaumīgi iekārtots, bet tas iemantojis plašas publikas piekrišanu, kas jo sevišķi izjūtams priekšsvētku laikā, kad apgrozība diendienā aug un pārsniedz visu iecerēto atsaucību.

Bez reliģiska un vispārēja rakstura bērnu un greznām mākslas grāmatām veikals piedāvā reliģiskus simbolus, mūsu, igauņu un vācu daiļamatnieku darbus; augsta standarta apsveikumu kartes un rakstāmlietas; latviešu mākslinieku gleznas un priekšmetus dāvanām, kas ievesti no kontinena, Palestīnas un Afrikas.

Ar 1958. gadu „Lutheran Books Ltd." pārņem visus Ceļa Biedra abonementa kārtojumus Anglijā.

Uzsvērdama savu luterisko nokrāsu, jaunā akciju sabiedrība savu veikalu, kas atrodas 71 Edgware Road, London, W. 2, nosauca par „The Fortress", šo vārdu atvasinot no mūsu baznīcas himnas „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils" angliskā tulkojuma.

Latvieši Zviedrijā

TEODORA REITERA ATSTĀTAIS MANTOJUMS DZĪVO PALICĒJOS

GODINA T. REITERA PIEMIŅU

Teodora Reitera nāves gada dienā, 14. decembŗa pievakarē pie viņa atdusas vietas Meža kapos lāpu gaismā bija pulcējusies Reitera koŗa saime u. c. tautieši, lai godinātu viņa piemiņu. Reitera koŗa komitejas un koristu vārdā nolika vainagu un piemiņas vārdus teica A. Iniņbergs. Aizlūgumu noturēja reiterietis prāv. O. Sakārnis.

Pēc tam koŗa saime pakavējās pie kafijas galda Margaretas mājturības skolā. Sērās ievītā T.Reitera ģīmetne sveču un eglītes gaismā ikvienam atgādināja lielā dziesmu drauga dzīvi un darbu, kas bija veltīti tautai. A. Kancāns savā piemiņas runā atgādināja Reitera atstāto garīgo mantojumu, kas dzīvo palicējos. Nelaiķa cēlākā īpašība bija lielā mīlestība pret savu tautu un tās gara vērtībām. Pats Reiters, kādreiz savas atmiņas cilājot, stāstījis, ka pirmajos gados pēc Pirmā pasaules kaŗa viņam bijušas divas iespējas ieiet starptautiskajā mākslas pasaulē. Tas bijis, kad viņš aicināts par diriģentu uz Berlīni un kad Šaļāpins viņu lūdzis par orķestŗa šefu turnejās uz pasaules lielākajiem centriem. Reiters atbildi šiem aicinājumiem atradis pie sava Rīgas koŗa, un ta bijusi — nē. „Viņš palika uzticīgs savai tautai un tās dziesmai. Viņš ir palicis Teodors Reiters, un šis vārds priekš mums, latviešiem, ietveŗ sevī ļoti daudz," nobeidza A. Kancāns.

Reiterietis E. Suksis nolasīja savas atmiņas par maestro kopīgajā koŗa darbā un dzīvē, pieminēdams, cik bieži Reiters atminējies savu lielo lolojumu — Rīgas kori. Bieži Reiters atgādinājis, ka bez latviskās kultūras mēs pazudīsim pasaules tautās, viņš arvienu brīvprātīgi pieteicies cīņā par savas zemes mākslu un kultūru. Tādēļ ar visu savu darbu un dzīvi Reiters piederēja Latvijai un latviešu tautai.

Piemiņas vakara dalībnieki pēc tam noklausījās Mocarta Ave Verum un skaņu lentā uzņemto Forē Rekviemas atskaņojumu Reitera koŗa sniegumā.

Stokholmas radiofons 13. dec. pēcpusdienā sakarā ar T. Reitera nāves dienu atskaņoja A. Kalniņa Ūdensrožu vainagu koŗa iedziedājumā.

JAUNA LPK VALDE

Latviešu palīdzības komitejas Zviedrijā jaunievēlētie pārstāvji bija sanākuši uz pirmo darba sēdi, lai starp citu konstruētu jauno LPK valdi, kuŗā no liberāļiem ievēlēti J. Breikšs, M. Salnā un J. Andersons, no nac. pilsoņiem A. Muchka, J. Mālītis un A. Šalts, un no soc. - dem. E. Ogriņš. Revīzijas komisijā darbosies P. Pētersons, A. Bauskis un K. Pakalnietis.

Valdes priekšsēdētāja amatā izraudzīja līdzšinējo Jāni Breikšu.

PLKV. K. LOBES INTERVIJA

Zviedru laikraksts „Dagens Nyheter" publicējis interviju ar LNFS padomes priekšsēdi plkv. K. Lobi, kuŗā pēdējais zviedru žurnālistam izteicies, ka 4—5 gadu laikā var rēķināties ar brīvības revolūcijas izcelšanos Padomju Savienībā,pa daļai tāpēc, ka pašreizējā Padomju Savienība nav nacionāla vienība, bet sastāv no daudzām tautībām, kuŗu prasības pēc nacionālas brīvības kļūst arvienu stiprākas. Arī Padomju Savienības bēgļu propaganda, kas dziļi iespiežas tās robežās, drīz nesīs augļus.

**

Plašu interviju minētam laikrakstam par Zentu Mauriņu sniegusi pazīstamā zviedru literāte un žurnāliste Barbrū Alving.

E. Everts

NO SENATNES LĪDZ MŪSU DIENĀM

LATVIJAS CHRONIKA 63. NR.

1923 — Ministru prezidents un ārlietu ministrs Z. Meierovics iesniedz Tautu Savienības Padomei deklarāciju Latvijas minoritāšu jautājumā, lai atspēkotu nepareizo informāciju par apstākļiem Latvijā, ko Tautu Savienībai bija devuši Latvijai nelabvēlīgi noskaņoti elementi. Meierovicam izdodas ar iesniegto deklarāciju izbeigt visas sūdzības.

— 16. augustā Ķīna atzīst Latviju de jure, bet, ievērojot Ķīna sarežģīto iekšējo stāvokli diplomātiskie sakari starp Latviju un Ķīnu nenodibinās ilgākus gadus.

CEĻA VĀRDI

Skaistu grāmatu no jauna nepārlasīt tāpēc, ka tā jau reiz lasīta, nozīmē to pašu kā neapmeklēt uzticamu draugu tādēļ, ka viņu au pazīst.

M. Ebnere - Ešenbacha.

☆

Darīt citus laimīgus ir augstākā laime. Bet laime ir arī pateicībā saņemt.

Teodors Fontēns

☆

Smagās problēmas, pat pilnīgi materiālas un saimnieciskas dabas, ar kuŗām mēs saduŗamies, ir galīgi atrisināmas tikai ar lielu iedziļināšanos.

Alberts Šveicers

J. Cīrulis

RĪGAS GALVA

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MUZIKANTA PIEZĪMES"

VII

Kad nu ormanis sāka vilkt pāri Vislas tiltam un līdz vilciena atiešanai atlika vairs tikai nepilnas desmit minūtes ,pilnā kaklā iesaucos:

„Anderson, nu ir aplam! Stacijai jābūt Vislas šai pusē, jo iebraucot Varšavā, mēs ar vilcienu braucām pāri upei. Un no tās pašas stacijas, kā teica, mēs brauksim arī mājup!"

„Tu esi labs cilvēks, bet kādreiz vari apnikt ar savu gauduļošanu! Nu redzi, esam jau klāt!"

Ormanis patiesi apturēja zirgu pie stacijas un nakts apgaismojumā tā ļoti atgādināja īsto, tāpēc kāpām tik pazemē. Taču tur nu bija pārāk tukšs un kluss. Mūsu ļaudis nekur nebija redzami. Varbūt jau uz perona? Steidzīgi devāmies uz turieni, bet kad parādījām dzelzceļniekam mūsu ceļa kartis, viņš pateica, ka vilciens uz Rīgu jau aizgājis pirms pus stundas un no šīs stacijas tas ir pēdējais. Ko nu? Andersons ievaidējās un gandrīz vai sabruka. Laikam dzirdēdams mūsu paskaļās balsis un redzēdams mūsu uztraukumu ,pienāca kāds policijas vīrs un apjautājās, kas te notiek un kas par lietu. Viņš paraudzījās mūsu biļetēs un teica, ka mums vajadzējis doties uz Maršalkovska staciju ,šeit esot Privislenska, bet vilciens no pirmās esot izgājis pirms divām minūtēm.

„Ko nu, Anderson!?" — iesaucos. Galva bija gluži nobālis un bez elpas.

„Vai vilciens iet arī caur šo staciju un pietur?" — jautāju policistam.

„Pietur tikai nākošajā, bet mēģināšu jums, kā labiem kaimiņiem un ciemiņiem, palīdzēt un aizvedīšu uz turieni mašīnā!"

Policijas vīrs mūs iesēdināja tādā kā ātrās palīdzības automobilī, uzgrieza sarkanās ugunis un nelabi taurēdams traucās pa ielām. Stacijā nonācām laikus. Vēl atlika piecas minūtes, bet Galva, šaubīdamies, vai vilciens pieturēs, ļāvās izmisumam un bēdām:

„Ja nu nepietura? Ko es iesāks ar kailu galvu „sasvīdušu apkaklīti, bez mēteļa, čemodāna un naudas; kur ies!?"

„Iesim uz sūtniecību, gan jau sūtnis mūs paglābs un kaut kā pa etapu nosūtīs uz Rīgu" — atatteicu, cik vien vienaldzīgi varēdams.

Galva sarāvās kā dzelts.

„Sūtnis!? Viņš taču teicās būt stacijā mūs izvadīt! Un tur būs Zelverovičs un, droši vien, arī citas oficiālas personas, bet direktora nav! Ak nelaim', ak kauns!" bēdājās Galva, laikiem, kā parasti, iekrizdams savā tāmnieku izloksnē.

Bet tur jau nāca vilciens. Kā glābēju kuģi gaidīdami, mēs svaidījāmies rokām ,aicinādami apstāties, un tas paklausīja. Mūsējie mūs saņēma ar pārsteiguma saucieniem un rautin ierāva vagonā. Direktoram pasniedza trīs rožu buķetes: no institūta, mūsu sūtniecības un izglītības ministrijas, bet viņš nevarēja parunāt neviena vārda, — tikai mēmi blenza kaut kur kupejas sienā. Viņš atžirga tikai pēc labas stundas un tūliņ jautāja:

„Zēni, vai kāds nezin, kur ir mans čemodāns?"

Atradās arī čemodāns. No tā viņs izvilka pudeli bordo, iedzēra pirmo glāzi pats un pa mēriņam izsniedza visai kupejai. Kad Kārlis Lagzdiņš veiklā valodā attēloja uztraukuma pilnās izdarības Maršalskovska stacijā, tīšu prātu šo to pārspīlēdams, Galva atkal sadrūma un ievaidējās:

„Nerunā, Kārli, — es vairs nevar izturēt!"

Drīz vien aprima valodas, un vilciena ritmiskais solis visiem uzmāca saldu, kaut neērtu snaudu.

Rīgā iebraucām ap pusdienas laiku un norunājām satikties vakarā Vērmanītī, pacilāt atmiņas un piedzīvojumus. Tikko piesēdāmies pie galda, pienāca kāds kungs no ārlietu ministrijas un izbrīnā jautāja:

„Andersona kungs, kā tad jūs Rīgā gadījāties? Nupat zvanīja sūtnis Grosvalds un teica, ka jūs ar Cīruli esot kaut kur Varšavā pazuduši!" — Tad nu bija izskaidrošanās un smieklu visam vakaram.

Braucot no stacijas mājup, apstājos pie Feitelberga un par mūsu labajiem latiem nopirku sievai kleitu. Valija bija ļoti priecīgā par drānu un skaisto puķojumu, un apjautājās, cik tad tur tāda maksā. Teicu, ka labi neatceros, bet lēta jau nu nebija. Par visu to saņēmu pateicības pilnu skūpstu, gan ar ļoti nelabu sirdsapziņu. Viss jau būtu labi — kleita paliek kleita, pirkta Rīgā vai Varšavā, bet nesmukums sākās, kad pēc pāris dienām sieva savas kleitas drānu ieraudzīja Feitelberga logā. Ak kauns, ak bēdas! Tā ir izvilka visas manas Varšavas dēkas, kā dzied tai dziesmiņā — „pa matiņu galiņiem".

SVĒTKU NOSKAŅAS GRIEĶIJĀ

VIDZEMNIECES VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ

Lūk, nu jau pagājuši mani 13. Ziemassvētki svešumā — pirmie Vācijā, otrie kādās mitrās, aukstās kazarmu telpās Salonikos, un visi pārējie — Stratonion ciemā Aigeja jūrmalā.

Vakari ir kļuvuši gaŗi, līdz ar to gaŗas arī domas, un ilgas smeldzīgas. Ir vajas ieskatīties pašam sevī, pagātnē, vai nākotnē — kā kuŗo reizi. Es bīstos vērsties uz nākotnes pusi, no kuras tomēr neizbēgsu dzīvojot; toties uzmācīga ir pagātne No tās nevaram aizbēgt tāpat kā nevaram aizbēgt paši no sevis.

Arī šeit ir skaisti Adventa vakari, kad visi klusībā gaida Ziemassvētku atnākšanu. Ik dienu to arī saules atgriešanos, kamēr aiz durvīm un logiem svilpo „maistros", saltais ziemeļrietu vējš, kas ir tik nikns, ka pat neviens mākonītis neuzdrošinās palikt pie debesīm, un cilvēki ievelk galvas apkaklē, traukdamies paglābties istabas siltumā. Cik labi ir tādos vakaros būt visai ģimenei kopā — tērzēt, lasīt, klusēt. Domājot, ka ne vienmēr tas tā būs, jo lielāku jūtu pateicību Dievam par šo brīžu kluso, lielo laimi.

Naktis ir mierīgas un no kalniem nedraud nekādas briesmas, kā toreiz partizānu laikos, kad slapstījāmies pa pagrabiem, bailēs, ka mums neatņem bērnus, nenokauj pašus. Esam tik daudz pārdzīvojuši, ka nekādi nespējam atgaiņāt nākotnes tumšos draudus.

Saltajam vējam nikni gaudojot, un uz zēnu gaišajām galviņām, kas noliekušās pār pasaku grāmatām, raugoties, slepus lūdzu Visuvareno, lai viņiem nekad nebūtu šādās naktīs jāguļ ierakumos, dubļos, ugunī, asinīs... Lai viņi mums būtu vecumdienu gaišais balsts — visdrošākais spieķis nespēka dienās.

Adventa vakari, sevišķi lauku ciematos, ir izteiksmīgi, tradicionāli. Kamīna priekšā, kuŗā jautri sprakšķ malkas pagales, salasās visa saime, nereti arī kaimiņi, radi, draugi un līdzīgi liesmām pagalēs, mēlēs sprakšķ pasakas, teikas, nostāsti, kuŗos bērni klausās atvērtām mutēm, kamēr viņu plakstus maigi aizveŗ miegs. Piedevām uz oglēm cep saldos kastaņus, kas garšo lieliski ar medu vai sarkano, saldo, reibinošo vīnu, kas liek pat zēm . . .

Tiešām — te arī Ziemassvētkos zied rozes. Ja jums gadās ruņdeņos būt kādā Grieķijas pilsētā, uz katra ielas stūŗa redzēsit stāvam kastaņu pārdevējus, kas turpat vāra un cep — tos var nopirkt siltus, smaržīgus.

Rudeņos clematu ļaudis iziet kalnos kastaņus vākt, līdztekus vācot arī olīves. Sejienes kastaņu kokiem nav tik lepni, cēli ziedi kā mūsējiem, ne arī lapas tik daiļas, pat ne augļi tik spīdīgi, toties tie ir saldi barojoši.

Līdz ar svētku tuvošanos iegail sirdī viena otra atmiņa no viņas tālās zemes — no dzimtenes, no bērnības zemes, kur citāda jausma bija Adventa vakariem un rītiem. Laikam kā neapziņīgi toreiz nojauzdama nākotnes gaitas, bieži ilgi, ilgi stāvēju apsnigušu eglīšu priekšā, to daiļumu apbrīnodama ,ieslēgdama sevī uz visiem laikiem, kas nu jau ilgi vairs nav ar acīm sasniedzams, jo te, Stratonio eglīšu nav. Par Ziemassvētku eglīti te lieto kadiķu krūmiņus un ciedrus, kuŗu te daudz. Nav jau slikti, arī kadiķu krūmiņiem savs daiļums — man mīļš jau no bērnu dienām, kad bieži apbrīnoju to svaigo sudrabaino izskatu.

Grieķijā Ziemassvētku eglītei nav tās nozīmes, kas pie mums. Ziemassvētku eglīti te „ieveduši" pirmie Grieķijas karaļi — vācieši pēc turku laikiem. Šo ieradumu viņi mēģina pat apkaŗot kā nevēlamu ,svešu. Eglīšu dedzināšana te ir pilnīgi sveša, un Ziemassvētku eglīte nav saistīta ar ticību. Eglītei te ir puķu pušķa nozīme. Grieķijā ir stingri aizliegts cirst eglītes šim nolūkam, bet kadiķu krūmi ir atļauti.

Nereti Ziemassvētki Stratonio ciemā ir lietaini, gadās arī saulaini un rāmi, bet apsniguši nekad. Sniegs te uznāk janvārī, arī februārī. Ziemassvētku sestdienas vakarā, tūlīt pēc svētvakara zvaniem, no mājas uz māju skrien bērnu pulciņi dziedādami: „Kristus ir dzimis šovakar . . ." Saimnieces „vēstnešus" pacienā ar saldumiem un sīknaudu, ko mazie vāc, lai nopirktu kādu no vilinošajām rotaļlietiņām, kas stāsta par svētku atnākšanu ciemata veikaliņu logos. Namamāte[illegible], vāra, uzpoš. Arī te pirms svētkiem tiek notiesāti uz nāvi sukēni, bet tradicionālais Ziemassvētku ēdiens ir pildīts tītars, cepts krāsnī, bet ne visiem tas ir iespējams.

Dievkalpojums notiek naktī — dievnams ir gaišs un pilns vīraka tvana, mācītājs tērpies sevišķi greznās drēbēs. Pirms svētkiem 40 dienas ir lielais gavēnis, bet daudzi gavē tikai nedēļu pirms svētkiem. Ziemassvētku sestdienas vakarā ēd t. s. „Kristus maizi", t. i., rupmaizi ar riekstiem un medu. Tāpat kā pie mums, galdu pa nakti atstāj nenovāktu, lai Kristus, ciemos atnākdams, arī ēstu. Piparkūkas te nav pazīstamas. Ziemassvētku vecīša vietā nāk Sv. Vasilijs Jaungada naktī. Vecgada vakarā bērni atkal skraida apkārt dziedādami: „Svētais Vasilijs nāk no Cesarijas . . .", savākdami vēderā saldumus un kabatās sīknaudu. Saimnieces cep sleveno „Vasilija pītu", t. i., kūku no lapu mīklas, pildītu ar sakapātiem riekstiem, pārlietu ar sīrupu, bet iekšā tiek ielikts naudas gabals. Jaungadam atnākot, kūku griež — pirmais gabals priekš Kristus, pārējie mājas ļaudīm — kuŗam krīt naudas gabals tam būs jaunais gads sevišķi laimīgs. Veco gadu ļaudis aizvada, kārtis spēlēdami, dzerdami un ēzdami.

Zvaigžņu dienā baznīcēni nes pudelēs „svēto" ūdeni, ko uzglabā mājās altāŗi pie svētbildes; ar to varot izdzīt ļaunos garus un dziedināt slimības. Te Stratonio dievkalpojuma beigās visi iet uz jūrmalu ,kur mācītājs, ar laivu jūŗā iebraucis, iemet krustu ūdenī; tajā pašā brīdī gaisā tiek palaistas baltas dūjas un jaunieši metas peldus, lai krustu atrastu jūŗas dibenā.

Puškodama kadiķu krūmiņu ar vates pikām un eņģeļmatiem, domāju par tiem brīnišķīgajiem dimanta un zelta eņģeļmatiem, kuŗus vērpa sauleslēkti pār apsnigušajiem dzimtenes mežiem ik egles zaros. Domāju par tām lielajām, baltajām sniega pārslām, kas klusi, klusi krita, apsegdamas baltām cepurēm pat sētu stabiņus, un klusi noskaitu Tēvreizi, pieminēdama ģimeni un visas mīļās sejas — vienu vienu. Atkal kā bērna gados izeju laukā pētīt, kuŗa ir tā spožā Betlēmes zvaigzne — par visām zvaigznēm spožākā, un viena vēlēšanās deg sirdī — liela, nepiepildāma, un tomēr tik vienkārša: kaut pasaulē valdītu miers un brīvība! Kaut reiz cilvēce saprastu — justu Ziemassvētku brīnumu.

Vidzemniece.

V. KUČĀNS,
kungu un dāmu drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO
(pie Bloor W. un Windermere Ave.).
Tel. RO 6 - 7038.

Viltus Sputņiki

Lidojošie krievu sputņiki un amerikāņu „kaputņiks" nepārtraukti nodarbina arī eiropiešu prātus. Gandrīz visās Eiropas valstīs laiku pa laikam „atrodas" arī zemē nokrituši sputņiki, kuŗi parasti izrādās par diezgan asprātīgu zobgaļu vai pusaudžu ražojumiem. Daži no tiem, piemēram, Italijā, Francijā un Rietumvācijā radījuši pat veselas sensācijas.

Aks.

VALAS BRĪŽOS

GAIŠĀM GALVĀM

VALODAS KĻŪDAS (79)

Te nu darbs tiem, kas nodarbojas ar valodniecības jautājumiem, varbūt Toronto latviešu vidusskolas audzēkņiem.

Kādā nesen vēl izdotā dzejoļu sakopojumā atradu šādas rindas:

Birzē pogā lakstīgala.
Sudrabaina debess mala
Nogrimst tumšā, klusā silā.

Nu kas tad te sevišķs? Te esot valodas kļūdas. Kur?

Turpināšu tālāk. Kaut kur citur redzēju šādas rindas:

Tu tinies ap mani un vijies,
Kā zirnīts raibs nomaldījies,
Kā smaržīgs tītenīts.

Kas te nesaskan ar valodas mācības likumiem?

Man krietnis biedris bija,
Kāds reti gadījās . . .

Te arī kaut kas nav parezi. Tad nu vēl tālāk:

Pie akmeņa galvu liku
Es nabaga sērdienīte;
Pāri pūta lieli vēji,
Gaŗām jāja lepnas tautas.

Un tad — te būšu pats rakstot pārskatījies:

Svešā māte pretī nāca,
Rīkšu sauja padusē.

Un vēl pēdējais piemērs:

Ja, rudenis viņu ir nokāvis;
Ja, lietutiņ, beigts ir mans lievenis!

Uzrādīt valodas kļūdas! —

ĢEOGRAFIJAS STUNDĀ (80)

Skolotājs:

— kas stāv pretī austrumiem?

Jautājumam seko skolēna atbilde:

— Austrumiem pretī stāv rietrumi.

— Nepareizi!
— Nepareizi?
Bet — kur tad te kļūda?

☆

— Saule lec austrumos, bet noriet?
— Rietrumos.
— Atkal nepareizi!

☆

Kas pasacīs, kur te kļūda?

ATRISINĀJUMS (76))

Ziemassvētki sabraukuši
Rakstītām kamanām;
Zirņi, pupas rācenīši
Ziemassvētku kamanās.

Nāciet iekšā, Ziemassvētki,
Nu mēs jūs gaidīsim;
Namamāte durvis vēra,
Rokā gaiša uguntiņa.

Nāc, māsiņa, ciemoties
Ziemassvētku vakarā:
Būs pupiņas, būs zirnīši,
Būs cūciņas šņukurītis.

ATRISINĀJUMS (77)

```
   24379
   × 506
  146274
  00000
121895
12335774
```

UZMINĒJUMS (78)

Masalas, Ābelīte, Ciecere, Ikšķile, Elkonis, Sasmaka, Nīkrāce, Odziena, Aizpute, Kuldīga, Mazirbe, Eglaine, Nadzenes, Santīms, Skrunda, Ilūkste, Rācenis, Degvīns, Septiņi.

Pirmos burtus no augšas uz leju lasot, dabūjam:

Mācies no akmens, sirds.

(Turpinājums un atbildes sekos)

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDA JURŠEVSKA
KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.
Krājumā latviska un moderna keramika.
Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI
chirurgs un dzemdību palīdzība, iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi.
219 St. Clair Ave., W., Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās.

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor Et., W. (tuvu Spadina Ave.), Toronto.
Zvanīt WA 3-2003, pēc norunas p. p. un vakaros katru dienu.
Runā vācu un slavu valodas.

Indra Gubiņa

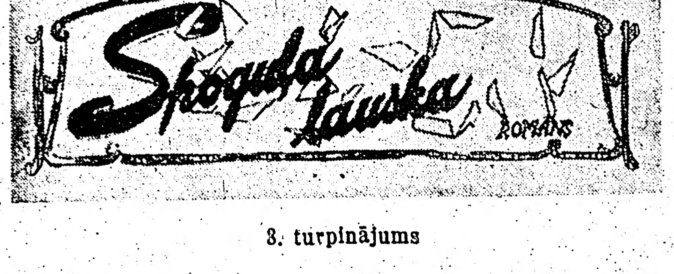

3. turpinājums

„Vēl jūs tādu varat atrast. Jūs esat par jaunu, lai dzīvotu tikai atmiņās, tās pieder galīgi veciem, kam nav vairs izredžu neko labāku sagaidīt."

„Var jau atrast, bet ne vairs tādu, ne tik labu." Erika nopūtās.

„Nesakiet, varbūt atradīsiet vēl labāku, vajag tikai paskatīties, nevajag ieslēgties kā cietumā. Pameklējiet starp latviešiem. Jūsu vīrs taču bija anglis?"

„Kas par to? Tautība jau nenosaka cilvēka vērtību."

„Bet sakiet atklāti, vai tomēr nebija tāds svešums reizēm starp jums?" Ģirts tagad runāja nopietni.

„Starp mums ne, svešums bija man visapkārt, tāpat kā jums, kā Margai, kā visiem latviešiem."

„Jā, cik maldīgi gan cilvēki spēj domāt." Ģirts mirkli klusēja, it kā pārdomādams, vai iesākto turpināt, vai ne. Tad viņš teica: „Ziniet, cik aplami par jums domāja, ka jūs pie tā angļa gājāt tikai bagātības pēc, kārodama vieglu dzīvi. Bet tas nekad nevar būt, jo tad jūs tagad tā nedzīvotu. Labi, bet ko par tādām lietām runāt. Ir arī vēls. Marga jau laikam aizmigusi."

Erika skumji smaidīja, viņa pat nepateica labu nakti.

Marga uztrūkās no miega. Dziļa tumsa un klusums valdīja visapkārt. Viņai sāpēja roka, sāpēja viss ķermenis. Nakts likās mocoša un gaŗa. Brīžiem viņa iekrita vieglā snaudā, tad atkal uztrūkās pati no sava kunksta.

„Kas tev ir, ko tu vaidi?" Ģirts pamodies prasīja.

„Man sāp roka, tā deg, tā, liekas, tūliņ pārplīsīs

„Mēģini gulēt, drīz būs rīts, un tad apskatīsimies, ko darīt." Ģirts pagriezās un gulēja tālāk, bet Marga gaidīja rītu kā atpestītāju. Tumsa pamazām sāka izklīst, bet sāpes palika, tās neļāva pat vairs domāt ne par ko citu, kā tikai par roku un spoguļa lausku.

Erika piecēlās agri un klusām izgāja no mājas. Mirkli viņa vērās spožajā saulē, kā vaicājot, ko nu lai iesāk? Iekšā iet negribējās, netika traucēt Krauzes, un viņa sāka soļot uz meža pusi. Suns uzticīgi sekoja.

Rīts mirdzēja, kā pērles zālē laistījās rasas pilieni, un tīrā priekā dziedāja putni. Sidrabaina gaisma lējās atkal par zemi, un puķes, puspavērtiem ziediem, skatījās saulē.

Erika nogāja līdz ezeram. Parasti viņa tik agri tā nestaigāja, un nu viss likās jaunu brīnumu pilns, jauna skaistuma apņemts. Kā sīkajos vilnīšos vizēja neskaitāmas saules! Erika dziļi elpoja, gaiss šķita tik salds, tik tīkami vēss, kā avotiņa ūdens pēc karstas dienas.

Noplunkšķēja, un ezerā veidojās vilnīšu apļi, atkal un atkal! Erika smaidīja, viņa domāja par Ģirtu, kas droši vien nāktu zvejot, ja tikai Margai tas nebūtu tik nepatīkami.

Viņa pagriezās un gāja atpakaļ uz savu būdu.

Ģirts satraukts iznāca viņai pretim:

„Vai ārsts te nav tuvumā?"

„Kas noticis?" Erika ātri atvaicāja, un sirds viņai uzreiz sāka strauji sisties.

„Marga noteikti ir saindējusi asinis. Visa delna jau zila. Vairs nevar gaidīt, kaut kas jādara!"

Erika papurināja galvu:

„Te nav ārsta. Uz tuvāko pilsētu varam nokļūt tikai rīt, kad ies vilciens."

„Ārprāts! Bet viņai vajaga palīdzības!" Ģirts iesaucās un ieskrēja atpakaļ pie Margas. Viņš lika vēsas kompreses uz sievas roku un bezpalīdzīgi skatījās viņas aizvērtajos plakstos.

„Pirksti tā piepampuši, ka gredzens jau pazudis. To nevar arī nodabūt! Nekā mēs te nevaram!" Ģirts satraukti čukstēja.

„Ko tu skaities, Ģirt!" Marga klusi teica, „tas neko nelīdz."

„Protams, ka tas nelīdz. Bet kā lai neskaišas — mežs visapkārt un rīt tikai iet vilciens! Līdz rītam tu nevari gaidīt!"

„Nav tik traki, varbūt kļūs labāk. Man nāk prātā, ka pie Valteriem mēs dzērām — un tas neesot labi. Droši vien, tādēļ roka tagad tik zila."

„Es neesmu ārsts, bet no pāris vīna glāzēm gan tāds iekaisums nevar rasties."

Erika ienesa karstu tēju.

„Māte man kādreiz sacīja, ka šie ziedi tīrot asinis. Kalnos dzīvodama, palasu, var kādreiz noderēt. Dzeriet, varbūt palīdzēs!"

Marga izdzēra pasniegto tasīti, patīkams karstums izskrēja cauri ķermenim. Kļuva vieglāk, varbūt tikai tādēļ, ka negulētā nakts un smaržīgais dzēriens pastiprināja nogurumu. Viņa aizvēra acis, mirkli likās, ka ir pavisam labi, ka nekas vairs nesāp.

„Es iešu uz staciju, varbūt tomēr var kaut ko sazvanīt." Ģirts noteikti sacīja.

„Sazvanīt, varbūt." Erika piebilda, „bet ar to nekas nebūs līdzēts. Jāmēģina iztikt līdz rītam, tad jums jābrauc atpakaļ uz pilsētu."

„Līdz rītam! Nē, es nevaru tā stāvēt un skatīties, kā viņas roka kļūst ar katru mirkli zilāka un karstāka!"

Ģirts aizgāja. Erika paņēma tukšo krūzīti un vēroja Margu.

„Es labprāt dzertu vēl, tāda tīkami salda garša šai tējai, un tāds tīkams siltums." Marga mēģināja piecelties sēdus, bet galva reiba. Nespēcīgi viņa atlaidās atkal guļus, kamēr Erika izsteidzās pēc tējas.

„Es nedrīkstu vēl mirt," Marga domāja, „vēl ne. Man jāsatiek Laimis, man viņš jāredz, kaut tikai pa gabalu."

Ienāca Erika ar kūpošo dzērienu. Marga to lēnām izdzēra.

„Redziet nu, kāda atpūta jums iznāca." Erika apsēdās uz gultas malas.

„Un no tāda sīkuma ,no spoguļa šķembiņas." Marga rūgti atbildēja, tad satvēra Erikas roku: „Palieciet brīdi pie manis, stāstiet, runājiet kaut ko, lai man nav jādomā, tad ir vieglāk."

„Ko lai es jums stāstu, manā dzīvē bijis tik maz gaišuma, un tik maz es zinu par citiem." Erika skatījās ārā pa logu, un viņas acis pamazām aizmiglojās.

Marga to redzēja. Varbūt vajadzēja ko teikt, mierināt, bet viņa nespēja, viņa ļāva divām spožām lāsēm nožūt Erikas acīs.

„Es iedomājos, kā toreiz aizbraucu uz Londonu," Erika klusi iesāka. „Toreiz, kad ticēju dzīvei kā kādam brīnumam, kad vēl biju tik jauna. Kā man gribējās dzīvot, vairāk neko — tikai dzīvot! Pēc kaŗa gadiem, pēc nometņu pelēcības, man gribējās būt cilvēkam starp cilvēkiem. Bet Londona mani ierāva sevī."

„Es Londonā esmu tikai pāris reizes bijusi, man šī pilsēta patika. Tai piemīt tādsīpatnējs skaistums." Marga pavērusi acis piebilda.

„Arī man patika," Erika viegli atsmaidīja, „sākumā patika! Strauja dzīve, nemiers, steiga un galējības, visas iespējamās galējības."

Viņa smagi nopūtās.

„Es atbraucu uz Angliju ar pirmo transportu, strādāju slimnīcā. Pamazām iepazinos ar slimniekiem, viņi stāstīja par dzīvi ārpus slimnīcas, par to dzīvi, par kuŗu sapņoju, bet kuŗu vēl nepazinu nemaz. Mājās, kad pabeidzu skolu, sāku strādāt. Bija jau kaŗa laiks, pēc tam nāca Vācijas dzīve, bezjēdzīga un netīkama. Nu slimnīca — kas būtībā daudz neko neatšķīrās no nometnes dzīves, jo mēs dzīvojām vairākas meitenes kopā, tāpat mums bija visām vienādas gultas, vienādi krēsli un vienāds darbs. Slimnīca atradās uz salas Anglijas dienvidos un pilsētas bija diezgan patālu. Līdz ar to mēs neiepazināmies ar apkārtnes dzīvi, mēs palikām no tās noslēgtas. Bet es gribēju izrauties no šīs vienmulības, gribēju reiz iekļauties tai dzīves plūsmā, kas pulsēja kaut kur pavisam tuvu. Mans līguma gads beidzās, un es tūliņ steidzos pie kādas paziņas uz pilsētu. Tad arī redzēju to lielo starpību, kāda ir starp veseliem un slimiem cilvēkiem, starp viņu cerībām un sapņiem. Es biju vesela, man vairs ne prātā nenāca atgriezties pie slimajiem, man gribējās prieka, gribējās dzīvot! Vācijā nometnē vēl atradās mana māte, viņa slimoja ar reumatismu, tātad pati sevi uzturēt vairs nespēja. Paliku slimnīcā līdz mātes atbraukšanai, tad ar prieka pilnu sparu sāku meklēt sev darbu un pajumti mums abām.

Tikai gadu es biju šķirta no mātes, bet viņa man pēkšņi likās svešāka, vecāka. Viņa arī vairs nevēlējās dzīves straujumu kā es, bet mieru, tikai mieru. Biju izdomājusi doties uz Londonu, bet māte tam pretojās. Šurp braucot, viņa pāris dienas tur pavadīja, nu vairījās no šīs pilsētas kā no lielākās nelaimes pasaulē. Mātei patika apkārtne uz salas, patika klusums un miers, kas man jau bija paspējis tā apnikt, un skaitīja dienas, kad tikšu prom."

Erika apklusa, viņai likās, ka Marga iemigusi.

„Un tad?" Marga iejautājās, viņa negulēja, viņa tikai bija par gurdu, lai atvērtu plakstus, „jūs tomēr aizbraucāt?"

„Jā. Bet vai labi, ka mēs tā runājam?" Erika uzlika roku uz Margas karstās pieres. „Krauzes kungs ātrākais pēc kādām pāris stundām būs atpakaļ. Varbūt viņam laimējas no stacijas vīra dabūt kādu penicilīna tableti. Tikai nez' vai . . ." Erika aprāvās, viņa redzēja sarkanās svītras, kas stiepās no delnas jau līdz pat padusei, un zināja, ka tabletes te vairs nelīdzēs.

„Stāstiet, stāstiet par Londonu. Es dzīvoju jums līdz, un tad man ir viegli, es neesmu es, bet staigāju kopā ar jums!"

(Turpinājums sekos)

GAVIĻU MEISTARA

KNUTA LESIŅA SVEICIENS JĀ

Ja tiek pie tāda cienījama mūža gadu skaita, kā 60, kas šais dienās notiek Jānim Cīrulim, ir jāuzmanās ar laimes vēlējumiem, jo šī untumainā mūza — Laime — jau būs pārbaudīta krustu šķērsu, un vienīgi jubilārs pats zina, kas viņam paticis vai nepaticis, vai viņš mūžu vēlētos, kā noticis ,vai kā citādi.

Cīrulim pašam ne visai patika, ja atgādināja viņa dziesmu par Skalbes tekstu „Zili meži, zaļi meži, zelta caune ozolā", kaut gan tā ir skaista dziesma, jāsaka — par spīti tās popularitātei! Un tādā svinīgā gadījumā būs vien jubilāram jāpcieš, ja to atgādina, tāpat kā daudzus gadus vēlāk komponēto (tāpat par Skalbes tekstu) Ardievu, mana jaunība, es paceļu cepuri, līgo! Prezidiju konventa viru koris to dziedāja (ja nemaldos, pirmatskaņojumā, bet ja maldos — arī nekāda vaina) ar tādu sajūsmu, ka komponistam nemaz nepatika atvadīties no jaunības . . .

Kaut gan Cīrulis, jau vārda pēc, būtu vislabāk iepazīstams no dziesmām, ir brīnišķīgi atcerēties viņa labās omas ielikumu dzīvē. Viņš rēķināja pats, ka lielākā daļa viņa dziesmu komponētas minorā un ka viņam vajadzētu būt pesimistam jau tādēļ vien. Bet, kā tas dažkārt gadās ar pesimistiem, viņam bija jauka dzīves atzinējā stāja.

Mēs iepazināmies „Latvja" redakcijā, kad Cīrulis šai avīzē rakstīja mūzikas kritikās. Kaut kā viņš jau bija paguvis šķirties no matu lielākās daļas un no kompozicijas klases konservatorijā, bet dūrās acīs ar allaž vislabāk gludinātām biksēm, absolūti baltu apkakli un nevainojami sasietu kaklasaiti. Avīzē, kas vispār cīnījās ar nogurumu un deficītu, viņa parādīšanās pēc koncertu stundas it kā iedvesa mošumu redakcijas darbiniekos, vai nu tie rakstīja par slepkavībām, vai par kādu Saeimas sēdi.

Ja viņam gadījās ienākt redakcijā dienas laikā, viņa jautājumi allaž ienesa kādu dzīvību: mašīnrakstītājai viņš teica, kādēļ viņa tikai nupat sākusi valkāt tādu blūzi, ka, tanī skatoties, acis samulst, drūmajam redaktoram Unāmam: — nu, kā

R. Kaufmaņ

tu domā, būsi esejists va si? Viņa mūzikas kritika bija laba vienkāršība izt kas patika lasītājiem, p smalkajiem un nogur vērtētājiem citās avīzēs, ponistam J. Zālītim, kuŗ nu „muzikāli iejūtīgi un ki itin droši", vai kādā c venciālā variācijā, sāka zobot. Cīrulim bija skaidri spriedumi — l slikti, reizēm viņš atļāvi smalkākam teicienam, nors dziedāja frakā! Ar bija pateikts. Viņam bij polemikas ar dziedoņiem viņš uzvarēja, sekojot „Latvja" redaktora Asa mam: „Neatspēko, uzbrū mēr tikai uzbrūc!" — Pa bija ass polēmiķis.

Asari vairs savā laikā nemanīju ,par viņu bija glabājušās leģendas kā su, neatlaidīgu pedantu, idejisku cinītāju. Cīrul brīnišķīgi atdarināt vi veidu, — sausu, konsekv straktu.

Istenībā nebija neviei kaut cik pazīstamas kuŗas runas veidu ne darināt Jānis Cīrulis, prof. Jāzepa Vītola str vācisko izteiksmi, tā k nāca smiekli. Otrs lieli atdarinātājs bija k Jānis Kalniņš, un ja š gadījās kopā, it kā p dēļ viņa tikai nupat sākusi val- dēļ nesacenšoties vien nas runas atdarināšanā noties ar objektiem, ri pienāca nemanot. Tā

ĢIRTS SALNAIS

(92. turpinājums)

Bet ko nu? Grozs bija pilns. Viņa taču te nei griezās grauzt ābolus? Pēteris ievilka dziļi elpu cau muti. Telpā gaiss šķita kļuvis biezāks. Ābolu smarž kutināja nāsis.

„Nu?" viņš dzird Liliānu sakām, un laikam mēģ nām zoboties par sevi un otru, bet balss nepadodas, skan bažīgi. „Pārdzīvojat nāves bailes?"

„Es?" viņš iesaucās pusbalsī, ļoti, ļoti izsmejīg ārkārtīgi pārbrīnījies un ne bez sašutuma.

„Neaizmirstieties, — jums ir līgava," viņa brīdin

„Man? Man nav nevienas līgavas!" Liliāna ir kā piegrūdusi uguni benzīna toverim. „Kur jūs to ņ māt?"

„Ārste, ne?" viņa jautā aizdomīgi.

„Es jums saku — man nav nevienas līgavas. Na Nevajag," viņš čukst baismīgā sašutumā. Viņam be dzot ticis par daudz šo aizdomu. Ja runātājs būtu rietis, viņš tam sistu. Bet tā ir sieviete, un visā spē apkampis, viņš velk Liliānu pie sevis.

„Lūdzami," viņa murmina, bet lūpas jau deg. D viss. Un ne viens, ne otrs nemēģina darīt nekā, ugunsgrēku apslāpētu. Tas izkausējis Pēteŗa dusm un viņas pašizsmieklu. Viņa vēršas mīkstā vaskā, vi zaudējis prātu, ļauj rokām vaļu.

„Lūdzami, lūdzami — ne," viņa nu, nobijusies tiesas, čukst, pati ar grūtībām aizgriezdama muti. viņa mutes un piespiezdama vaigu viņa lūpām.

Viņš pamazām savalda sevi. Ļaunums sirdī zud bet klusi smieties gribās ļoti.

...ŠĀM GALVĀM

— Nepareizi!
— Nepareizi?
Bet — kur tad te kļūda?

★

— Saule lec austrumos, bet noriet?
— Rietrumos.
— Atkal nepareizi!

★

Kas pasacīs, kur te kļūda?

ATRISINĀJUMS (76)

Ziemassvētki sabraukuši
Rakstītām kamanām;
Zirņi, pupas rāceniši
Ziemassvētku kamanās.

Nāciet iekšā, Ziemassvētki,
Nu mēs jūs gaidīsim;
Namamāte durvis vērā,
Rokā gaiša uguntiņa.

Nāc, māsiņa, ciemoties
Ziemassvētku vakarā:
Būs pupiņas, būs zirnīši,
Būs cūciņas šņukurītis.

ATRISINĀJUMS (77)

```
    24379
   × 506
  146274
  00000
121895
12335774
```

UZMINĒJUMS (78)

Masalas, Ābelīte, Ciecere, Ikšķile, Elkonis, Sasmaka, Nīkrāce, Odziena, Aizpute, Kuldīga, Mazirbe, Eglaine, Nadzenes, Santīms, Skrunda, Ilūkste, Rācenis, Degvīns, Septiņi.

Pirmos burtus no augšas uz leju lasot, dabūjam:

Mācies no akmens, sirds.

(Turpinājums un atbildes sekos)

...IDS ART POTTERY
...DA JURŠEVSKA
...S DARBNĪCA - VEIKALS
... W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183
... pietura rietumos no Lansdowna.
...iska un moderna keramika.
...pasūtinājumus dažāda veida
...ikas izstrādājumiem.

...KAI Dr. PAULS REKAI
... palīdzība, iekšķīgās slimības un Rentgena uzņēmumi.
... W., Toronto, Ont. WA 3-2395
...epr. telef. pieteikšanās.

...ts Dr. N. NOVOŠICKIS
...). Diplomēts Vācijā un Kanadā
... (tuvu Spadina Ave.), Toronto.
...ēc norunas p. p. un vakaros katru dienu.
... vācu un slavu valodas.

...nīcā. Pamazām iepazinos ar slimniekiem, ...par dzīvi ārpus slimnīcas, par to dzīvi, par ..., bet kuŗu vēl nepazinu nemaz. Mājās, kad ...olu, sāku strādāt. Bija jau kaŗa laiks, pēc ...ācijas dzīve, bezjēdzīga un netīkama. Nu ...kas būtībā daudz neko neatšķīrās no no...es, jo mēs dzīvojām vairākas meitenes ko...ums bija visām vienādas gultas, vienādi ...enāds darbs. Slimnīca atradās uz salas An...ldos un pilsētas bija diezgan patālu. Līdz ...eiepazināmies ar apkārtnes dzīvi, mēs pa...s noslēgtas. Bet es gribēju izrauties no šīs ... gribēju reiz iekļauties tai dzīves plūsmē, ...kaut kur pavisam tuvu. Mans līguma gads ...es tūliņ steidzos pie kādas paziņas uz pil...rī redzēju to lielo starpību, kāda ir starp ... slimiem cilvēkiem, starp viņu cerībām un ... biju vesela, man vairs ne prātā nenāca at...e slimajiem, man gribējās prieka, gribējās ...ijā nometnē vēl atradās mana māte, viņa ...reumatismu, tātad pati sevi uzturēt vairs ...liku slimnīcā līdz mātes atbraukšanai, tad ...lnu sparu sāku meklēt sev darbu un pajum...ām.

...adu es biju šķirta no mātes, bet viņa man ...s svešāka, vecāka. Viņa arī vairs nevēlējās ...ujumu kā es, bet mieru, tikai mieru. Biju ...doties uz Londonu, bet māte tam pretojās. ...ot, viņa pāris dienas tur pavadīja, nu vai...s pilsētas kā no lielākās nelaimes pasaulē. ...ka apkārtne uz salas, patika klusums un ... man jau bija paspējis tā apnikt, un skai... kad tikšu prom."

... apklusa, viņai likās, ka Marga iemigusi. ...ad?" Marga iejautājās, viņa negulēja, viņa ...pār gurdu, lai atvērtu plakstus, „jūs tomēr ..."

...et vai labi, ka mēs tā runājam?" Erika uz...uz Margas karstās pieres. „Krauzes kungs āt... kādām pāris stundām būs atpakaļ. Varbūt ...ējas no stacijas vīra dabūt kādu penicilīna ...ai nez' vai . . ." Erika aprāvās, viņa redzē...ās svītras, kas stiepās no delnas jau līdz pat ...n zināja, ka tabletes te vairs nelīdzēs. ...tiet, stāstiet par Londonu. Es dzīvoju jums ...ad man ir viegli, es neesmu es, bet staigāju ...ums!"

(Turpinājums sekos)

GAVIĻU MEISTARA 60 GADI

KNUTA LESIŅA SVEICIENS JĀNIM CĪRULIM

Ja tiek pie tāda cienījama mūža gadu skaita, kā 60, kas šais dienās notiek Jānim Cīrulim, ir jāuzmanās ar laimes vēlējumiem, jo šī untumainā mūza — Laime — jau būs pārbaudīta krustu šķērsu, un vienīgi jubilārs pats zina, kas viņam paticis vai nepaticis, vai viņš mūžu vēlētos, kā noticis ,vai kā citādi.

Cīrulim pašam ne visai patika, ja atgādināja viņa dziesmu par Skalbes tekstu „Zili meži, zaļi meži, zelta caune ozolā", kaut gan tā ir skaista dziesma, jāsaka — par spīti tās popularitātei! Un tādā svinīgā gadījumā būs vien jubilāram jāpcieš, ja to atgādina, tāpat kā daudzus gadus vēlāk komponēto (tāpat par Skalbes tekstu) Ardievu, mana jaunība, es paceļu cepuri, līgo! Prezidiju konventa vīru koris to dziedāja (ja nemaldos, pirmatskaņojumā, bet ja maldos — arī nekāda vaina) ar tādu sajūsmu, ka komponistam nemaz nepatika atvadīties no jaunības . . .

R. Kaufmaņa šaržs

Kaut gan Cīrulis, jau vārda pēc, būtu vislabāk iepazīstams no dziesmām, ir brīnišķīgi atcerēties viņa labās omas ielikumu dzīvē. Viņš rēķināja pats, ka lielākā daļa viņa dziesmu komponētas minorā un ka viņam vajadzētu būt pesimistam jau tādēļ vien. Bet, kā tas dažkārt gadās ar pesimistiem, viņam bija jauka dzīves atzinēja stāja.

Mēs iepazināmies „Latvja" redakcijā, kad Cīrulis šai avīzē rakstīja mūzikas kritikas. Kaut kā viņš jau bija paguvis šķirties no matu lielākās daļas un no kompozīcijas klases konservatorijā, bet dūrās acīs ar allaž vislabāk gludinātām biksēm, absolūti baltu apkakli un nevainojami sasietu kaklasaiti. Avīzē, kas vispār cīnījās ar nogurumu un deficītu, viņa parādīšanās pēc koncertu stundas it kā iedvesa možumu redakcijas darbiniekos, vai nu tie rakstīja par slepkavībām, vai par kādu Saeimas sēdi.

Ja viņam gadījās ienākt redakcijā dienas laikā, viņa jautājumi allaž ienesa kādu dzīvību: mašīnrakstītājai viņš teica, kādēļ viņa tikai nupat sākusi valkāt tādu blūzi, ka, tanī skatoties, acis samulst, drūmajam redaktoram Unāmam: — nu, kā tu domā, būsi esejists vai nebūsi? Viņa mūzikas kritika spējās bija laba vienkāršība izteiksmē, kas patika lasītājiem, pretstatā smalkajiem un nogurušajiem vērtētājiem citās avīzēs, kā komponistam J. Zālītim, kuŗa teicienu „mūzikāli iejūtīgi un techniski itin droši", vai kādā citā konvenciālā variācijā, sāka ar laiku zobot. Cīrulim bija diezgan skaidri spriedumi — labi vai slikti, reizēm viņš atļāvās arī pa smalkākam teicienam, kā: tenors dziedāja frakā! Ar to viss bija pateikts. Viņam bija dažas polemikas ar dziedoņiem, kuŗās viņš uzvarēja, sekojot agrākā „Latvja" redaktora Asaŗa padomam: „Neatspēko, uzbrūc! Vienmēr tikai uzbrūc!" — Pats Asaris bija ass polēmiķis.

Asari vairs savā laikā „Latvī" nemanīju ,par viņu bija tikai saglabājušās leģendas kā par sausu, neatlaidīgu pedantu, reizē arī idejisku cīnītāju. Cīrulis prata brīnišķīgi atdarināt viņa runas veidu, — sausu, konsekventu, abstraktu.

Īstenībā nebija nevienas Rīgā kaut cik pazīstamas personas, kuŗas runas veidu neprastu atdarināt Jānis Cīrulis, ieskaitot prof. Jāzepa Vītola strupo, pusvācisko izteiksmi, tā ka visiem nāca smiekli. Otrs lielisks runu atdarinātājs bija komponists Jānis Kalniņš, un ja šie abi sagadījās kopā, it kā pieklājības dēļ nesacenšoties vienas personas runas atdarināšanā, bet mainoties ar objektiem, rīta ausma pienāca nemanot. Tā palika neizšķirts, kurš labāk atdarina profesoru Jāzepu Vītolu vai Rīgas pilsētas galvu Andersonu.

Vispār, labu stāstītāju Rīgā netrūka, tādi bija arī gleznotāji — Tīdemanis, kam neviens neticēja, bet labprāt klausījās, Edvarts Kalniņš, kas krāšņi atstāstīja faktus, Jānis Kalmīte kas, turoties pie notikumiem, piešķīra tiem savu lidojumu — tā bija varena stāstniecības skola!

Jāņa Cīruļa stāstiem gandrīz varēja uzticēties, sevišķi, ja tie attiecās uz paša pagastu Dzērbe-

(Nobeigums 8. lpp.)

Arnolds Apse

SĪKSTĀ CILTS

Ziemeļu dzimtenē skarbā
Saulainu dienu nav daudz.
Rūpēs tu mūžam un darbā
Tā kā caur akmeni audz.

Tādēļ pat nāvei nav varas
Pāri tev putekļus segt.
Sīksta, pēc moku nakts gaŗas,
Celies tu pavardu degt.

— Kamēr pie debesu loka
Saule vēl uzlec un riet,
Tikmēr māj varena roka
Laikmetiem atsākt un iet.

Šodien, kad putenī bargā
Virpuļo gadsimta smilts,
Pavardu, pavardu sargā,
Daugavas vanagu cilts!

MĀRTIŅA ZĪVERTA PALDIES!

Viens pats nespēdams izpildīt Mārtiņa Zīverta uzvelto pienākumu, Mariss Vētra lūdz publicēt sekojošus izvilkumus no M. Zīverta Stokholmā rakstītās vēstules, kas ir rakstīta pēc sūtījuma saņemšanas no Draugu būšanas sarīkojuma Toronto.

„ . . . saņēmu pirms divām dienām, bet tās man bija vajadzīgas, lai atjēgtos. . . . lasot jūsu laikrakstus, gribēju brīdināt: nespļauj pret vēju. Bet tā kā tas jau noticis, tad varu atzīties, ka man tas nav nepatīkami . . . Ceru, ka neatteiksies it visiem nodot manu pirmā lieluma paldies, — vispirmā kārtā par vareno pergamenta rulli, kas nozīmē atzinību. Jo pēc tās mēs visi dzenamies kā takši pa zaķa pēdām, tikai nekad to negribam skaidri pateikt. Otrkārt paldies par lielo naudu, bet šī jau ir smagāka lieta . . . Manā bilancē ir ne tikai parādnieki, bet arī nauda. Rīgā vien man ir iekrājies ap 100.000 kronu, tas nozīmē — lūdzu, brauciet tikai šurp un dzīvojiet bez bēdām. Kā redzi esmu pietiekami bagāts, lai Amerikas latviešu teātrim to nieku uzdāvinātu, ko viņi droši vien arī tā būs sapratuši. Bet tā kā pēc dabas neesmu visai drošsirdīgs, tad uz Rīgu tomēr nebraukšu un esmu mēģinājis kaut ko darīt, lai naudu izmaksā manai mātei, kas ir 83 gadus veca, bet vēl joprojām sev pati iztiku kaut kā sagādā. Ja man tas izdosies, tad zināšu, ka tur tā nauda tiešām ir mana, kaut arī pats to nevaru lietot. Un nevajaga arī. Es te savu iztikumu nopelnu, kaut arī jāstrādā caurām naktīm, un tikai pa naktīm. Nervus tas maitā, un nekā rakstīt arī nevar. Bet arī tas nav vajadzīgs.

Ar sveicieniem M. Z."

Drāmaturgam Zīvertam uz Zviedriju nosūtīto pergamenta rulli, ar Rūsiņa Kaufmaņa zīmēto attēlu un Eduarda Dzeņa tekstu, parakstīja 700 teātŗa un Mārtiņa Zīverta draugu, kas bija sapulcējušies Toronto 1. decembrī, lai palīdzētu Latv. Teātŗa draugu b-bai Amerikā nokārtot autora honorāra parādus mūsu cienījamam rakstniekam.

Teātŗa draugu b-bas parādu nasta ar to samazinājās par $505,06. Organizējot Draugu būšanas sarīkojumu, bija pārsteigts, ar kādu sajūsmu Kanadas teātŗa draugi piedalījās svešu parādu maksāšanā mūsu kultūras darbiniekam: — ne no viena cilvēka nedzirdēju citādi tik populāro vārdiņu — nē! Cienība pret rakstniekiem un autorhonorāriem vismaz Kanadā vēl ir augstā cieņā. Bija gandarījums novērot, ar kādu prieku daudz laika, pat maizes darbu, upurēja latvieši fabrikanti, tirgotāji, strādnieki, studenti, galdnieki, būvuzņēmēji, restorātori un visgodīgākās mājas mātes un māju tēvi. No sirds ceru, ka torontiešu Draugu būšana lietišķi atsauksies arī uz turpmākiem darbiem Latviešu teātŗa draugu biedrībā Amerikā.

Mariss Vētra

Andrievs Salmiņš

PIEZĪMES PAR ĀRPUSNIEKU

Pētījums par cilvēces slimību 20. g. s. vidū

Kristietība otrā un trešā gadu simtenī bija varens tautas gribas un cerību izvirdums, kuŗu tikai ar vislielākām pūlēm ceturtā gadu simtenī izdevās iesaistīt aristokratiskajā sabiedrībā. Turpretim bruņniecības ideāli, kuŗus radīja feodālā sabiedrība, pilnīgi atmet jebkādas pretenzijas, lai kļūtu par vispārējiem tikumiem. Tie ir aristokratiski tikumi aristokratiem. Malorija Morte D' Artura bruņinieku romānā zemnieks nav pieminēts gandrīz ne ar pušplēstu vārdu. Kungi bruņinieki cīnās un dzīro, bet kas viņus baŗo un apģērbj, nav zināms. Varbūt tā ir feja Urganda?

Lai šauri sabiedrības slāņi varētu dzīvot tādu dzīvi, bija nepieciešams turēt plašas tautas masas briesmīgā nezināšanā un nostrādināt viņas tādā mērā, kā tas panākts šodien Padomju Savienībā. Darba diena bieži bija sešpadsmit stundas gaŗa, un kā toreiz, tā arī tagad pie tādiem apstākļiem ir jārēķinās ar nospiesto sašutumu un pretestību. Lai atceramies tautas dizesmu:

**Kas tie tādi, kas dziedāja
Bez saulītes vakarā?**

Civilizācijas progress bija pakalpojis samērā šauram personu lokam. Viss lielais cilvēces vairums bija padarīts par vergiem, kuŗiem uz atbrīvošanu bija jāgaida līdz deviņpadsmitam un divdesmitam gadu simtenim.

Atmodinātais cilvēks šīs pretrunas neatzīst. Visā savā izglītības gaitā barots ar kristīgās demokratijas ideāliem, pat totālitārisma valstīs, viņš nekādi nevar samierināties ar šādas pasaules vareno dialektiku, jo kurp vien viņš vērš savu skatu, visur valda vislielākās pretešķības. Šis cilvēks ir mācīts uz pasauli skatīties loģiski un paļauties uz savu veselo saprātu (kuŗš var būt un arī nebūt pamatotu spriedumu slānis, kas iekalts galvā pirms astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanas, kā to nesen izteica kāds ievērojams domātājs), bet tas, kas pasaulē notiek, ir ļoti bieži pilnīgs pretstats loģikai, ideāliem un visam tam virzienīgam vēlmju kompleksam, kas sastāda cilvēku. Cilvēka prātam piemīt tendence sistēmatizēt datus, atmest to, kas tiek uzskatīts par nederīgu un taisīt atzinumus, kas noteikti ir fikcijas, derīgas, vai galīgi nederīgas, jo neietveŗ sevī visus apstākļus, kas iespaido un var iespaidot iznākumu, neprasot vai tas vairs atbilst reālitātei vai ne. Protams, šādas metodes nepieciešamas cilvēka zināšanu paplašināšanai, kā to aprādījis Vaihingers savā — It kā filozofijā, — un mums jāapbrīno cilvēka prāts, kas automatiski paveic milzu sistēmatizācijas darbu, bet fikcijas tomēr ir tikai fikcijas, ne reālitāte. Domātāji ir izstaigājuši neskaitāmus neceļus, noturēdami šādas fikcijas par īstenību, jo arvienu, kad cilvēce iedomājas īstenību atklājusi, piemēram, Marksa mācībā, tā speŗ soli tuvāk šai īstenībai, bet idejas fikcionālais raksturs iemet sprunguli starp kājām un ir atkal jāpaklūp.

Uz šīm fikcijām pamatota loģika darbojas sevišķi labi, kamēr tā ierobežo darbību un individa tuvāko apkārtni , t. i., kamēr tā lieto paša individa sistēmatizētos datus, turpretī, tikko tā sāk darboties ar datiem, ko piegādā no ārpuses, kļūdas bieži izceļas tik milzīgas, ka spriedumiem vairs nav nekāda sakara ar patiesību. Šie dati, kas tiek piegādāti no ārpuses, daudzos gadījumos ir pat ļaunprātīgā veidā sagrozīti, tā ka to saņēmējs pasauli ierauga un redz pavisam greizā spogulī. Tā Padomju Savienība saviem iedzīvotājiem jau vairāk kā gadu desmitu stāsta, ka amerikāņu kapitālisti taisās tai uzbrukt, un iznākumā Padomijas iedzīvotāji vai nu gaida tūlītēju kaŗa izcelšanos, kas gāztu komūnistu valdību, vai arī dreb nāves bailēs no atomkaŗa briesmām. Spriedumus parasti iespaido arī dažādi citi faktori, intereses, emocijas, individa stāvoklis laikā un telpā u. t. t. ,un, ievērojot vēl dažādus iespaidus, par kuŗiem mēs zinām ļoti maz vai pilnīgi nekā, ir apbrīnojami, ka mūsu atzinumi par cilvēku attieksmēm dažādās plāksnēs, ir, kā tas izrādās, tomēr diezgan pareizi. Ja viens no mūsu laika lielajiem domātājiem Džons Djuijs varēja savu sistēmu dibināt uz loģiska non sequitur: „Kas patiess, tas derīgs" un „Kas derīgs, tas patiess", tad tiešām jāsaka: „Cilvēks domā, bet Dievs dara!"

Tautai gan tiek iekalta brīvības ideja, bet individa tiesības sašaurina tieši tās valdības, kuŗas tauta ir iecēlusi, lai aizsargātu un paplašinātu individuālās tiesības. Demokratijas vārds tiek valkāts un mīdīts tik nejēdzīgā veidā, ka pat pusmežonīgās feodāļu valstiņas sevi lepni pasludina par demokratijas citadelēm, nemaz jau nerunājot par neskaitāmajiem diktātoriem, kas visā pasaulē aug kā sēnes pēc lietus.

Lielākajā citu cilvēces zinātņu daļā valda līdzīgs chaoss, izņemot eksaktās, kuŗas līdz šim pasargātas ar stingru zinātniskas metodes pielietošanu, bet arī šeit sāk iespiesties pārējo disciplīnu nekārtības (lai atceramies vien Lisenko teorijas!). Labi gribēti mēģinājumi nodibināt kārtību tiek izkliegti neapdomīgi par vispārējiem brīnumlīdzekļiem, un, nepareizā veidā pielietoti, vēl palielina sajukumu.

Piemēram, centieni noskaidrot vārdu nozīmi un apkaŗot nepareizu simbolu lietošanu, drīz tika pasludināti par visas pasaules glābiņu, un šīs kustības apustuļi ieteica, ka, ja krievi un amerikāņi pieņemšot vienu sistēmu, tie varēšot no visas sirds izrunāties un visām pretešķībām tūliņ būšot gals! Lieki teikt, ka šādi uzskati ir tikpat naīvi, kā tā labā anglikāņu biskapa ticība, kas 17. g. s. otrā pusē, drīz pēc Anglijas karaliskās zinātņu sabiedrības nodibināšanas, droši paregoja visu pasaules problēmu atrisināšanu nākamos pāris gadu desmitos ar Bekona zinātniskās metodes palīdzību.

Vairākās humānitāro zinātņu disciplīnās valda kaut kas līdzīgs izmisumam, un ir pacēlušās balsis, ka šīs zinātnes neesot zinātniskas un nekādas vadlīnijas cilvēcei nevarot dot.

Turpinājumā: **KOLINA VILSONA GRĀMATAI ĀRPUSNIEKS.**

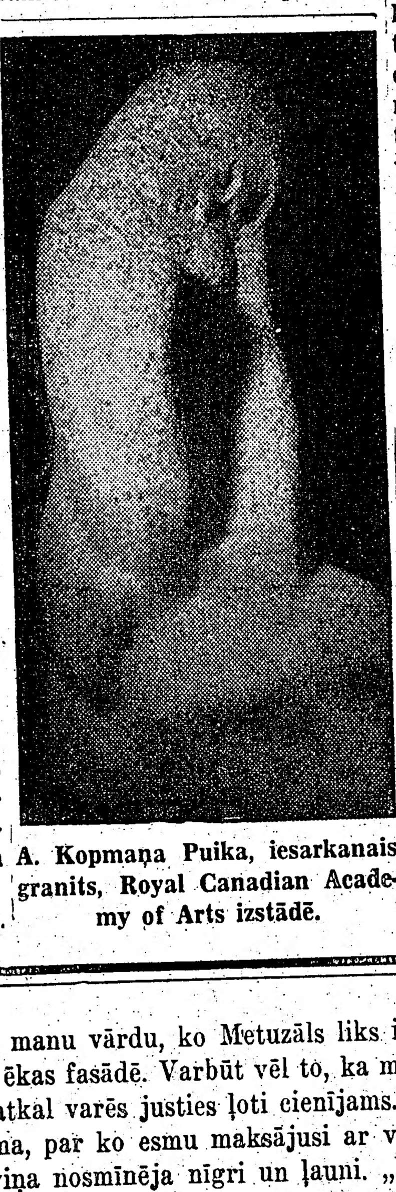

A. Kopmaņa Puika, iesarkanais granits, Royal Canadian Academy of Arts izstādē.

Jauns vīru koris

Ņujorkas pievārtē — Elizabetē — nodibinājies jauns vīru koris bij. Dailes teātŗa mūzikas konsultanta Kārļa Lietiņa vadībā. Korī pašreiz ir 26 dziedātāji, daži bijušie reiterieši. Koŗa pirmais ārpusmājas koncerts notika Bostonā, Jaunanglijas konservātorijā, dziedot J. Vītola, A. Jurjāna, E. Dārziņa, A. Kalniņa, E. Melngaiļa, H. Pavasara u. c. dziesmas. Aktrise Milda Zīlava skandēja Jāņa Veseļa teiksmu Saules koks. Sekoja ziedi, atkal ziedi, un aplausi.

ĢIRTS SALNAIS

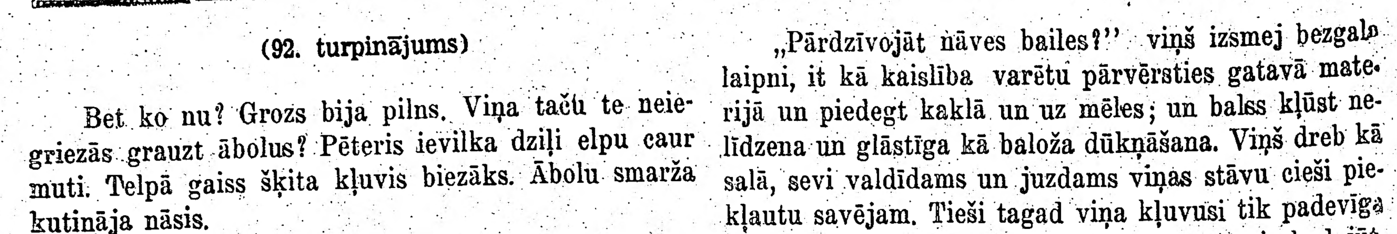

(92. turpinājums)

Bet ko nu? Grozs bija pilns. Viņa taču te neiegriezās grauzt ābolus? Pēteris ievilka dziļi elpu caur muti. Telpā gaiss šķita kļuvis biezāks. Ābolu smarža kutināja nāsis.

„Nu?" viņš dzird Liliānu sakām, un laikam mēģinām zoboties par sevi un otru, bet balss nepadodas, — skan bažīgi. „Pārdzīvojat nāves bailes?"

„Es?" viņš iesaucās pusbalsī, ļoti, ļoti izsmejīgi, ārkārtīgi pārbrīnījies un ne bez sašutuma.

„Neaizmirstieties, — jums ir līgava," viņa brīdina.

„Man? Man nav nevienas līgavas!" Liliāna ir it kā piegrūdusi uguni benzīna toverim. „Kur jūs to ņēmāt?"

„Ārste, ne?" viņa jautā aizdomīgi.

„Es jums saku — man nav nevienas līgavas. Nav. Nevajag," viņš čukst baismīgā sašutumā. Viņam beidzot ticis par daudz šo aizdomu. Ja runātājs būtu vīrietis, viņš tam sistu. Bet tā ir sieviete, un visā spēkā apkampis, viņš velk Liliānu pie sevis.

„Lūdzami," viņa murmina, bet lūpas jau deg. Deg viss. Un ne viens, ne otrs nemēģina darīt nekā, lai ugunsgrēku apslāpētu. Tas izkausējis Pēteŗa dusmas un viņas pašizsmieklu. Viņa vēršas mīkstā vaskā, viņš zaudējis prātu, ļauj rokām vaļu.

„Lūdzami, lūdzami — ne," viņa nu, nobijusies no tiesas, čukst, pati ar grūtībām aizgriezdama muti no viņa mutes un piespiezdama vaigu viņa lūpām.

Viņš pamazām savalda sevi. Ļaunums sirdī zudis, bet klusi smieties gribās ļoti.

„Pārdzīvojāt nāves bailes?" viņš izsmej bezgala laipni, it kā kaislība varētu pārvērsties gatavā matērijā un piedegt kaklā un uz mēles; un balss kļūst nelīdzena un glāstīga kā baloža dūkņāšana. Viņš dreb kā salā, sevi valdīdams un juzdams viņas stāvu cieši pieklautu savējam. Tieši tagad viņa kļuvusi tik padevīga un uzticīga, kad viņš jau spēj kaŗot ar sevi; kad jūt, ka otrs nav gluži bez prāta, — ka ābolu kaudzēm vairs nedraud briesmas; ka putekļi uz pieliekamā soliem nav slaukāmi ar svētdienas drēbēm; ka zvēram dažreiz jāpaliek ar ievilktiem nagiem. Un viņa kļūst gandrīz priecīga. Iedomas nav pievīlušas. Viņš ir stiprs, kaut dažubrīd izskatās muļķīgs un untumains — kā jauneklis. Bet viņš reizē ir vīrietis un vīrs. Gluži kā Maikls. Un viņai kļūst žēl, ka šī ir svētdiena, ka dārzā ir viesi, ka tās te ir ābolu kaudzes, ka uz soliem ir putekļi; ka laiks skrien.

„Nujā," viņa dzird otru priecīgi runājam, „jums ir vīrs, jums ir bērni, kalpi un kalpones, viesi un dievlūdzēji. Jums ir, no kā baidīties. Man — man nav it nekā. Ne vairs pagātnes, ne lāga tagadnes. Un nākotnes jau nu nemaz. Varbūt, kādi nekārtīgi sarindoti laimes gadījumi. Viss cauri. Nav, no kā baidīties, jo nav nekā, ko cerēt."

Viņa, lēni atbrīvodamās, izcēla rokas no Pēteŗa stingrajām spailēm un, kā atvadīdamās, pārlaida abas delnas viņa matiem.

„Tas nebija gluži tas, kāpēc es jūs te iemānīju," viņa ieteicās, tikko jaušamā, rotaļīgā cinismā, „bet citādi neuzdrošinātos pateikt to, kas jums jāzina. Kad jums atkal nākas runāt par jaunās kolledžas projektu, lūdzami ievērojiet, ka no manis tajā nav nekā. Nu, varbūt, atskaitot manu vārdu, ko Metuzāls liks iestrādāt zelta burtiem ēkas fasādē. Varbūt vēl to, ka mans tēvs mūža beigās atkal varēs justies ļoti cienījams. Man tā ir lielā ēsma, par ko esmu maksājusi ar visu savu valūtu," viņa nosmīnēja nīgri un ļauni. „Viss cits — Metuzāla ideja. Ja es nebūtu viņa sieva, ar zināmām vājībām, Metuzāls tikpat labi tagad celtu vai nu stikla putnu kūti, vai kaļķu ceplī. Bet nu ir pienācis laiks, kad viņam uz Oleandrijas zemes kaut kas jāceļ. Sākusies cīņa par viņa ietekmes nostiprināšanu visā šai valstī. Un kur vēl ceļa gabals līdz Kongresam un Senātam!"

„Ā," Pēterim drusku pavērās lūpas un palika.

„Un tagad iesim." Viņa kļuva steidzīga.

„Tātad — jūs negribat, ka es uzņemos projektu?"

„Kāpēc jūs lai to nedarītu? Tieši otrādi. Es ļoti gribētu," viņa paburzīja pieri gar puiša vaigu. „Varbūt, ka tad tur būs arī kaut kas no manis."

„Ai, jā," viņš drusku pārspīlēja sajūsmu.

„Es tikai gribēju, lai jūs zinātu, ka man riebjas tēlot izkārtni. Vietējie tā kā tā jau iepriekš sapratīs, kas īstenībā stāv aiz tās, bet jums — svešiniekiem — kas esat nākuši nez' no kurienes, un drīz varbūt būsit atkal projām, gribētos rādīties tādai, kāda esmu. Gribas, lai kāds aiznes līdzi patiesību."

Viņam likās cauri krēslai, ka Liliānas lūpas trīs, un Pēteris izstiepa atkal pēc viņas rokas.

„Nē, nē, iesim. Tas nav tik viegli pielāpāms," viņa neskaidri pačukstēja un piebilda: „Jūs jau vēl kādas dienas strādāsit Gerriku farmu laukos . . . Ņemiet, lūdzu, grozu."

„Ak, es nevarēšu sagaidīt rītdienu," viņš teica bez viltus. „Jūs mani pasargājāt no lielām briesmām."

„No briesmām?"

„No baismīga apjukuma. Jūs manī atjaunojāt kādu zudušu līdzsvaru." Viņš patiesi jutās sevī, kā no jauna atdzimis.

„Nemelojiet sev un man," viņa sacīja draudzīgi, bet drusku skumji. „Tas, kas te notika, var būt liela nelabojama kļūda."

„Jums?"

„Man ne. Jums. Es vairs nevaru izdarīt jaunas kļūdas. Man izdarītās kļuvušas par ceļa stabiem, no kuŗiem vairs nedrīkstu nogriezties citā virzienā. Ejiet, lūdzu," viņa sacīja trausli, ātri un satraukti paspieda Pēteŗa dilbu, un izmanīgi iztaustījusies pa ābolu kaudžu starpu, izgāja pa smagajām ozola durvīm uz mājas iekšieni.

Pēteris pacēla grozu un brīsniņu nebija spējīgs pakustēties. Domas bija pārtrūkušas, bet kaut kāds vieglums, aizkustinājums un arī pašapziņa bija iemitusi sirdī, — it kā pašu būtu apņēmušas sen nepiedzīvotas svaigas vēsmas; it kā būtu kļuvis mazs zēns, kam mātes glāsts palicis uz pieres un nesams līdzi, kā teiksmains talismans. Tas it kā aicināja kaut kam sekot. Pēteris sajuta šo aicinājumu, kā kādu taustāmu īstenību, bet nespēja atklāt, kurp viņu ved un sauc. Taču apkārtne un lietas, kas nu dūrās acīs, šķita pilnas gaismas un priecināja.

Viņš gāja uz āru. Ābolu grozs nebija viegls nesamais, bet — paldies Dievam — tikko viņš izlīda no palievēņa, turpat gadījās palīgs, — viena no Gerriku pusaudzēm — tā, kuŗai šodien bija sidrabotā kleitiņa, rūsganie mati iežņaugti sidraba stīpā, augstu papēžu sandales, un kas izskatījās lepna, bet savāda uzbudinājuma pilna, gluži kā Liliāna, tikai matu krāsai zibsnot rūsgani un acīs blīvojot zilām un rudām atspulgām.

„Piedodiet," (viņam likās, ka meičas balss dreb kā nedrošam dziedātājam). „Vai mana — mana māmiņa ir tur — iekšā?" Viņa palieca galviņu uz pieliekamā durvju pusi.

Pēterim mirkli aizķērās mēle, bet galva jau strādāja.

„Nē. Viņa mani ieveda tajā mazajā noliktavā, parādīja, kas darāms un aizgāja jūsu lielās mājas iekšienē," viņš teica, viegli melodams, pats to neizjuzdams kā melus, un no sirds priecādamies par viņas mazo neveiklumu, kas skaidri izteicās ik vārdā, ik kustībā. Taču noklausījusies, meiča likās kļūstam drošāka un brīvāka. Smaidā zuda uzspiestā pieklājība, tas rādīja prieku.

„Atļaujiet, — es jums varētu palīdzēt nest," viņa ierunājās nedroši.

„To es nepieļaušu," viņš smēja, un meitene mulsa. „Bet jūs mani varētu pavadīt un rādīt ceļu, kurp man jāiet."

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

HO 1-3670 no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā VISU DIENU

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

LAIMĪGU JAUNO GADU

novēlu SAVIEM KLIENTIEM UN VISIEM LATVIEŠIEM TUVU UN TĀLUMĀ

☆ Jaungada sveicieniem bagātīgā izvēlē alpu vijolītes, acālijas, rozes u. t. t.

☆ Jaungada sagaidīšanas ballēm krāšņas koršāžas mākslinieciskā izstrādājumā katrai gaumei.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto.

LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W,. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

JĀNIS CĪRULIS
skaņo klavieres
TĀLR. HO 6 - 7580

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM
AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., TORONTO 15, ONT., CANADA,
Tel. aptiekā CH 4-5678; mājās CH 4-0107

SAIŅI UZ LATVIJU ZIEMSVĒTKU SEZONĀ
ORBIS saiņi uz LATVIJU 4 nedēļu LAIKĀ
LABĀKĀS KVALITĀTES PRECES. ZEMĀKĀS CENAS. LABĀKĀ PREČU KVALITĀTE.

ORBIS sūta visāda veida preces, ko ielaiž PSRS iestādes. Zemāk minētajās cenās ietelp PSRS muita un citas nodevas.

Licencei, pasta izdevumiem, apdrošināšanai jāpiemaksā katram sainim uz Eiropas Krieviju $6.50, uz Sibiriju $7.90.

Produkti

Sviests	1 kg	$2.65	Šokolāde	1 kg	$3.55
Siers	1 kg	$2.50	Rieksti	1 kg	$2.75
Tauki	1 kg	$1.80	Plūmes	1 kg	$5.00
Bekons	1 kf	$2.60	Rozīnes (mazās)	1 kg	$1.50
Dūmdesa	1 kg	$2.80	Rozīnes (lielās)	¼ kg	$0.75
Šķiņķa desa	1 kg	$2.50	Dāņu saldumi	½ kg	$3.25
Aknu pastēte	1 kg	$2.60	Kafija	1 kg	$3.60
Ziepes	1 kg	$1.05	Kakao	1 kg	$3.90
Žāvēti augļi	200 gr	$0.80	Cigaretes 10 pac.		$4.25
Medus	1 kg	$2.25	Ziemsvētku saldumi	20 gr	$1.25

Cukurs	22 mārc. $6.45	plūs $6.50.	Kopā	$12.95
Tauki	22 mārc. $15.40	plūs $6.50.	Kopā	$21.90
Bekons				
Speķis	22 mārc. $17.90	plūs $6.50.	Kopā	$24.40

Labas tekstilijas un pieņemamas cenas

Uzvalku drānas, sākot ar $8.50 par 3½ jardiem.
Mēteļu drānas dāmu un kungu mēteļiem, sākot ar $9.50 par — 3½ jardiem.
Kleitu drānas, dubultplatas, ar zīdu — $4.38 par 2½ jardiem.
Visāda veida tekstilijas.

Augstas kvalitātes ādas un ādas izstrādājumi

Virsādas, melnas un brūnas 2 kg svarā (5—6 pāriem kurpju) $18.00.
Zolādas 4 mm biezas, $3.95. Oderes ādas $0.44 kv. pēda.

Zāles:

Cortison 25 mg 50 tabl	$9.50	Vit. B. -inj. 10. c 6 amp	$1.20
Cortison 5 mg 100 tabl.	$7.50	Vit. B. inj 6 amp	$1.00
Streptomycin 10 grami	$2.60	Serpasil 25 mg 100 tbl	$2.50
Isoniasid (rimifon) 1.000 tabl. 50 mg	$4.60	Serpasil -apresol 100 tbl	$2.50
		Largactil (cenactil) 100tbl	$3.00
P.A.S. 0.5 gr 500 tbl	$3.50	Cardiozol 25 mg 100 tbl	$3.50
Phenobarbital 100 tbl	$1.50	Glucose inj. 100 cc	$1.35
Multivitamin 100 tbl	$1.60	Saccharin 1000 tbl	$0.50
Vit. B. -comp. 1.000 tbl	$7.50	Daudz citu preparātu par pieņemamām cenām.	
500 tbl	$4.00		

Sniedzam plašu informāciju pa pastu vai telefonu, kā arī pieņemam pasūtinājumus pa telefonu vai pastu.

ORBIS

298 BATHURST ST., TORONTO 2 B., ONT. CANADA. TEL. EM 4 - 2810.

Atvērts ik dienas līdz pl. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vak.

HAMILTONĀ zvaniet JA 8 - 5257, mūsu aģents ieradīsies pieņemt pasūtinājumu.

GENERAL PARCEL and TRAVEL CO, INC.
(licencējusi PSRS)
135 WEST 14th STREET, TEL. CHelsea 3-2583
(starp 6. un 7. avenijām) NEW YORK 11, N. Y. (tuvu visām pazemja stacijām)
Firma noligusi speciālu vienošanos tieši ar Intūristu saiņu nosūtīšanai
uz PSRS, UKRAINU, LIETUVU, IGAUNIJU, LATVIJU, ARMĒNIJU u. c. zemēm.
— Sūtīt var tikai JAUNAS mantas! —

Saiņus ar pašu iegādātām mantām var atnest personīgi, iesūtīt pa pastu vai citādi, kā sūtītājiem izdevīgāki. Klientiem, kas dzīvo ārpus Ņujorkas robežām un saiņus iesūta pa pastu, nekavējoties (ar pastu) tiek nosūtīts precīzs saņemto mantu saraksts un paziņojums par saiņa nosūtīšanas izdevumiem.

Mantas rūpīgi iesaiņo un nosūta 48 stundu laikā. Pēc dažām dienām sūtītājs saņem no firmas oficiālu amerikāņu pasta kvīti, bet pēc saiņu saņemšanas — adresāta personisku parakstu.

SVARĪGI! Visi izdevumi, muitu ieskaitot, tiek samaksāti šeit uz vietas. Jūsu piederīgie vai draugi saini — dāvanu saņems bez jebkādas piemaksas.

GARANTĒTA SAIŅU PIEGĀDE!

Mūsu moto: SEVIŠĶI UZMANĪGA UN LAIPNA APIEŠANĀS AR KLIENTIEM.

Klientu ērtības labad mūsu kantorī neierobežotā izvēlē dažādi materiāli, ādas, bērnu lietas, galvas lakati, šalles un citas augstākās kvalitātes mantas par viszemākām cenām. — Pilnīgs ārstniecības līdzekļu asortiments. — Sūtām šujammašīnas un rakstāmmašīnas, mēchaniskos un techniskos instrumentus un foto aparātus.

NEVAR SŪTĪT PĀRTIKAS PRODUKTUS KOPĀ AR CITĀM PRECĒM

Mūsu birojs atvērts katru dienu no pl. 9 rītā līdz 6 vakarā. Svētdienās no pl. 9 rītā līdz 4 pēcpusdienā.

VISA INFORMĀCIJA PA TELEFONU CHelsea 3 - 2583.

Mūsu klientu ērtības labad esam atvēruši nodaļas Klīvlendā un Detroitā. Adreses:

900 LITERARY RD., CLEVELAND 13, OHIO. TOwer 1-1461.

11339 JOS. CAMPAU, DETROIT 12, MICHIGAN. TOwnsend 9-3980.

Iris
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST., W., TORONTO. LE 1-5665
VISLIELĀKĀ IZVĒLE SVĒTKIEM:
☆ Griezti ziedi un podu puķes.
☆ Sudraba Daugmales un muciņu gredzeni.
☆ Saktas sudrabā ar dzintaru.
PIEGĀDE MĀJĀS. Tel. mājās HO 1-5213

RAKSTĀMMAŠĪNAS ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā ALEKSANDRS KĀNBERGS 596 Sherbourne St., Toronto Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

DRĒBNIEKS
J. GRĪSLIS,
564 PALMERSTON AVE., TORONTO
TEL.: LE 6-1890

MURRY'S PHARMACY E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W., Toronto. RO 7-8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

S. & G. TIRE SERVICE
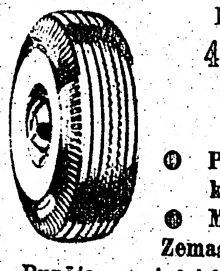
Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer
459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602
Visāda veida ziemas riepas.
● Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
● Mēs vulkānizējam un atjaunojam jūsu vecās.
Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

SAIŅI UZ LATVIJU
visātrāk sasniedz adresātu, ja tos izsūta no Anglijas.
Izmantojiet firmas FREGATA LTD. pakalpojumus.
Pasūtinājumus Kanadā pieņem:
J. RONIS, 2 DAVID ST., BRAMPTON, ONT.
pa pastu vai personiski ik dienas no pl. 10 rītā līdz pl. 4 p.p.
Drēbju paraugi apskatāmi uz vietas. ĻOTI PLAŠA IZVĒLE

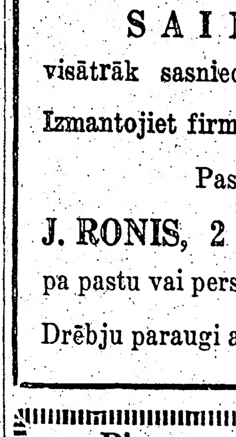
Pieņemu pasūtinājumus audumiem
VIENMĒR KRĀJUMĀ:
plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.
HANDWEAVING Studio
Tel. WA 2-1315
VELTA VILSONS, 76 Avenue Rd., Toronto

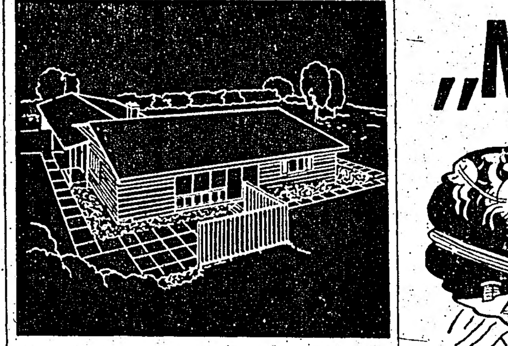

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
○ INSURANCE ○
○ MORTGAGES ○
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto
Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.
— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.
PĀRSTĀVIS:
VILIS SKUJA
FARMAS:
HUGO OZOLIŅŠ
Tel. 202R2 Grand Valley
ARNOLDS BĒRZIŅŠ
NOTĀRS
veic notariālus pakalpojumus: trešdienās no pl. 6—9 vakarā, sestdienās no pl. 9—12 dienā.

Kanadas pilsētas

MONTREĀLAS VĒSTURE

Salas pilsētai Montreālai ir gaŗa, nežēlīga un reizē krāšņa vēsture, un ļoti daudz no tās atspoguļojas modernajā Montreālā.

Ilgu laiku pirms baltā cilvēka ierašanās indiāņi bija izpratuši šīs salas dabiskā cietokšņa nozīmi. Kad Žaks Kartjē 1535. gadā būrāja uz augšu pa Sv. Labrenča upi, viņš tur atrada iroku ciemu ar kādiem 3.500 iedzīvotājiem.

Tā bija viena no vissvarīgākajām apdzīvotajām vietām, ap kuŗu cīkstējās tās ienaidnieki indiāņu cilšu naidā un kaŗu gadu simteņos. Indiāņi dzīvoja no baļķiem celtajās ēkās, aizsargājoties no ienaidniekiem aiz baļķu žogiem. Laukos ap mītni audzēja kukurūzu u. c.

Kad Katrjē ar viņiem satikās, viņi bija draudzīgi. Šis franču zemes pētnieks nemēģināja šo apgabalu kolonizēt. Viņš kalnu nosauca par Mount Royal. Indiāņi savu ciemu sauca par Hochelaga.

Otavas un Sv. Labrenča upju satekā tā bija pēdējā labā izcelšanās vieta augšpus nodevīgajām Sv. Labrenča krācēm, kas ierobežoja jūŗas kuģu satiksmi.

Spēcīgā iroku cilts no Hochelagas varēja sūtīt laupīšanas komandas uz augšu pa Otavas upi, uz augšu un uz leju pa Sv. Labrenča upi un uz dažiem ezeriem un upēm, kas veda uz Šamplēna ezera apgabalu, kas tagad atrodas ASV Ņujorkas valstī. Zvejniekiem bija pārbagāti loni upēs, un medības bija labas.

Gandrīz pēc 80 gadiem Zamuēls de Šamplēns bija nākošais baltais cilvēks, kas apmeklēja Mount Royal. Lielā komūnālā iroku nometne bija pazudusi. Pārvietošanās iemesls bija vājas medības un slimības. Tur atradās vairs tikai nabaga indiāņu cilts nolietotā nometnē. Šamplēns indiāņu kaŗos bija nostājies nepareizā pusē un sanaidojies ar irokiem.

Tā sākās gandrīz nepārtraukts kaŗš starp irokiem un frančiem, kas turpinājās pāri par 100 gadiem, un piecas kolonistu paaudzes šai apgabalā noturējās pastāvīgu uzbrukumu apdraudējumā.

1642. gadā ieradās misionāri ar Sieur de Maisonneuve priekšgalā. Tie šo vietu nosauca par Ville Marie un tur uzcēla mazu slimnīcu. No šīs mazās saujiņas cēlās franču Kanadas attīstība. Bet frančiem bija jādzīvo vētrainos laikos. Pēc trim gadusimteņa ceturkšņiem tie vēl arvienu cēla akmens vaļņu cietokšņus, lai aizsargātos no indiāņiem un citiem ienaidniekiem.

Kvebeka vēl arvienu bija vadošais centrs, un 1760. gadā, kad Montreāla padevās angļiem, tā vēl arvienu bija mazāka par Kvebeku. Britu Ziemeļamerikas veidošanās un Francijas valdības gals Montreālai mieru nenozīmēja. Tikai pēc 15 gadiem mazo pilsētiņu ieņēma amerikāņu revolūcionāri un to izmantoja kā galveno mītni, lai mēģinātu sakūdīt frančus sacelties pret saviem uzvarētājiem.

Benjamins Franklins aur ierīkoja propagandas bazi, bet viņa uzsaukumi neatrada dzirdīgas ausis. Franči izraudzījās palikšanu pie britu ķēniņvalsts un nepārgāja pie amerikāņu revolūcionāriem.

Pa 1812. gada kaŗa laiku amerikāņi atkal mēģināja ieņemt Montreālu. Republikāņu armiju atsita atpakaļ kaujā pie Kreislera lauku saimniecības uz Sv. Labrenča upes, netālu no Korvalas. Šo vietu drīz appludinās Sv. Labrenča jūŗas ceļa ūdeņi.

No 1783. līdz 1821. gadam Montreālu iesaistīja citādā kaŗā, — kaŗā, kas bija tikpat sīvs un prasīja daudzu dzīvību upuŗus. Tas bija kaŗš starp Ziemeļrietumu un Hadsona līča sabiedrībām, lai iegūtu bagāto zvērādu tirdzniecību rietumos.

Ziemeļrietumu sabiedrība savu darbību izvērsa no Montreālas pret Hadsona līča sabiedrību, kas darbojās ziemeļrietumos. Tā bija kustīga knaibļu ciņu kauja, sabiedrojoties ar indiāņu ciltīm, lai nogrieztu otrai sabiedrībai zvērādu piegādes avotus. Kad beidzot noliga mieru un sabiedrības 1821. gadā apvienojās, Montreāla galīgi kļuva par lielāko zvērādu tirdzniecības centru pasaulē.

Montreāla bija kļuvusi par Sv. Labrenča saimnieciskās imperijas galvaspilsētu. Uzplaukstot Kvebekai un iekšzemes ekspansijas dēļ pilsētas nozīme strauji auga.

MŪSU LAIKRAKSTA ČIKĀGĀ
OTTO KROLLS,
800 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Illinois, USA.
GALVENAIS PĀRSTĀVIS
Tel. MOnroe 6 - 5399

„Mazais lācis" „LITTLE B'AR"

Publicēts jūsu uzjautrināšanai.

DOW KINGSBEER
DOU KINGSBIR ALUSDARĪTAVA
BREWERY LIMITED

IGAUŅU BIEDRĪBA HAMILTONĀ otrdien,
JAUNGADA SAGAIDĪŠ
Hamiltonā, Royal Connaught Hotel
Deja no pl. 8 vak. līdz 2 rītā. ★ Bufete. ★ Pr
deju priekšnesumi un akrobātika. Gunar M
Ieeja $3.75 no personas. Galdiņi un biļetes rezervējamas
Latvieši laipni ie

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS
343 - RONCESVALLE
Tel. LE 4-8974
Little Riga

● Delikateses
● Cepumi, pārtika
● Latviešu grāmatas
JURIS DZEGUZE

MAMBO — SAMBA — RUMBA — J

DEJU STUDIJ
175 College St. (pie Mc Cau
Jūs iemācāti
FOXTROTU — LĒNO V
PRIVĀTS
Auksta gaisa vēdināšana.

IMANTA
Apgāds IMANTA sagatavo attēlu krājumu
KĀRLIS ULMANIS un LATVIJA
Lai gan apgāda rīcībā jau ir plašs illustrātīvais ma riāls par mūsu pirmo un pēdējo prezidentu un Lat jas neatkarības laika sasniegumiem un notikumiem, gāds tomēr laipni lūdz ikvienu privātpersonu vai or nizāciju, kuŗas rīcībā ir šādi materiāli (fotografijas, g matas, žurnāli utt.), aizdot tos uz laiku apgādam, a mējot, kas attiecīgajā attēlā redzams (ja attēlam nav klāt attiecīga apraksta), event. atzīmējot arī fo grafa vārdu. Laipni lūdzam arī paziņot apgādam, k šādi illustrātīvi materiāli būtu meklējami. Visus ma riālus apgāds pēc izlietāšanas sūtīs atpakaļ, kompen jot iesūtītāju pūles un atsaucību. Materiāli piesūtā tieši apgādam.
Tāpat lūdzam arī aizdot materiālus attēlu krājuma
LATVJU KAŖAVĪRS
1914. — 1945.
Šie materiāli (uzņēmumi, zīmējumi, gleznojumi) pie tāmi vai nu tieši apgādam vai krājuma redaktor Aleksandram Plensneram. Visus materiālus apgāds izlietāšanas sūtīs atpakaļ.
Materiāli abiem krājumiem iesūtāmi līdz šī gada beigām.
IMANTA
Postbox 292, Copenhagen V., Denma

UKRAINSKA KNYHA
1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS ST
Atvērts no pl. 9—6. Pirmdienās
VIENĪGAIS UZŅĒMUMS NADĀ, KUŖŠ SŪTA SA TIEŠI UZ PADOMIJU. TE STARPNIECĪBAS. TĀPĒC GĀDE IR ĀTRĀKA, JO SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI IR DROŠINĀTI PRET PAZUŠ UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevum maksājami šeit. Saņ jam nav jāmaksā nek Nosūtītājs saņem par no saiņa saņēmēja. S daudzums nav ierob bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dabūj mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām. Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, vus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz priekšmetu.

UN TĀLUMĀ

...REĀLAS VĒSTURE

...stāvīgu uzbrukumu apdraudējumā.

1642. gadā ieradās misionāri ar Sieur de Maisonneuve priekšgalā. Tie šo vietu nosauca par Ville Marie un tur uzcēla mazu slimnīcu. No šīs mazās saujiņas cēlās franču Kanadas attīstība. Bet franciem bija jādzīvo vētrainos laikos. Pēc trim gadusimteņa ceturkšņiem tie vēl arvienu cēla akmens vaļņu cietokšņus, lai aizsargātos no indiāņiem un citiem ienaidniekiem.

Kvebeka vēl arvienu bija vadošais centrs, un 1760. gadā, kad Montreāla padevās angļiem, tā vēl arvienu bija mazāka par Kvebeku. Britu Ziemeļamerikas veidošanās un Francijas valdības gals Montreālai mieru nenozīmēja. Tikai pēc 15 gadiem mazo pilsētiņu ieņēma amerikāņu revolūcionāri un to izmantoja kā galveno mītni, lai mēģinātu sakūdīt frančus sacelties pret saviem uzvarētājiem.

Benjamins Franklins aur ierīkoja propagandas bazi, bet viņa uzsaukumi neatrada dzirdīgas ausis. Franči izraudzījās palikšanu pie britu ķēniņvalsts un nepārgāja pie amerikāņu revolūcionāriem.

Pa 1812. gada kaŗa laiku amerikāņi atkal mēģināja ieņemt Montreālu. Republikāņu armiju atsita atpakaļ kaujā pie Kreislera lauku saimniecības uz Sv. Labrenča upes, netālu no Korvalas. Šo vietu drīz appludinās Sv. Labrenča jūras ceļa ūdeņi.

No 1783. līdz 1821. gadam Montreālu iesaistīja citādā kaŗā, — kaŗā, kas bija tikpat sīvs un prasīja daudzu dzīvību upuŗus. Tas bija kaŗš starp Ziemeļrietumu un Hadsona līča sabiedrībām, lai iegūtu bagāto zvērādu tirdzniecību rietumos.

Ziemeļrietumu sabiedrība savu darbību izvērsa no Montreālas pret Hadsona līča sabiedrību, kas darbojās ziemeļrietumos. Tā bija kustīga knaibļu cīņu kauja, sabiedrojoties ar indiāņu ciltīm, lai nogrieztu otrai sabiedrībai zvērādu piegādes avotus. Kad beidzot noliga mieru un sabiedrības 1821. gadā apvienojās, Montreāla galīgi kļuva par lielāko zvērādu tirdzniecības centru pasaulē.

Montreāla bija kļuvusi par Sv. Labrenča saimnieciskās impērijas galvaspilsētu. Uzplaukstot Kvebekai un iekšzemes ekspansijas dēļ pilsētas nozīme strauji auga.

...s lācis" „LITTLE B'AR"

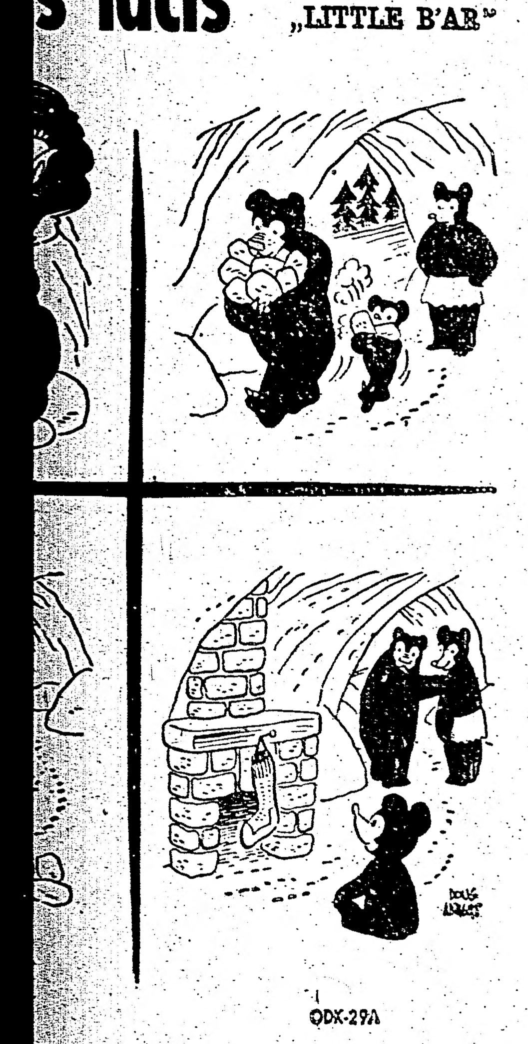

KINGSBEER

...NGSBIR ALUSDARĪTAVA
...WERY LIMITED

IGAUŅU BIEDRĪBA HAMILTONĀ otrdien, 1957. g. 31. decembrī rīko

JAUNGADA SAGAIDĪŠANAS BALLI

Hamiltonā, Royal Connaught Hoteļa Kristallu zālē.

Deja no pl. 8 vak. līdz 2 rītā. ★ Bufete. ★ Programmā — Betijas Faste deju priekšnesumi un akrobātika. Gunar Mitt deju kapella no Toronto.

Ieeja $3.75 no personas. Galdiņi un biļetes rezervējamas pa tel. JA 7-5483 un JA 2-4085.

Latvieši laipni ielūgti

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ

343 - RONCESVALLES AVE - 231

Tel. LE 4-8974 — Tel. LE 4-4645

Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

VENUS

- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Ādas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — CHA - CHA

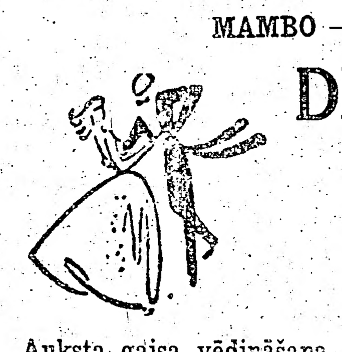

DEJU STUDIJA N. SCHWANEBACH,

175 College St. (pie Mc Caul), tel. WA 1-4318, Toronto.

Jūs iemācāties ātri un lēti

FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO

PRIVĀTSTUNDAS

Auksta gaisa vēdināšana. Pieteikšanās un izziņa katrā laikā.

Apgāds IMANTA sagatavo attēlu krājumu

KĀRLIS ULMANIS un LATVIJA

Lai gan apgāda rīcībā jau ir plašs illustrātīvais materiāls par mūsu pirmo un pēdējo prezidentu un Latvijas neatkarības laika sasniegumiem un notikumiem, apgāds tomēr laipni lūdz ikvienu privātpersonu vai organizāciju, kuŗas rīcībā ir šādi materiāli (fotografijas, grāmatas, žurnāli utt.), aizdot tos uz laiku apgādam, atzīmējot, kas attiecīgajā attēlā redzams (ja attēlam jau nav klāt attiecīga apraksta), event. atzīmējot arī fotografa vārdu. Laipni lūdzam arī paziņot apgādam, kur šādi illustrātīvi materiāli būtu meklējami. Visus materiālus apgāds pēc izlietāšanas sūtīs atpakaļ, kompensējot iesūtītāju pūles un atsaucību. Materiāli piesūtāmi tieši apgādam.

Tāpat lūdzam arī aizdot materiālus attēlu krājumam

LATVJU KAŖAVĪRS

1914. — 1945.

Šie materiāli (uzņēmumi, zīmējumi, gleznojumi) piesūtāmi vai nu tieši apgādam vai krājuma redaktoram Aleksandram Plensneram. Visus materiālus apgāds pēc izlietāšanas sūtīs atpakaļ.

Materiāli abiem krājumiem iesūtāmi līdz šī gada beigām.

IMANTA

Postbox 292, Copenhagen V., Denmark

UKRAINSKA KNYHA

1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS ST. W.

Atvērts no pl. 9—6. Pirmdienās slēgts.

VIENĪGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KUŖŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMIJU. TE NAV STARPNIECĪBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO TIEK SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI IR APDROŠINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas. Nosūtītājs saņem parakstu no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dabūjamas mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām.

Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.

JAUNS

NAUDAS PĀRVEDUMI

uz visām U.S.S.R. daļām, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU.

PIEGĀDE 2 NEDĒĻĀS

Pilnīgi garantēti. — Oficiāli. 100 rubļu — $10.00

Maksa par katru pārvedumu $5.00. Maksimālais pārveduma lielums $50.00. Bet jūs varat sūtīt tik daudz pārvedumu, cik vēlaties.

GRAMERCY

744 Broad St., Newark, N. J. U.S.A.

Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission.

1958 JAUNGADA SAGAIDĪŠANAS BALLE 1958

31. decembrī Columbus zālē. (Linden - Sherbourne St., Toronto).

Sākums plkst. 9 vakarā 1957. gadā, beigas plkst. 2 rītā 1958. gadā.

Spēlēs labākā deju kapella „BILLY". ★ Atspirdzinājumi no augstākiem plauktiem. ★

Uzkožamie no A. Kristapsona virtuves un paša gatavoti.

Galda kartes un ieejas biļetes izpērkamas iepriekš DV namā darba laikā no pl. 9—5 līdz 28. decembrim. Ieeja, ieskaitot galdiņu, dāmām $2.00, kungiem $3.00.

DAUGAVAS VANAGU TORONTO NODAĻA

DV NIAGARA FALLS NODAĻA

rīko š. g. 31. decembrī, plkst. 21,00, Stamford Memorial Hall, 156 Partage Rd., N., Niagara Falls,

JAUNGADA SAGAIDĪŠANU

Pilna bufete. ★ ★ Spēlēs deju kapella TOBAGO

Ieejas maksa $1,25. Apmeklēt lūdz NODAĻAS VELDE

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

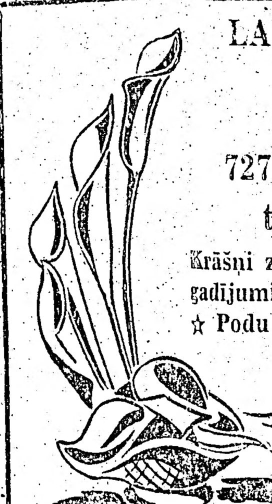

727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ★ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ★ Podu puķes. ★ Zaļumi un tropiskie stādi.

Sudraba un dzintara rotas lietas. Tautiskie audumi. ★ Keramika.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Mēs piegādājam mājās.

ĻOTI VĒRTĪGA GRĀMATA

GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS

Illustrējis mākslinieks A. KOPMANIS.

Glītā iesējumā. Cena $2,25.

DV GRĀMATNĪCA, 123 Huron Street, Toronto, Ontario, Canada.

IZSŪTĀM ARĪ PA PASTU.

EXPRESS TV SERVICE

RO 9-6732, TORONTO

RADIO UN TELEVĪZIJAS DARBNĪCA.

Ātra apkalpošana visā pilsētā no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā.

Žanis Jākabsons

PĀRDOD SLIDAS

Vīriešu, sieviešu un bērnu

CENA $1,00 LĪDZ $12,00

MAKSĀJAM $1,00 LĪDZ $5,00 PAR JŪSU VECAJĀM SLIDĀM KĀ PRETVĒRTĪBU par katru no mums nopirkto slidu pāri.

Aizsūtiet pāri slidu saviem draugiem Eiropā.

ICE SKATE EXCHANGE

355 YONGE St., EM 8-5667

Mēs runājam vāciski, ungāriski, holandiski. Ņemiet līdzi bērnus.

A. E. KERSON

BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC

229 YONGE ST. Room 203

EM 4-3141, TORONTO

Runā vāciski un krieviski.

DANFORTH - LOGAN rajonā izīrējams dzīvoklis — 2 istabas un virtuve. Garāžas iespējas. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā — HO 6-0700. Sestdien un svētdien visu dienu.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar ērtībām un pilnu pansiju vieniniekam Jauntoronto rajonā. Zvanīt CL 1- 6672.

MAINĀM SLIDAS

Pērk un pārdod LIETOTAS un JAUNAS.

HALE's SHOE REPAIRS

2562 Danforth Ave., (pie Main St.), Toronto. Tel. OX 9 - 1932. dienā.

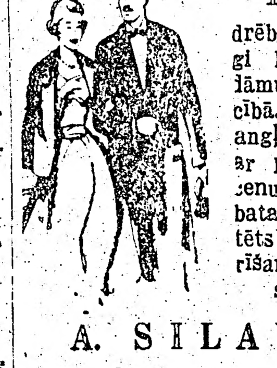

1001 drēbju paraugi kungu un dāmu drēbniecībā. Labākie angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana.

A. SILAVS,

415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel. EM 4-0089.

Atvērts no plkst. 8—8 vakarā

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodu.

Birojā UN 6-8791, MONTREAL, P. Q. Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St., W., Room 604

THE NORSEMAN OIL BURNER

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas un gāzes apkuri (burner) sākot ar $250,00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un eļļas apkures tīrīšanu $7.00.

A. LAGUNS,

204 OAKWOOD AVE., TORONTO. TEL. LE 1-6583

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y.

Bruklinā, Betlemes baznīcā, Third Ave. & Pacific Street:

29. decembrī, pl. 3 p.p. gada izskaņas dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu, māc. R. Zariņš.

Beisaidā, Mesijas baznīcā, 42—15, 165 St., Flushing.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Svētdien, 29. decembrī, pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds. Pēc tam eglīte vecajiem ļaudīm, ar atmiņu stāstiem un senām dziesmām.

Otrdien, 31. dec., pl. 8 vakarā Vecgada vakara dievkalpojums ar diegaldu. Māc. A. Rautenšilds un draudzes koris Ed. Strautmaņa vadībā.

Trešdien, 1. janvārī 1958. g. pl. 11 Jaungada dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā Elkhartā, Ind., reizi mēnesī mēneša 1. svētdienā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15. svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9,30—12,30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 p.p. Faith ev. - lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

1. janvārī, 1958. gadā, plkst 11 no rīta Jaungada dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

31. decembrī, plkst. 6 vak., Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu. Soliste Lidija Misbacha.

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S.

Sestdien, 28. decembrī, plkst. 6.30 vakarā jaunatnes jaunākās grupas eglīte, 118 E., 36-th Street.

Svētdien, 29. debembrī, plkst. 5.00 p. p. Hamiltonā iesvētītās jaunatnes eglīte mācītāja mājā.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto. Tel. WA 5-1566.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Timminsā svētdien, 29. decembrī, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

31. decembrī, plkst. 6 vakarā Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350, Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

Latvijas Amerikā Hamiltonā

abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem

JĀNIS GAILĪTIS,

79 SMITH AVE., Hamilton, Ont., tel. JA 8-3247

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar

SAKAS PARCEL SERVICE

kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha, 755 Barton St., E., Hamilton, Ontario

Tel.: LI 4-7239

Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi. Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespējams dabūt apavus, ādas jakas, lakatus un citas mantas. Lielā izvēlē uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vilnas audumi kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir zīda, kokvilnas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piederumi. Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācī, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

K. KĀRKLIŅŠ
pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,
392 DANFORTH AVE.
Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board.
Birojā HO 1-1114,
mājā HO 5-6384

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNĒ.
LAIMĪGU JAUNO GADU
LĪDZŠINĒJIEM UN NĀKOŠAJIEM KLIENTIEM
MĀJU PIRCĒJIEM - PĀRDEVĒJIEM SAGĀDĀJAM PIRMĀS OBLIGĀCIJAS

Jaungada SAGAIDĪŠANAS BALLE
AUTOMATIVE BUILDING IZSTĀDES LAUKUMĀ
otrdien, 1957. gada 31. decembrī. Deja no plkst. 8 vakarā līdz 2 rītā.
DICK WALKER'S 15 vīru orķestris. ★ RESTORĀNS. ★ BĀRS.
Tramvaja satiksme. — Brīva parkošana. — Ieeja $3,-. — VISI LAIPNI IELŪGTI.
IGAUŅU APRŪPES KOMITEJA KANADĀ.

C.G. TODD LTD.
REAL ESTATE
Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.
418 MAIN ST., E., HAMILTON.
OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

PADOMJU MEISTARSPIEGI DARBĀ

Padomju spiegs turpina saņemt ASV karavīra algu (7)

Padomju meistarspiega, čekas pulkveža Rudolfa Ivanoviča Abela prāva Ņujorkas federālā apgabaltiesā atklāja vēl vienu zīmīgu faktu, cik pavirši ASV iestādes skatās uz spiegu darbību. Padomju spiegi ilgus gadus var plātīties ar uzkrītošu dzīves veidu, un pat Pentagona šifru skolā Vašingtonā, iekļūst nenosvērtas personas, kas vēlāk viegli kļūst par savas tēvijas nodevējiem. Mūsu lasītāji atcerēsies arī no iepriekšējem rakstiem, cik viegli plkv. Abelam bija iespējams vazāt aiz deguna FBI aģentus, kam bija uzdots viņu izsekot.

Bez padomju plkv. ltn. soma Hayhanena, kas bija plkv. Abela palīgs padomju militārspiegošanā ASV un kas šī gada maijā, kā jau lasījām, pārgāja rietumnieku pusē, atklādams šo spiegošanas sistēmu Amerikas sirdī, plkv. Abela prāvā prokurātūrai bija vēl otrs „kroņa liecinieks" — 40 g. v. ASV armijas virsseržants Rojs Rodess, kuŗu atklāja tā, ka Hayhanena mājvietā FBI aģenti atrada pazīmes, kas norādīja, ka Rodess bijis padomju spiegs Maskavā.

Izrādās, ka Rodess, kuŗš jau 15 gadus valkā ASV kaŗavīra tērpu, pēc kodu skolas beigšanas Vašingtonā aizkomandēts uz Maskavu, kur viņam bija jāpārzina ASV vēstniecības auto transports. Kaut gan Rodesa alga Maskavā, ieskaitot ārzemju komandējuma piemaksas, bija ap 90 dol. mēnesī, veiksmīgais seržants, kā tas tiesā atklājās, bija visai rosīgs Maskavas „melnā tirgū", kur, krievu rubļos lēšot, nopelnījis ap 15.000 dolaru. Priecīgais dzīves veids un pārāk biežā vodkas pudeļu cilāšana amerikāņu seržantu tad arī novedusi spiegu gaitās.

Kādu dienu lielos priekos, ka beidzot uz Maskavu atbrauks viņa sieva un meita, viņš uzsācis stingrāku „plostu" ar pāris krievu auto mechaniķiem. Kas tanī naktī īsti noticis, seražants lāga neatceras, vienīgi otrā rītā pamodies kādas viesnīcas istabā viņš gultā sev blakus atradis kādu daiļu krievieti. „Romāniņš" bijis saistīts ar liktenīgiem pavedieniem: krievu meiča viņu savedusi ar NKVD aģentiem, kas no Rodesa pieprasījuši sistēmatiskas ziņas par ASV vēstniecības personālu Maskavā un to raksturojumus, ziņas par kodu skolu Vašingtonā, kā arī informāciju par ASV armiju. Rodesam tas devis krietnus blakus ienākumus, jo par sniegtām ziņām krievi viņam samaksājuši ap 3.000 rubļu, kas nožūpoti. Tā kā pēdējos 2 mēnešus Maskavā Rodess ik dienas bijis pilnā, vēstniecība panākusi viņa aizcelšanu atpakaļ uz ASV dienesta vienību. Par pakalpīgo spiegu Maskava ziņojusi uz Bruklīnu plkv. Abelam, kuŗam par Rodesu bijusi atsevišķa akts zem segvārda „Kvebeka". Rodess, kuŗš nu dienēja Virdžinijā, bija jāievelk padomju spiegu tīklā ASV. Caur plkv. ltn. Hayhanena nodevību šī gada jūnijā FBI atklājaja Rodesa „pagātni", pirms viņš spēja nodarīt vēl vairāk ļauna savai tēvijai.

Lielu izbrīnu tiesā sacēla Rodesa liecība, ka viņš, kaut te bijis spiegs Maskavas čekai, nav ticis nedz arestēts, nedz pret viņu ievadīta kāda izmeklēšana, FBI vienīgi pieprasījusi parakstu, ka viņš neatstās savu dzīves vietu. Plkv. Ābela prāvas laikā spiegs Rodess joprojām bija ASV armijas loceklis un saņēma savu kaŗavīra algu — 350 dol. mēnesī.

Tikai pēc tam, kad preses ļaudis sacēluši brēku, armija Rodesu iespundēja Belvuāra Fortā, ievadot pret viņu izmeklēšanu, kas solās atklāt ne mazums interesantu jautājumu, ka Padomijai ASV ir viegls darbs spiegošanā un pagrīdē. Slavenās atomspiegu prāvas ASV nekādu mācību nav devušas.

KUŖŠ AIZVEDA UZ MASKAVU ASV ATOMNOSLĒPUMUS?

Padomju Savienības civīlo spiegošanu Savienotajās Valstīs netraucēti veselus 15 gadus vadīja 1903. g. Lietuvā, Vilkaviškos dzimušais Jēkabs Sobolevičius, kuŗa vēlākais amerikāniskais vārds bija Džeks Soble. Sobles tēvam Lietuvā piederēja divi suku rūpnīcas, kuŗu ražojumi ar tirdzniecības zīmi „ M. S." bija pazīstami ne vien Latvijā, bet arī Rietumeiropā. FBI aģentu notverts, meistarspiegs Džeks Soble, savu likteni mīkstināt gribēdams, vaļsirdīgi atklāja padomju spiegu sistēmas noslēpumus, kā padomju aģenti ievilina spiegošanas darbā amerikāņus, kā alkohols un pievilcīgas sievietes padara runīgus vīrus, kuŗu ziņā ir svarīgi valsts drošības noslēpumi.

Džeks savas spiega gaitas ASV uzsāka 1941. gadā, būdams jau kopš 1931. g. padomju aģents. Soble padomju kalpībā nokļuvis, kad studēja Berlīnē. Viņa sieva Mirra bija aizbraukusi uz Maskavu apciemot piederīgos, čeka viņu tur aizturējusi, un, sievu glābdams, Džeks apņēmies spiegot padomju labā. Zinot, ka pēc politiskas pārliecības Soble ir trockists, komūnisti uzdeva viņam vispirms izspiegot Trocki, kas pirms izceļošanas uz Meksiku, kur to 1940. g. noslepkavoja komūnistu aģenti, dzīvoja Turcijā. Līdz 1939. g. Soble darbojās Padomju Savienībā par redaktoru, galvenokārt pretnacistu izdevumos, kuŗus slepeni iesūtīja hitleriskā Vācijā. 1940. g. beigās čeka Džeku Sobli-Sobolevičiusu nosūtīja uz ASV, kur viņam vajadzēja reorganizēt padomju spiegu tīklu un, saskaņā ar PSRS vēstniecības norādījumiem, to vadīt un pārzināt.

Rīkojumu braukt uz ASV Soblem personīgi 1940. g. jūnijā nodeva toreizējais iekšlietu ministrs Bērija uz NKVD ārzemju sekcijas vadītāja Pjotra Fedotova ieteikumu. Pjotrs Vasiljevičs Fedotovs tad bija iekšlietu ministrijas ģenerālis, INO vadītājs, ārzemju spiegu aprindās saukts vienkārši par „direktoru". INO (saīsinājums ārzemju daļai) stābs atrodas Kaļajeva laukumā Maskavā, tās darbības loks aptveŗ zinātnisko, politisko un saimniecisko spiegošanu ārzemēs un personīgo kompromitējošo ziņu vākšanu par ārzemju valstsvīriem un redzamiem darbiniekiem. Militāro spiegošanu, par cik to ārzemēs veica padomju militāratašeji, pārzināja neatkarīga iestāde Znamenskij ielā.

Berija, izraugot Sobli svarīgam spiegošanas darbam ASV, viņam ieteicis turp izvest arī savus radus un braukt kopā ar sievu Mirru un audžudēlu Leonidu. No Maskavas ieradies Lietuvā, Soble veiksmīgi izkārto, ka veseli 12 viņa ģimenes locekļi un tuvākie radi var izceļot līdz ar viņu uz ASV caur Vladivostoku un Japānu. 1947. g. Soble, kā „lojāls immigrants", NKVD skubināts, steidz pieņemt ASV pavalstniecību. Tai pašā gadā ar ASV pasi kabatā Džeks dodas uz Parīzi, kur PSRS sūtniecībā viņu gaida padomju dokumenti ar pulkveža Dorova vārdu.

Turpinājumā: MASKAVAS MATA HARI.

ASV gaisa spēku pārkārtojumi Vācijā

Lietpratēji norāda, ka vistuvākā laikā ASV samazinās savus taktiskos gaisa spēkus Eiropā, to vietā izveidojot stratēģiskos, taktisko gaisa spēku uzdevumus atstājot pašiem eiropiešiem.

Pārmaiņas vispirms skārs 12. gaisa stābu Ramšteinā (pie Sāras), likvidējot bazes Francijā. Tecnika pašreiz tik strauji progresē, ka pat ASV modernie priekšējo poziciju iznīcinātāji, kādi ir supersoniskie F-100, jau kļuvuši vecmodīgi, jo tos pārspējuši ne vien pašu ASV jaunākie modeļi ,bet arī britu un franču jaunākie iznīcinātāji, kā arī jaunākie krievu džeti. Vācu gaisa speciālisti norāda, ka pēkšņa krievu uzbrukuma gadījumā ASV iznīcinātāji pat nespēšot pacelties gaisā. Padomju džetiem no savām bazēm Austrumvācijā neesot pat 10 minūšu ko lidot līdz ASV lidlaukiem Kaizerlauternas apkaimē. Šī iemesla dēļ tad arī jaunā Rietumvācijas aviācija atturas pasūtināt lielāku skaitu ASV džeta iznīcinātājus. (X.)

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ

Amerikas Latviešu apvienības sekretāriāts lūdz atsaukties ziņu saņemšanai no piederīgiem, sekojošas personas:

Edgaru Airi, bij. „Turības" darbinieku; Jāni, Pēteŗa d. Baķi, meklē māte Latvijā; Jēkabu Bērziņu dz. 1871. g., bijis tālbraucēju kapteinis, meklē 85 g. veca māsa Latvijā; Feliksu Kārļa d. Bīviņu, dz. 1912. g., meklē sieva; brāļus Blumbergus, Latvijas chronikas operātorus; Emmu Brantu, dzim. Muceniece, no Rīgas ,ar dēlu un meitu; Imantu Brantu no Ēveles pag., meklē vecāki Latvijā; Antonu Miķeļa d. Brasli, no Aizputes; Elzu-Gizelu Brees (agrāk Preisberg), meklē 92 g. vecā māte un māsa; Voldemāru Kārļa d. Briģi, dz. 1920. g., Rīgā; Ludvigu Antona d. Butnori, dz. 1904. g., Talsos, meklē sieva; Jāni Cīruli no Grobiņas, meklē māte Latvijā; Ilmāru Danci no Mīlgrāvja; Līviju Duku no Valkas, ap 26 g. veca; Arvidu Pēteŗa d. Dūni no Milgrāvja; Elvīru Edelmani ar vīru no Krimuldas pag. Grašiem, meklē 92 gadus vecā māte Latvijā; Voldemāru Eryardu ,meklē sieva ar 2 meitām, Rīgā; Hermini, Henrija meitu Ekspēdari, 1956. g. dzīvojusi San Francisko, Calif., meklē māsa.

Urbatu Gatvaru, Jēkaba d., dz. 1926. g. Kraukļu pag; Kārli Kārļa d., Glūdiņu, dz. 1903., Bauskas apr.; Alfrēdu Gravu, dz. apm. 1915. gadā, Alsviķu pagastā; Artūru Jāņa d. Grendziņu (Grantiņš), dz. 1910. g., Bauskas apr.; Edvartu Egonu Gūtu, dz. Jelgavā, 1926. g., meklē māte Latvijā; Annu Heildt un meitu Dagmāru Stubi; Gunāru Friča d. Ieсaliņu, dz. 1926. g. Rīgā, meklē māte; Silviju Jākobsoni, apm. 55 vecu, dz. Ventspilī; Kārli Janševski, bijis vācu gaisa spēku izpalīgs, kritis amerikāņu gūstā; Kārli Jansonu no Valkas pilsētas, meklē māte dzimtenē; Valdemaru Jura d. Kalniņu, dz. 1921. g., Rīgā, meklē māte; Ernu Kapeiku, dzim. Riškušs, no Rīgas. Voldemāru Mārtiņa d. Kārkliņu, dz. 1916. g., Latvijā, meklē māsa Rīgā; Jāni Arnoldu Kārļa d. Klugu, dz. 1920. g., meklē slimā māte dzimtenē; Elziju Kukit, 1922. g. iecelojusi ASV., dzīvojusi Chestnut Hill, Mass., meklē krustmāte; Evaldu, Augusta d. Līcīti, dz 1925. g., meklē māsa; Ženiju Līci, dzim. Bračiņu, bij. Iekšlietu min. ierēdne; Aelitu Līdaci, dzim. Iņķis, apm. 27 g. veca.

Ziņas pieprasīt un adreses paziņot ALA's kartotēkai uz šādu adresi: American Latvian Association, Inc., 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10. D. C., U.S.A. (Tel. DUpont 7-7812). Adresu paziņotājiem kartotēka piesūta meklētāja adresi vai vēstuli tieša kontakta nodibināšanai, bet meklējamā adresi nekur tālāk nesūta. Pieprasījumiem un adresu paziņojumiem pievienojams labprātīgs ziedojums meklēšanas izdevumu segšanai, un no ārzemēm pievienojami International Reply kuponi.

GAVIĻU MEISTARA 60 GADI

(Pārnesums no 5. lpp.)

ni. Bet kopš es ar skaudību vērojū viņa pāriešanu rakstniekos, sevišķi par to nolūzušo spieķi pilsētas galvam ,meklējoties pēc mājām, mēs varētu teikt: neturies pie patiesības, jo tas ir nolūzis spieķis pie neuzceltām mājām. Zināms, arī pats galva, būdams labs stāstītājs, turējās pie patiesības tikai minimālos apmēros.

Mīļā, jaukā Rīgas bohēma! Tanī nekad netrūka tematu, vai tās būtu mākslas problēmas vai jokali. Naudas gan bieži trūka, tā reizēm grūti nāca, viegli aizgāja. Atskatoties uz neiekrātajiem kapitāliem, jāteic — tie tika iemainīti brīnišķīgos mirkļos un stundās.

Cīrulim nepatika jauno dzejdaŗu plencēšanās krogos ar aizsmakušām balsīm un nedzītām bārdām, viņš bija bohēmietis „ar stilu"; neatceros arī viņu stāstām kādu divdomīgu jokalu. Allaž iznesīgs un nasks pateikt kādu komplimentu dāmām, kaut vai apbrīnojot pasniegtās rociņas pirkstu galus, kuŗus salīdzināja ar rožu pumpuriem; viņš bija iemīļots viesis katrai namamātei, zināms, gan tikai tādos namos, kur bija kāda interese par mākslu.

Tādas iznesības dēļ viņš bija ievēlēts skaņražu kopā apmēram par „magister bibendi", kam uzticama rīkojumu došana viesmīļiem, kas un kā pasniedzams galdā, vispār, lai viss notiktu „kā nākas". Kopas sanāksmes notika ik mēnesi Vērmaņa dārza restorāna augšējā telpā, cik atceros no savas kandidāta viesošanās šai skaņražu sabiedrībā. Kad biju nobriedis uzņemšanai par pilntiesīgu biedri ,Rīgā ienāca boļševiki, un jaukās sanāksmes izbeidzās. Pati kopa, kā jau mākslinieciska sabiedrība, bija ļoti dažāda savos individos un ieražās, sākot ar veco Alfredu Kalniņu, kas alus kausam tikko pieskārās, un jauno „Janku", kas prata veselībai kaitīgus dzērienus cienīt. Pāri pusnaktij vēl aizķērās filozofiskais Ādolfs Ābele, pienākumiem un kompozicijām apkrautais Jānis Mediņš, kam tāpat netrūka stāstāmā, sāka skatīties pulkstenī Jānis Zālīts, Graubiņš arī apskatījās pulkstenī, bet vēl iedzēra kādu glāzi šnabja, prof. N. Vanadziņš sāka stāstīt savus Pēterburgas jokalus, kas allaž bija divreiz jāatkārto profesora neskaidrās un ātrās runas dēļ . . . Zināms, šī sabiedrība nekad nedziedāja ar pilnu krūti „Tik pie Gaujas", viņa vispār nekad nedziedāja, vienīgi dažiem mēģinot noskaidrot, par kādu toņa daļu kāda saskandināta glāze neatbilst īsti ne labemol, ne si- bemol . . . Tā, raugoties uz Jāņa Cīruļa drusku pāri „pusmūžu", acis un prāts aizklīst pie citām, dažu nelaiķu, dažu citur izkaisīto dzīvo sejām, kādai gara kopībai, ko ir vērts šai gadījumā pieminēt ,kaut arī pats 60 gadu maģistrs vairs nebūtu tik jautrs. —

Knuts Lesiņš.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

- 29. decembrī — komponista J. Cīruļa 60 gadu jubilejas koncerts.
- 31. decembrī Jaungada sagaidīšana Kolumba zālē.
- TLB Sestdienas skolas Ziemassvētku eglīte — 5. janvārī skolas telpās.
- 11. janvārī Zaķu balle Kolumba zālē — TLMMK.
- 11. janvārī — Nakts serenāde. Lilijas Štengeles viesizrāde TLN teātrī.
- 19. janvārī, pl. 6 p.p. Sv. Andreja baznīcas zālē M. Zīverta Smilšu tornis. Latviešu drāmas ansamblis.
- 2. februārī — atkārtojums.
- 24. janvārī studentu karnevāls — Nakts Latīņu kvartālā.
- 25. janvārī — Draudzīgā Aicinājuma atcere ar R. Blaumaņa „Brīnumzālīte" izrādi Sv. Andreja baznīcas zālē. TLTA sestdienas ģimnazija.
- 31. janvārī 1958. g. Preses balle. LPB Kanadas kopa.
- 8. februārī Palace Pier telpās tradicionālais DV karnevāls. Rīko DV Toronto nod.
- 28. februārī — 62 Claremont St., KLM apvienības slēgts karnevāls.
- TLB Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums — 4. maijā skolas telpās.
- 2. martā Sv. Andreja baznīcas zālē teātŗa izrāde par labu latviešu skolai.
- 22. martā — 1 ev. - lut. draudzes koŗa 6. gadskārtējais koncerts.

HAMILTONA

- 12. janvārī M. Zīverta luga „Smilšu tornis".
- 18. janvārī — HLB veco un jauno laiku deju vakars.
- 1. februārī Hamiltonas Mednieku-makšķernieku kluba balle.
- 1. martā — DV rīkotais III karnevāls Pigbridžā.

Mann Martel REALTORS LTD
A. KAMPE 1499 Yonge St., WA 4-0901,
mājās OX 1-8179,
piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
AIZDEVUMU SAGĀDE
par 3 proc. gadā.

SAIŅUS UZ LATVIJU
un visām Krievijas zemēm ar jaunām drēbēm, apaviem, pārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt caur latviešu uzņēmumu
OVERSEAS GIFT PARCELS CO
816 HABORD ST., TORONTO 4, Ont., Canada, tel. LE 3-2258
Par vislētākām cenām ar GARANTĒTU PIEGĀDI.
Sūtījumus izdara nekavējoties un tieši no Kanadas.
Birojs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 9 vakarā, sestdienās līdz pl. 6.
Ceturtdienās slēgts.

Visu to labāko jaunajā gadā...
Veidosim draudzīgu 58. gadu
Vecais gads aiziet . . . lai iet . . . Atkal pienācis laiks sākt . . . laiks, kas rada lielas cerības un sola daudzas iespējas. Viscaur pasaulē dzimst draudzība, kad ļaudis sveic Jauno gadu vairāk kā Auld Lang Syne.
Nozīmīgs ir Vecgada vakars, kad parasti nodibina jaunas draudzības. Pie zvanu skaņām, spiežot roku, draugi apsveic viens otru; reizē ar jautriem smiekliem gaiss pildās laimes vēlējumiem . . . Veidosim to visiem . . . 58!
LABATT'S "50" ALE BREWERY LIMITED

Iznācis
A. ANDERSONES
dziesmu un rotaļu pūrs bērniem un jaunatnei.
Augsim Latvijai
Otrs izdevums. Cena $1.50.
Piepr.: 373 PACIFIC AVE., TORONTO 9, ONT., CANADA.

ALBERTS DELICATESSEN
Latviešu pārtikas preču veikals
Piedāvājam uz Ziemassvētkiem latviešu ceptas piparkūkas, Eiropas šokolādes izstrādājumus, labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus, visus citus produktus un delikateses, visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākajām baltiešu un vācu konditorejām.
375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), TORONTO, tel. HO 1-4473
Atvērts no plkst. 7,30 — 9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS